

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Splošno

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je določena z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2). Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je področje, ki zahteva sprotno spremljanje zaradi ciljev, ki se na splošno želijo doseči z davčno politiko, ter zaradi sprememb določene druge področne zakonodaje, sodnih odločb in težav, ki se zaznajo pri izvajanju zakona in so tudi posledica spremenjenih razmer.

Temeljni razlog za predlagane spremembe in dopolnitve ZDoh-2 je davčna razbremenitev dohodkov iz dela, temelječa na prestrukturiranju davčnih bremen med dohodki iz dela in dohodki iz kapitala fizičnih oseb ter dohodki pravnih oseb. Gre za osnovni paket ukrepov za davčno razbremenitev dohodkov iz dela, ki sledi ukrepom za razbremenitev regresa za letni dopust že za leto 2019, ki so bili izključeni iz tega paketa. Z navedenimi ukrepi se bo okrepila konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Slovenija), na drugi strani pa se bodo zagotavljali tudi stabilni in predvidljivi javnofinančni prihodki, med drugim tudi z nadaljnjim učinkovitim izvajanjem t. i. mehkih ukrepov v smeri povečanja prostovoljnega plačevanja davkov in izboljšanja učinkovitosti nadzornih organov.

Dodatno je razlog predlaganih sprememb in dopolnitev ZDoh-2 tudi uskladitev s spremembami zakonodaje na področju prijave prebivališča, družinske zakonodaje, invalidov in nevladnih organizacij ter uskladitve, ki jih narekujejo sodne odločbe, razvoj mednarodnih davčnih pravil in pojav novih poslovnih praks in posledično dohodkov.

1.2. Davčna razbremenitev dohodkov iz dela na temelju prestrukturiranja davčnih bremen

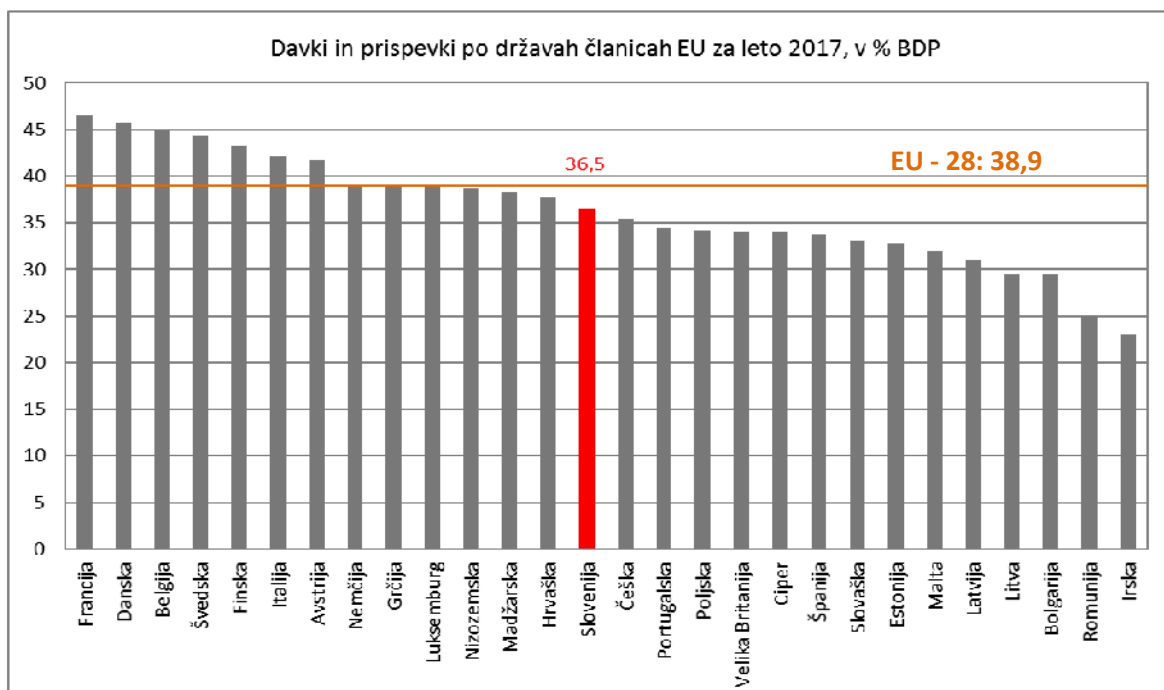
Obremenitev dela z dohodnino se v Sloveniji že vse od leta 2005 zmanjšuje. Reforme so šle v smeri globalne razbremenitve dohodkov, predvsem zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih. Spremembe, uveljavljene z Zakonom za uravnoteženje javnih financ iz leta 2012, so bile pripravljene z namenom razbremenitve zavezancev z dohodki nad 1,3 povprečne plače in hkratičasne povečane obremenitve zavezancev z dohodki nad pet povprečnih plač (za leta 2013, 2014 in 2015). Cilju nadaljnjega znižanja obremenitve dohodkov je sledila tudi novela Zakona za uravnoteženje javnih financ iz leta 2015, s katero so se razbremenili zavezanci z dohodki nad 1,5 povprečne plače, obenem pa se je podaljšala veljavnost obremenitve zavezancev z dohodki nad 5 povprečnih plač z davčno stopnjo 50 % (za leta 2016 in 2017). Spremembe na področju dohodnine so se nadaljevale v letu 2016 s splošno davčno razbremenitvijo dohodkov iz dela s spremembo dohodninske lestvice z razbremenitvijo najbolj produktivnega in ustvarjalnega kadra, ki praviloma več prispeva k dodani vrednosti, ustvarjeni v podjetjih v Sloveniji, ter z razbremenitvijo dela plače za poslovno uspešnost. Zadnje spremembe ZDoh-2 v letu 2017 pa so bile predvsem usmerjene v razbremenitev dohodkov iz delovnega razmerja delavcev, napoteni na delo zunaj države, in sicer s ciljem izboljšanja konkurenčne slike Slovenije, ohranjanja in ustvarjanja novih delovnih mest v Sloveniji ter ustvarjanja dodane vrednosti v Sloveniji z znanjem, ki ga posamezniki pridobijo v tujini ali prinesejo iz tujine, s tem pa tudi ustvarjanje kakovostnejših delovnih mest. Dodatno so se s spremembami ZDoh-2 v letu 2017 naslovile tudi težave v zvezi z uveljavljanjem dodatne splošne olajšave na način, da se je nižja višina

dodatne splošne olajšave določila linearno v odvisnosti od višine skupnega dohodka. V letu 2019 so bile že sprejete spremembe na področju obdavčitve regresa za letni dopust, in sicer se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva regres za letni dopust v višini 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja.

Prestrukturiranje davčnih bremen v smeri razbremenitve dela je ena izmed pomembnih prioritete Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v letu 2019. Vlada se zaveda, da mora za povečanje odpornosti gospodarstva še naprej prednostno slediti ciljem zagotavljanja predvidljivega, preprostega in stabilnega poslovnega okolja za razvoj uspešnega slovenskega gospodarstva z jasno usmeritvijo v sodobne, na znanju temelječe tehnologije z visoko dodano vrednostjo, prijazne do okolja in ljudi ter trajnostno naravnane, ter omogočati večjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Pomembno je ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni dejavniki tudi razmere na globalnem trgu dela, torej sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre. V okviru sledenja tem ciljem so pomembni tudi davčni ukrepi, ki pa morajo poleg že navedenega upoštevati tudi izziv zagotovitve in ohranitve dolgoročne stabilnosti javnih financ ter ohranitve ustrezne ravni javnega dolga.

Po podatkih Evropske komisije (Taxation trends¹) je Slovenija po obremenitvi z davki in prispevki pod povprečjem Evropske unije, ki znaša 39 % bruto domačega proizvoda (BDP) za leto 2017 (Slovenija: 36,5 %). Vendar pa je iz podatkov o ekonomski strukturi davkov in prispevkov (davki na delo, davki na potrošnjo, davki na kapital in davki na premoženje) razvidno, da ta v Sloveniji ni najugodnejša z vidika konkurenčnosti, saj odstopa od povprečja evropskih držav zaradi nadpovprečne obremenitve potrošnje ter obremenitve dela s prispevki za socialno varnost in podpovprečne obremenitve kapitala in premoženja. Ravno slednje pa je pomembno tudi z vidika presojanja skupne obremenitve, saj je to treba gledati celovito in ne samo z vidika enega davka ali ene skupine davkov.

Slika 1: Skupno breme davkov in prispevkov po državah članicah EU za leto 2017 (v % BDP)

Vir: Taxation Trends, Evropska komisija, 2019.

Tabela 1: Struktura davkov (v % BDP) v Sloveniji, primerjalno z najvišjimi, najnižjimi vrednostmi in

¹ Vir: EK, Taxation trends 2019

povprečjem EU (2017)

	Slovenija	Minimum v EU		Maksimum v EU		Povprečje EU-28
		Vrednost	Država	Vrednost	Država	
Vsi davki in prispevki	36,5	23	Irska	46,5	Francija	39
Dohodnina	5,1	3,1	Ciper	25,4	Danska	9,4
Davek od dohodkov pravnih oseb	1,8	1,5	Litva	6,5	Malta	2,7
DDV	8,1	4,5	Irska	13,2	Hrvaška	7,1
Prispevki za soc. varnost	14,5	0,04	Danska	16,9	Francija	12,2
Okoljski davki	3,7	1,7	Luksemburg	4,0	Grčija	2,4
Davek na premoženje	0,6	0,3	Estonija	4,9	Francija	2,6

Vir: Taxation Trends, Evropska komisija, 2019.

Podatki o obremenitvi slovenskih plač, upoštevajoč izračune v skladu z metodologijo OECD, zbrane v publikaciji Taxing Wages², kažejo, da je Slovenija po obremenitvi plač nad povprečjem OECD držav. Po teh podatkih Slovenija po obremenitvi dela v letu 2018 pri samski osebi ne glede na višino dohodka v primerjavi z državami, ki so naše konkurentke (Poljska, Estonija, Španija, Slovaška), v davčnem primežu odstopa navzgor. V primerjavi z razvitimi državami (Italija, Francija, Avstrija, Nemčija) pa po obremenitvi dela odstopa navzdol. Po podatkih je namreč Slovenija po obremenitvi dela v letu 2018 pri samski osebi s povprečno plačo dosegla 8. mesto, pred njo pa so države kot so Avstrija, Nemčija, Francija, Belgija, Italija, Madžarska in Češka. Vendar pa lahko ob podrobnejšem pregledu strukture davčnega primeža vidimo, da le-ta pri samski osebi s povprečno plačo v Sloveniji odstopa navzdol pri dohodnini in prispevkih za socialno varnost delodajalca in močno odstopa navzgor pri prispevkih za socialno varnost delojemalca v primerjavi s povprečjem držav članic OECD. Največji delež k davčnem primežu v Sloveniji prispevajo prispevki za socialno varnost, saj predstavljajo v stroških dela prispevki delojemalca 19 %, prispevki delodajalca 13,9 % in dohodnina 10,3 % (davčni primež skupaj znaša 43,3 %). Za primerjavo pri taki osebi v državah članicah OECD davčni primež znaša v povprečju 36,1 %, od tega prispevki za socialno varnost 22,6 % (prispevki delodajalca v višini 14,4 % in prispevki delojemalca 8,2 %) in dohodnina 13,5 %.

² Vir: OECD: Taxing wages 2019

³ Delovni dokument služb komisije, Poročilo o državi – Slovenija 2019

⁴ Sporočilo za javnost z dne 26. marca 2019 je objavljeno na spletni strani:

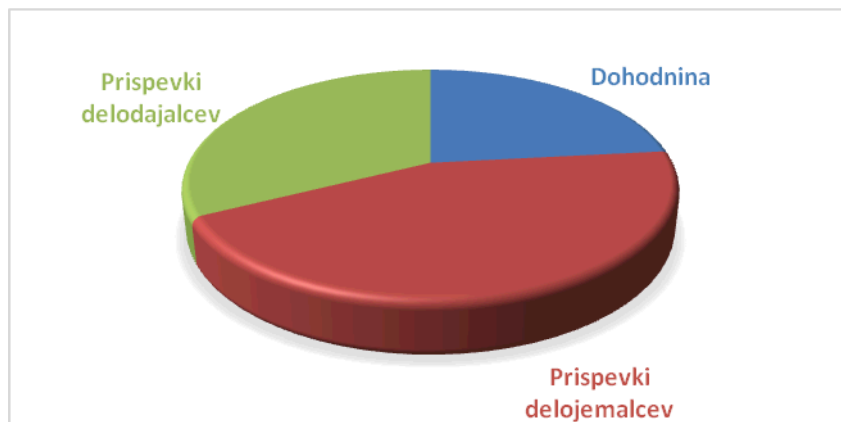
http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/financni_nadzor/novica/furs_ugotavlja_stevilne_zlorabe_pri_odbupu_lastnih_poslovnih_del_ezev_druz_9038/

Tabela 2: Dohodnina, prispevki delodajalca in delojemalca pri zavezanu brez otrok in s povprečno bruto plačo kot % stroškov dela, 2018

Država	Dohodnina	Prispevki za socialno varnost		Davčni primež (1+2+3)
		Delojemalci	Delodajalci	
	1	2	3	4
Belgija	20,3	11,0	21,3	52,7
Nemčija	16,0	17,3	16,2	49,5
Italija	16,7	7,2	24,0	47,9
Francija	12,3	8,8	26,5	47,6
Avstrija	11,6	14,0	22,1	47,6
Madžarska	12,4	15,3	17,4	45,0
Češka republika	10,2	8,2	25,4	43,7
Slovenija	10,3	19,0	13,9	43,3
Švedska	13,8	5,3	23,9	43,1
Latvija	14,0	8,9	19,4	42,3
Finska	16,6	8,1	17,6	42,3
Slovaška	8,0	10,3	23,5	41,7
Grčija	8,1	12,8	20,0	40,9
Portugalska	12,6	8,9	19,2	40,7
Litva	10,0	6,9	23,8	40,6
Španija	11,5	4,9	23,0	39,4
Turčija	11,2	12,8	14,9	38,9
Luksemburg	15,1	10,8	12,3	38,2
Nizozemska	15,6	11,6	10,4	37,7
Estonija	10,0	1,2	25,3	36,5
OECD povprečje	13,5	8,2	14,4	36,1
Norveška	17,1	7,3	11,5	35,8
Poljska	6,3	15,3	14,1	35,8
Danska	35,8	0,0	0,0	35,7
Islandija	26,6	0,3	6,3	33,2
Irska	19,3	3,6	9,8	32,7
Japonska	6,8	12,5	13,3	32,6
Združeno kraljestvo	12,6	8,5	9,8	30,9
Kanada	14,1	6,6	10,0	30,7
Združene države	14,9	7,1	7,6	29,6
Avstralija	23,3	0,0	5,6	28,9
Koreja	5,8	7,7	9,5	23,0
Izrael	9,5	7,6	5,3	22,4
Švica	10,5	5,9	5,9	22,2
Mehika	7,9	1,2	10,5	19,7
Nova Zelandija	18,4	0,0	0,0	18,4

Vir: Taxing Wages 2019, OECD.

Slika 2: Prikaz podrobnejše strukture davčnega primeža v Sloveniji

Vir: *Taxing Wages 2019, OECD.*

Ocenjuje se, da je obremenitev dela tisti dejavnik, ki negativno vpliva na konkurenčnost, kar nam dokazujejo tudi študije OECD, iz katerih je razvidno, da je obremenitev dela problematična vsaj z dveh vidikov, in sicer prvi je pritisk na stroške dela in slabšanje mednarodne konkurenčnosti podjetij in s tem države, drugi pa je tveganje za naraščanje sive ekonomije. Vendar pa z vidika zagotavljanja vzdržnih in stabilnih javnih financ samo priprava ukrepov za razbremenitev dela ni dovolj. Na drugi strani je nujna priprava protiukrepev, da se zagotavlja javnofinančna stabilnost in se s tem ne ogrozi javnofinančne konsolidacije. Protiukrepi se glede na ekonomsko strukturo davkov tako predlagajo znotraj dohodnine na segmentu dohodkov iz kapitala (dividende, obresti, dobički iz kapitala), dohodkov iz oddajanja premoženja v najem in dohodkov iz dejavnosti (vključno dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gospodarske dejavnosti), na področju obdavčitve fizičnih oseb od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov in na področju obdavčitve z davkom od dohodkov pravnih oseb.

Dodatni izziv, ki ga je pri iskanju rešitev na davčnem področju treba upoštevati, je zasledovanje pravičnosti, ki jo sestavljata horizontalna pravičnost (kar pomeni, da morajo davčni zavezanci z enako plačilno sposobnostjo plačati enak znesek davka) in vertikalna pravičnost (tisti z večjo plačilno sposobnostjo plačajo več davka).

Pri tem tudi Evropska Komisija v Poročilu o državi³ izpostavlja, da razmere na trgu dela, ki jih zaznamujeta visoko povpraševanje po delu na eni strani in nizka stopnja brezposelnosti na drugi strani, povzročajo določen pritisk na plače. Gospodarska rast je spodbudila tudi trg dela, kar se kaže na ohranjanju rasti zaposlovanja, kot tudi na ustvarjanju delovnih mest v večini sektorjev. Tem pozitivnim rezultatom v gospodarstvu pritrjujejo tudi podatki Statističnega urada Republike Slovenije o delovno aktivnem prebivalstvu, iz katerih je razvidno, da se je število le-tega v letu 2017 zvišalo za 3 %. Pri tem je bilo tujcev, kot del delovno aktivnega prebivalstva, v letu 2017 skupaj 69.110, kar je okoli 13 % več kot leto prej. Domačega delovnega aktivnega prebivalstva je bilo v letu 2017 skupaj 756.378, kar je le okoli 2 % več kot leta 2016. Kljub vsem podatkom je pomemben izziv, ki ga moramo z ukrepi za razbremenitev dela zasledovati, tudi zagotavljanje nadaljnje gospodarske rasti prek zmanjšanja nevarnosti odliva najproduktivnejših kadrov v tujino. Namreč tujci, kot tudi slovensko aktivno prebivalstvo, bi lahko zaradi nekonkurenčne obremenitve dela sprejemali odločitve za prihod v Slovenijo oz. odhod iz Slovenije.

a) Razbremenitev dohodkov iz dela

- Lestvica za odmero dohodnine

Veljavna lestvica za odmero dohodnine ima pet davčnih razredov z relativno strmo progresijo, zlasti v

srednjih davčnih razredih. V kombinaciji z visokimi prispevki za socialno varnost povzroča zelo visoko davčno obremenitev dohodka iz dela, predvsem v drugem in tretjem davčnem razredu, v katerega se uvrščajo višje izobraženi oziroma tisti, ki praviloma največ prispevajo k dodani vrednosti. Navedeno zmanjšuje spodbude za delodajalce, da zaposlijo delavce, ter jim zagotovijo ustrezno plačilo za delo v razmerah globalnega pomanjkanja delavcev na določenih segmentih. Na drugi strani pa to zmanjšuje spodbudo posameznikom, da se vključijo na trg dela ter da povečujejo delovna prizadevanja, oziroma spodbuja posameznike, da poiščejo delo v državah, kjer lahko dosežejo višje plačilo za delo.

Tabela 3: Veljavna lestvica za odmero dohodnine

Če znaša neto letna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih				
Nad	Do					
	8.021,34			16 %		
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+	27 %	nad	8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+	34 %	nad	20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+	39 %	nad	48.000,00
70.907,20		22.943,46	+	50 %	nad	70.907,20

Porazdelitev zavezancev glede na višino doseženega bruto dohodka, opredeljenega v odstotku od povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2017 (v višini 19.523,40 eurov) pokaže, da je imelo nekaj več kot 79 % vseh davčnih zavezancev bruto dohodek v višini do povprečne letne plače in so skupaj plačali manj kot 24 % dohodnine.

Porazdelitev zavezancev po davčnih razredih v letu 2017 pokaže, da je bilo v prvem davčnem razredu porazdeljenih malo več kot 68 % zavezancev, ki so plačali manj kot 11 % celotne dohodnine. Skupno 26 % zavezancev je bilo porazdeljenih v drugi davčni razred, njihova odmerjena dohodnina pa je predstavljala nekaj manj kot 46 % celotne dohodnine. V povprečju je znašala dohodnina 2.212 eurov na zavezanca. V tretjem davčnem razredu je bilo porazdeljenih nekaj več kot 5 % vseh zavezancev, ki so plačali nekaj več kot 28 % dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini 6.981 eurov. V četrtem davčnem razredu je bilo porazdeljenih 0,5 % vseh zavezancev, ki so plačali 6,5 % dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini 17.337 eurov. Manj kot pol odstotka zavezancev je bilo v zadnjem, petem davčnem razredu. Njihova povprečna dohodnina na zavezanca je znašala 44.364 eurov, skupaj pa so plačali nekaj manj kot 9 % celotne odmerjene dohodnine.

Tabela 4: Porazdelitev zavezancev po davčnih razredih v letu 2017

Davčni razred	Zavezanci		Dohodek			Dohodnina		
	Število	Struktura	Znesek v eur	Struktura	Na zavezanca v eur	Znesek v eur	Struktura	Na zavezanca v eur
Davčni razred 1	1.048.884	68,2%	8.445.891.422	39,9%	8.052	210.220.890	10,8%	200
Davčni razred 2	399.957	26,0%	8.341.344.988	39,4%	20.856	884.842.916	45,7%	2.212
Davčni razred 3	78.170	5,1%	3.222.485.958	15,2%	41.224	545.716.930	28,2%	6.981
Davčni razred 4	7.239	0,5%	569.448.238	2,7%	78.664	125.501.770	6,5%	17.337
Davčni razred 5	3.871	0,3%	568.104.208	2,7%	146.759	171.731.813	8,9%	44.364
Skupaj	1.538.121	100,0%	21.147.274.814	100%	13.749	1.938.014.319	100%	1.260

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2017, FURS

Z davčnim letom 2014 je bilo ukinjeno samodejno usklajevanje lestvice za odmero dohodnine in olajšav, ki je bilo vezano na en sam kriterij, in sicer rast cen življenjskih potrebščin. Uveden je bil drugačen sistem usklajevanja, ki ni avtomatičen z vezavo zgolj na en kriterij, temveč se poleg kriterija

rasti cen življenjskih potrebščin lahko upošteva tudi ekonomska politika vlade, kar se obravnava ob vsakoletnem sprejemanju zakona o izvrševanju proračuna. Uskladitev je obvezna, če koeficient cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec avgust tekočega leta v primerjavi z mesecem avgustom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, preseže 1,03. Možnost usklajevanja je bila torej prenesena v okvir vsakoletnega sprejemanja zakona, ki ureja izvrševanje proračuna. Na podlagi nove ureditve uskladitev še ni bila opravljena, je pa bila z Zakonom o dopolnitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ iz leta 2015 ter z Zakonom o spremembah in dopolnitvah ZDoh-2 iz leta 2016 spremenjena lestvica za odmero dohodnine v smeri razbremenitve dohodkov iz dela najbolj produktivnega in ustvarjalnega kadra, ki praviloma več prispeva k dodani vrednosti (zavezanci z dohodkom nad 1,5 povprečne plače oziroma 1,6 povprečne plače).

Rast cen življenjskih potrebščin od decembra 2012 do maja 2019 je bila 5,9 %, rast cene življenjskih potrebščin november 2018 na november 2017 pa je bila 2 %. V zadnjem letu se je rast cen življenjskih potrebščin nekoliko dvignila, je pa bila rast v letih 2014 in 2015 celo negativna.

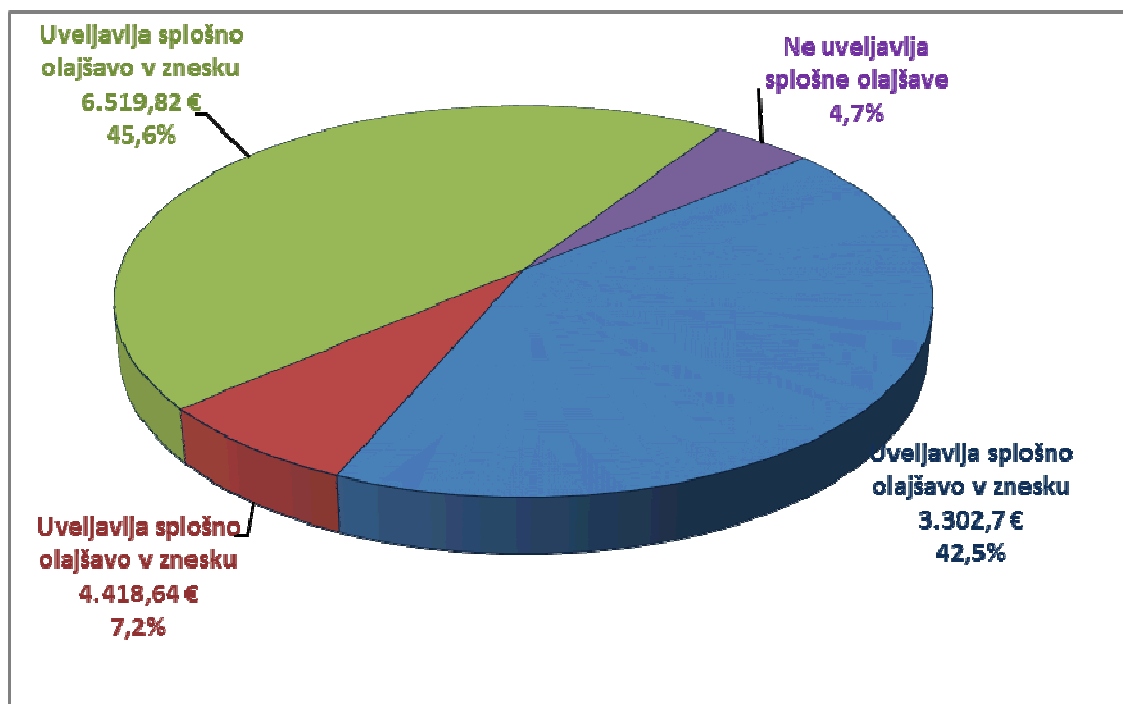
S spremembo lestvice se lahko zasleduje cilj splošne razbremenitve vseh zavezancev z dohodki, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, vključno s ciljem zmanjševanja davčnega primeža pri dohodkih, pri katerih je Slovenija primerjalno gledano v slabšem konkurenčnem položaju (visoko strokovni in najproduktivnejši zavezanci), ter s ciljem uskladitve lestvice z rastjo cen.

- Splošna olajšava

Splošno olajšavo lahko uveljavljajo rezidenti Republike Slovenije (ob izpolnjevanju zakonskih pogojev tudi določeni nerezidenti) na dohodke, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, pod pogojem, da drug zavezanec za njih ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževane družinske člane. Olajšava je namenjena priznanju stroškov za preživljanje zavezanca. Splošna olajšava znaša 3.302,70 eurov letno. Z davčnim letom 2008 je bila s ciljem razbremenitve najnižjih dohodkovnih skupin uvedena še dodatna splošna olajšava. Dodatna splošna olajšava za zavezance z skupnimi aktivnimi bruto dohodki do 11.166,37 eurov znaša 3.217,12 eurov, za zavezance z bruto dohodki od 11.166,37 do 13.316,83 eurov pa je od davčnega leta 2018 določena linearno v odvisnosti od višine skupnega dohodka. Zavezanci z višjimi bruto dohodki do dodatne splošne olajšave niso upravičeni.

V celotnem številu davčnih zavezancev je bilo v letu 2017 42,5 % takih, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo. Predvsem so to zavezanci, ki imajo dohodek iz naslova delovnega razmerja. Zavezanci z nizkimi dohodki lahko uveljavljajo tudi dodatno splošno olajšavo, kjer je v letu 2017 prišlo do sprememb v višini dohodkovnega praga za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave (zvišanje za 300 eurov). S tem se je število zavezancev, ki so imeli najvišjo dodatno splošno olajšavo, povečalo. V letu 2017 je tako 701.133 zavezancev uveljavljalo dodatno splošno olajšavo v višini 3.217,12 eurov, kar je 3.590 več v primerjavi z letom 2016. Manjše število glede na leto 2016, skupaj 111.325 zavezancev, je v letu 2017 uveljavljalo dodatno splošno olajšavo v višini 1.115,94 eurov. Med vsemi zavezanci je bilo v letu 2017 skupaj 71.558 tistih, ki niso uveljavljali splošne olajšave.

Slika 3: Struktura davčnih zavezancev po višini uveljavljene splošne olajšave v letu 2017

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance.

Z davčnim letom 2014 je bilo z uvedbo ukinitve samodejnega usklajevanja lestvice za odmero dohodnine ukinjeno tudi samodejno usklajevanje olajšav. Na podlagi nove ureditve usklajevanja v okviru zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, uskladitev splošne in dodatne splošne olajšave še ni bila opravljena. S spremembo ZDoh-2 v letu 2016 se je spremenil, dvignil dohodkovni prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave, predvsem zaradi spremembe zakona, ki ureja minimalno plačo, s katerimi se je spremenila opredelitev minimalne plače tako, da so se iz minimalne plače izvzeli nekateri dodatki (dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo, dodatek za delo ob praznikih in dela prostih dnevih). S tem se je odpravilo možnost nastanka primerov, da bi prejemniki minimalne plače z večjim obsegom nočnega dela oziroma dela ob nedeljah, praznikih in prostih dnevih prejeli nižjo neto plačo, kot če na te dneve oziroma ponoči ne bi delali. S spremembo ZDoh-2 v letu 2017 se je z odpravo nezveznosti dodatne splošne olajšave glede na višino, uvedel mehanizem, ki preprečuje, da zavezanec ob povečanju bruto plače prejme nižjo neto plačo.

Z začetkom leta 2019 so se začele uporabljati spremembe zakona, ki ureja minimalno plačo. Od 1. januarja 2019 velja višja minimalna plača, od 1. januarja 2020 pa se bo minimalna plača še dodatno zvišala, dodatno pa se bo iz definicije minimalne plače izvzelo vse dodatke, določene z zakoni in drugimi predpisi ter kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in del plače za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

Z dvigom splošne olajšave se bo posredno upoštevala tudi uskladitev splošne olajšave z rastjo cen ter povečala skupna splošna olajšava. Dodatno pa se spreminja tudi mehanizem določitve dodatne splošne olajšave na način, da se ukine konstantno določena najvišja dodatna splošna olajšava in se vsem zavezancem z bruto dohodki do 13.316,83 eurov prizna linearno določena dodatna splošna olajšava v odvisnosti od višine skupnega dohodka.

b) Nadomestitev izpada zaradi razbremenitve dohodkov iz dela

- Omejitev znižanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti, ki se všteva v letno davčno osnovo

Razbremenitev dela bo opravljena na temelju prestrukturiranja davčnih bremen, saj je treba zasledovati tudi cilj zagotovitve in ohranitve dolgoročne stabilnosti javnih financ ter ohranitve ustrezne ravni javnega dolga. Sestavni del ukrepov za prestrukturiranje so tudi ukrepi na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Na področju davka od dohodkov pravnih oseb se tako za nadomestitev izpada finančnih učinkov zaradi razbremenitve dohodkov iz dela, poleg dviga nominalne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb, predlaga tudi uvedba omejitve znižanja davčne osnove za zavezance, ki v tekočem davčnem obdobju ne izkazujejo davčne izgube.

Po ZDoh-2 se obdavčujejo tudi dohodki fizičnih oseb, doseženi z opravljanjem dejavnosti. Dohodki, doseženi z opravljanjem dejavnosti, se obdavčujejo po ZDoh-2, če jih dosega fizična oseba, oziroma po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb, če jih dosega pravna oseba. Pri oblikovanju davčne obravnave je treba v največji možni meri zasledovati enako davčno obravnavo subjektov, ki dosegajo dohodke z opravljanjem dejavnosti, ne glede na njihov status (pravna oseba, fizična oseba, ki opravlja dejavnost). Fizične osebe, ki opravljajo dejavnost ter ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih dohodkov, so tako na ravni dohodkov iz dejavnosti upravičene do primerjalno enakih znižanj davčne osnove (davčne olajšave, pokrivanje davčne izgube iz preteklih let) kot pravne osebe. Z uvedbo omejitve znižanja davčne osnove za pravne osebe je treba smiselno podobno obravnavo uvesti tudi za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost.

V letu 2017 je bilo 113.929 zavezancev za dohodnino od dohodka iz dejavnosti. Od teh je 67.879 zavezancev (približno 60 %) davčno osnovo ugotavljalo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, ustvarili pa so 5.582 mio eurov prihodkov. Pozitivno davčno osnovo pred znižanji je imelo 55.661 zavezancev in je znašala 512 mio eurov. Znižanje davčne osnove je uveljavljalo 17.833 zavezancev v skupni višini 92 mio eurov. Po odštetju znižanj davčne osnove je pozitivno davčno osnovo za dohodnino pred uveljavljanjem dohodninskih olajšav imelo 54.481 zavezancev in je znašala 421 mio eurov. Ob upoštevanju dohodninskih olajšav in lestvice za odmero akontacije dohodnine za leto 2017 je davčna obveznost za 25.594 zavezancev znašala skupaj 54 mio eurov.

Tabela 5: Struktura zavezancev za dohodnino od dohodka iz dejavnosti, ki davčno osnovo ugotavljalo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov in so v letu 2017 uveljavljali znižanje davčne osnove in davčne olajšave, vezane na opravljanje dejavnosti, zneski v mio eurih

Razmerje med olajšavami in davčno osnovo	Število zav.	Prihodki	Dav. osn. pred znižanji, vezanimi na opravljanje dej.	Znižanja dav. osn. in davčne olajšave	Osnova za dohodnino pred uveljavljanjem doh. ol.
do 50 %	12.451	2.118	205,6	26,8	178,8
50-65 %	2.542	334	27,4	15,1	12,2
65-75 %	679	178	13,7	9,6	4,2
75-100 %	981	487	35,4	30,9	4,4
Maksim. (100 %)	1.180	192	9,4	9,4	0,0
SKUPAJ	17.833	3.309	291,5	91,9	199,7

Vir: Obračuni akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni izračuni MF

Skupna davčna osnova zavezancev, ki so davčno osnovo ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov in so uveljavljali znižanje davčne osnove, je za leto 2017 znašala 292 mio eurov. Skupna vrednost znižanj davčne osnove je znašala 92 mio eurov, od katerih je:

- 69 mio eurov predstavljala olajšava za investiranje,
- 13 mio eurov znižanje davčne osnove za pokrivanje izgube iz preteklih let,
- 3 mio eurov olajšava za zaposlovanje invalidov,
- 7 mio eurov ostale olajšave.

Skupna osnova za davek teh zavezancev je tako znašala 200 mio eurov.

- Omejitev znižanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti
Primerljivo drugim fizičnim osebam, ki dosegajo dohodek iz dejavnosti in ga ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, se tudi za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki so določeni pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj, predlaga rešitev, na podlagi katerih se omejuje znižanje davčne osnove le do določenega praga, primerljivega z zavezanci, ki dosegajo dohodek iz dejavnosti in ga ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, s čimer se onemogoči, da se z uveljavljanjem olajšav davčna osnova iz tega naslova izniči.

Po ZDoh-2 je sicer zavezancem za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti omogočeno uveljavljati le olajšavo za investiranje v to dejavnost. Olajšava je omejena na vlaganja v osnovna sredstva, ki niso zemljišča, stavbe in motorna vozila, ki niso del kmetijske mehanizacije. Po obstoječi rešitvi je mogoče investicijska vlaganja v dejanski višini uveljaviti za pet let do višine davčne osnove.

V letu 2017 je po podatkih odmere dohodnine 110.645 zavezancev imelo dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki so ustvarili bruto dohodek v višini nekaj več kot 100 mio eurov.

- Zvišanje stopnje dohodnine od dohodka iz kapitala

Sestavni del ukrepov za prestrukturiranje davčnih bremen so tudi ukrepi na področju zvišanja stopnje dohodnine od dohodkov iz kapitala.

Po ZDoh-2 se dohodki fizičnih oseb obdavčujejo na dva načina. Sintetični način obdavčevanja, po katerem se dohodnina obračunava od vseh dohodkov fizičnih oseb, ki jih ta prejme v posameznem davčnem letu, ne glede na to, od kod so prejeti, z enim davkom, po progresivnih davčnih stopnjah in ob upoštevanju davčnih olajšav ter cedularni način obdavčevanja, po katerem se nekateri dohodki, obdavčujejo z dohodnino po proporcionalni stopnji brez upoštevanja davčnih olajšav. Do obsežne novele ZDoh-1D (Uradni list RS, št. 115/05), ki je začela veljati s 1. 1. 2006, so se vsi dohodki fizičnih oseb obdavčevali sintetično po progresivnih davčnih stopnjah, s 1. 1. 2006 pa je začela veljati ureditev, na podlagi katere se je pri obdavčevanju dohodkov fizičnih oseb z dohodnino določilo izhodišče, da se dohodki, glede na njihovo naravo lahko obravnavajo različno. Določeni dohodki, kot so dohodki iz zaposlitve, dohodki iz dejavnosti, dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodki iz oddajanja premoženja v najem, dohodki iz prenosa premoženjske pravice in drugi dohodki so se še naprej obdavčevali po progresivnih stopnjah (sintetično), medtem ko se preostale vrste dohodka fizičnih oseb (to so obresti, dividende in dobički iz kapitala) obdavčujejo po proporcionalnih stopnjah (cedularno). Taka ureditev je bila prenesena tudi v ZDoh-2. Z novelo ZDoh-2L (Uradni list RS, št. 94/12), ki se je začela uporabljati s 1. 1. 2013, je bila uvedena cedularna obdavčitev tudi za dohodke iz oddajanja premoženja v najem ter dohodke iz dejavnosti, za katere je davčna osnova določena upoštevaje dejanske prihodke in odhodke.

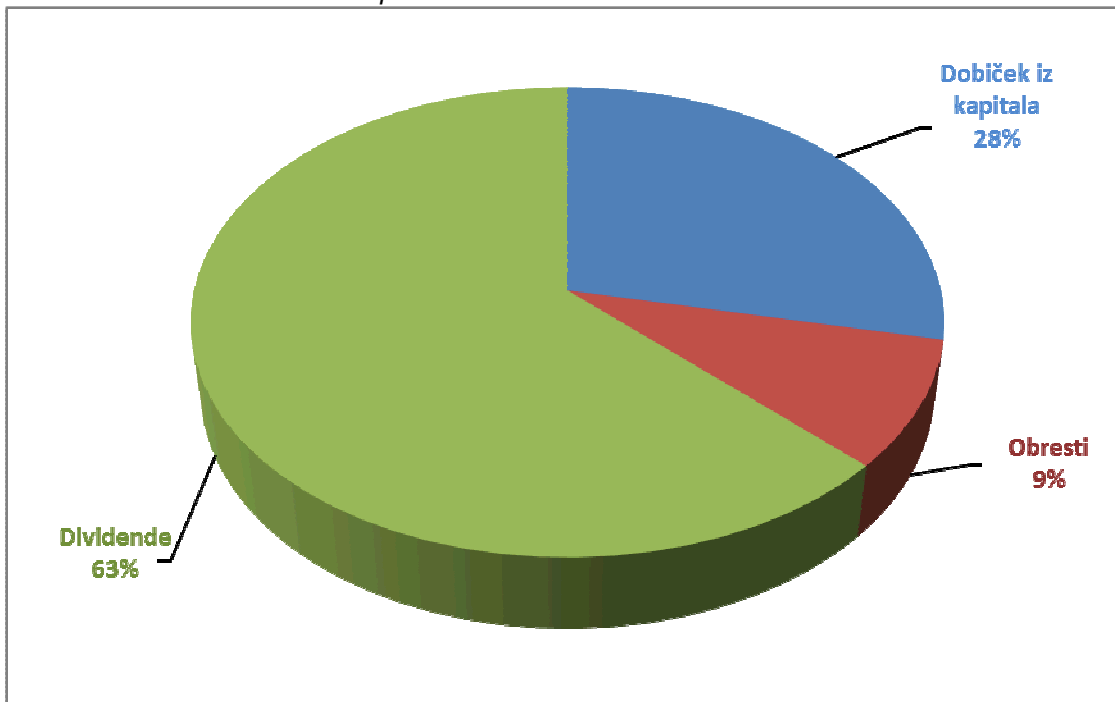
Dohodki iz kapitala se obdavčujejo z dohodnino po stopnji 25 % (*op. v letih 2007–2012 so se obdavčevali po stopnji 20 %, z izjemo obresti, ki so se v letu 2007 obdavčevale po stopnji 15 %*), ki pa se v primeru dobička iz kapitala zniža za vsakih dopoljenih pet let imetništva kapitala (tj. po petih letih imetništva je stopnja 15 %, po desetih je 10 %, po petnajstih je 5 %, po dvajsetih letih imetništva pa se davek več ne plačuje). Obresti, ki jih doseže rezident Slovenije, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, se obdavčujejo samo v delu obresti, ki presega 1.000 eurov letno.

Davčni zavezanci so imeli v letu 2017 skupaj 619,4 mio eurov dohodka iz kapitala in odmerjen davek v višini 123,5 mio eurov, od tega predstavlja dohodek iz dobička iz kapitala 28 %, obresti 9 % in dividend 63 %. Dividende je prejelo 100.040 zavezancev, ki so plačali 94,5 mio eurov davka. Dobiček iz kapitala je znašal 170,9 mio eurov, od tega je bilo iz naslova odsvojitve kapitala 123,2 mio eurov, od odsvojitve

nepremičnin pa 47,8 mio eurov. Glede na dobo imetništva kapitala pri odsvojitvi kapitala je bilo 20 % dobička ustvarjenega do 5 let lastništva, 27 % od 5 let do 10 let, 37 % od 10 let do 15 let in 17 % nad 15 let. Glede na dobo imetništva nepremičnin je bilo 32 % dobička ustvarjenega do 5 let lastništva, 28 % od 5 let do 10 let, 39 % od 10 let do 15 let in 1 % nad 15 let.

V letu 2017 so davčni zavezanci imeli skupaj 30,6 mio eurov dohodka iz obresti na denarne depozite. Od tega so imeli rezidenti 21,8 mio eurov dohodka iz neobdavčenih obresti do 1.000 eurov in nekaj manj kot 9 mio eurov obdavčljivih obresti na denarne depozite. Zaznati je, da se je zaradi nižanja obrestnih mer realizacija prihodkov iz tega naslova nižala, saj so obrestne mere za depozite glavnih valut namreč padle z okoli 4-5 % na blizu 0 %.

Slika 4: Struktura dohodka iz kapitala v letu 2017

Vir: FURS

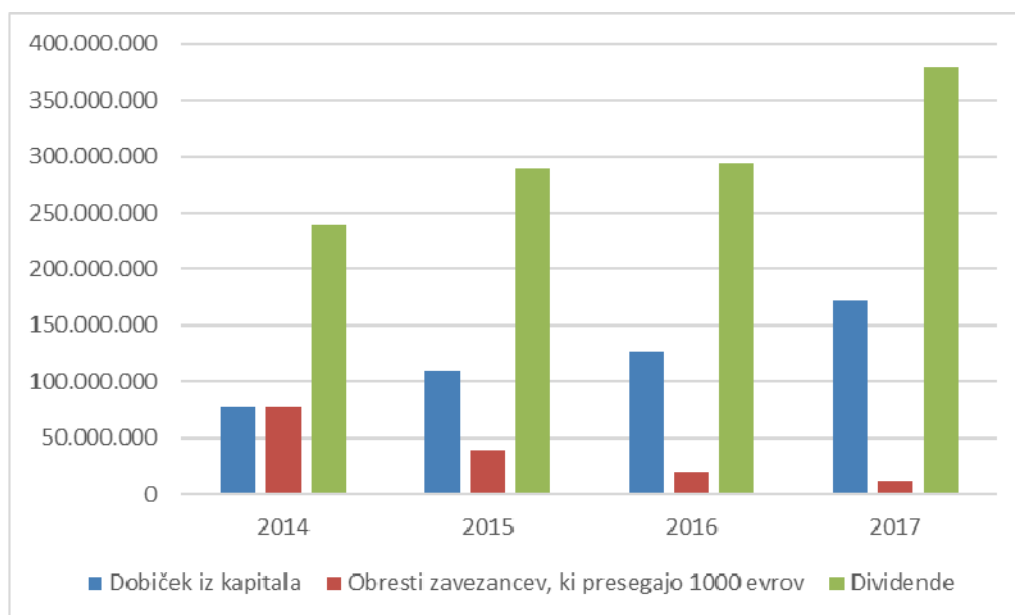
Tabela 6: Porazdelitev obdavčljivega dohodka po posameznih vrstah dohodka iz kapitala za leto 2017, v eurih

NAZIV VIRA	Dohodek	Število zavezancev	Davek
Dobiček iz kapitala	170.936.512	45.083	23.034.199
<i>Dobiček iz kapitala - odsvojitvev kapitala</i>	123.173.570	19.092	15.611.080
<i>Dobiček iz kapitala - odsvojitvev nepremičnin</i>	47.762.942	26.578	7.423.119
Obresti na denarne depozite - SKUPAJ	55.506.252	518.828	2.705.424
<i>Obresti fizične osebe, dosežene na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU - neobdavčene obresti do 1.000 evrov</i>	44.197.586	512.086	
<i>Obresti zavezancev, ki presegajo 1.000 evrov</i>	11.308.666	6.742	2.705.424
Obresti*	13.152.642	8.064	3.258.926
Obresti iz finančnega najema	0	0	0
Obresti na obveznice »SOS2E«, izplačane upravičencem	75.144	59	18.786
Dividende	379.352.476	100.040	94.522.043
Obresti izplačane preko posrednika, ki ni dolžan izračunati in odtegniti davka	153.365	911	0
Dividende izplačane preko posrednika, ki ni dolžan izračunati in odtegniti davka	128.032	109	4.312
Obresti, dosežene ob odsvojitvi ali pri odkupu diskontiranega dolžniškega vrednostnega papirja	96.365	129	85
Skupaj	619.400.788	154.395	123.543.775

* Podatki o obrestih od posojil, obrestih od dolžniških vrednostnih papirjev, o dohodku iz življenjskega zavarovanja, dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki obresti, o nadomestilu, ki ne pomeni vračila glavnice iz finančno-dolžniškega razmerja, vključno z nadomestili za tveganje ali za zmanjšanje vrednosti glavnice iz finančno-dolžniškega razmerja zaradi inflacije, o diskontih, bonusih, premijah in podobnih dohodkih iz finančno-dolžniškega razmerja ali dogovora, ki zadeva finančno-dolžniško razmerje.

Vir: FURS

Slika 5: Porazdelitev obdavčljivega dohodka po posameznih vrstah dohodka iz kapitala primerjalno za leta od 2013 do 2017 v eurih

Vir: FURS

- Zvišanje stopnje dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem

Sestavni del ukrepov za prestrukturiranje davčnih bremen so tudi ukrepi na področju zvišanja stopnje dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem.

Dohodek fizičnih oseb iz oddajanja premoženja v najem se je do vključno leta 2012 vključeval v letno davčno osnovo za odmero dohodnine in obdavčeval po progresivnih davčnih stopnjah. Z novelo ZDoh-2L (Uradni list RS, št. 94/12) pa je bila z davčnim letom 2013 uvedena cedularna obdavčitev tudi za dohodke iz oddajanja premoženja v najem. Na podlagi spremembe zakona se je tako določilo, da se dohodki iz oddajanja premoženja v najem obdavčujejo z dohodnino po proporcionalni stopnji 25 %, enako kot velja za dohodke iz kapitala, in ne več po progresivnih stopnjah. Pri določanju davčne osnove se priznajo normirani stroški v višini 10 % ali dejanski stroški vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja, če jih v času oddajanja v najem za navedeno premoženje plačuje davčni zavezanec sam. Dejanski stroški se priznajo na podlagi računov.

Cilj uvedbe cedularne obdavčitve je bil predvsem doseči pregledno in predvidljivo davčno obravnavo, namenjeno stimuliranju trga oddajanja nepremičnin v najem s strani posameznikov, ki imajo neuporabljene nepremičnine, ter spodbuditi k prostovoljnemu napovedovanju teh dohodkov tiste davčne zavezance, ki do tedaj teh dohodkov niso napovedovali. Obenem pa se je z uvedbo cedularnosti, v povezavi z znižanjem višine priznanih normiranih stroškov na 10 % od dohodka iz oddajanja premoženja v najem, želelo okrepiti pomembnost uveljavljanja dejanskih stroškov vzdrževanja premoženja, ki jih za premoženja, oddano v najem, plačuje zavezanec sam in se zavezancem priznavajo na podlagi računov. Taka ureditev naj bi najemodajalce dodatno spodbujala, da od ponudnikov storitev, povezanih z vzdrževanjem premoženja, zahtevajo izdajo računa.

Davčni zavezanci so imeli v letu 2017 skupaj nekaj manj kot 230 mio eurov obdavčljivega dohodka iz oddajanja premoženja v najem, od katerega je 95.589 zavezancev plačalo nekaj več kot 50,6 mio eurov davka. Med vsemi zavezanci je 88 % oziroma 84.206 zavezancev uveljavljalo normirane stroške v višini 10 %, medtem ko je le 5 % uveljavljalo dejanske stroške, ki so bili višji od 10 %. Med vsemi zavezanci je bilo okoli 7 % takih, ki niso imeli priznanih stroškov oziroma so bili ti pod 10 % normiranih stroškov.

1.3. Druge rešitve

- Spremembe na področju prijave prebivališča

Skupno gospodinjstvo po Zakonu o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 111/07 in 52/16 – ZPPreb-1; v nadaljnjem besedilu ZPPreb) je bilo opredeljeno kot življenjska (skupno prebivanje) in ekonomska (skupno porabljanje dohodka) skupnost ljudi in tako neločljivo povezana s prijavljenim istim stalnim prebivališčem ljudi v skupnem gospodinjstvu. Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZPPreb-1) navedeno evidenco ukinja z 31. 12. 2020. Na navedeno evidenco se veže posebna olajšava za vzdrževanega otroka, starejšega od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben, če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in (med drugimi pogoji) živi s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu, ter za starše oziroma posvojitelje zavezanca, če (med drugimi pogoji) živijo z zavezancem v skupnem gospodinjstvu. Poleg tega se na evidenco gospodinjstev sklicuje tudi definicija kmečkega gospodinjstva, ki je (med drugimi pogoji) skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu. Upošteva dejstvo, da po 31. 12. 2020 podatka o skupnem gospodinjstvu ne bo več mogoče dobiti iz uradne evidence, je potrebno spremeniti omenjene zakonske določbe tako, da se bodo lahko nemoteno izvajale.

- Spremembe in uveljavitev nove zakonodaje s področja invalidov

Z dnem 1. 1. 2019 (razen III. poglavja zakona, ki začne veljati dne 1. 1. 2022 in se nanaša na nove socialne storitve socialnega vključevanja) je začel veljati Zakon o socialnem vključevanju invalidov

(Uradni list, št. 30/18, v nadaljevanju: ZSVI). Z dnem začetka veljavnosti tega zakona je prenehal veljati Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A; v nadaljevanju: ZDVDTP). Zakona sta vsebinsko primerljiva, sta pa v določenem obsegu tudi različna, zato je treba to različnost vpeljati oziroma prilagoditi tudi z ZDoh-2. Spremembe so potrebne zato, ker se širijo tako pravice kot tudi krog oseb, ki so do njih upravičene. Predvsem ZSVI v primerjavi z ZDVDTP za pridobitev statusa invalida ne zahteva več, da gre za osebo, ki se ne more usposobiti za samostojno življenje in delo.

Zaradi uveljavitve novega ZSVI je treba prilagoditi določbe zakona v poglavju, ki se nanašajo na oprostitve plačila dohodnine, in sicer je treba dodatek za tujo nego in pomoč po ZDVDTP spremeniti v dodatek za pomoč in postrežbo po ZSVI, dodatno pa je treba prilagoditi tudi druge določbe zaradi razveljavitve ZDVDTP in uveljavitve ZSVI.

Zaradi spremembe pogojev za pridobitev statusa invalida po ZSVI in sprememb na področju družinske zakonodaje (opisano v nadaljevanju), je treba prilagoditi tudi pravico do uveljavitve posebne olajšave za vzdrževane družinske člane – otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo.

Na področju socialne funkcije države in varstva pravic invalidov se je z dnem 1. 1. 2019 začel uporabljati tudi nov Zakon o osebni asistenci (Uradni list RS, št. 10/17 in 31/18, v nadaljevanju: ZOA), ki je uredil pravico do osebne asistencije za osebe z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami. Gre za pravico navedenih oseb v obliki pomoči pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih ta oseba ne more izvajati sama in jih vsakodnevno potrebuje za neodvisno in aktivno življenje in za enakopravno vključitev v družbo. ZOA pa določenim upravičencem omogoča, da namesto osebne asistencije izberejo denarno nadomestilo – komunikacijski dodatek. Te nove storitve in komunikacijski dodatek pa predstavljajo za te upravičence dohodke, ki so primerljivi z drugimi storitvami v naravi oziroma dohodki, ki so v skladu z 21. členom ZDoh-2 oproščeni plačila dohodnine, zato je treba zaradi ustavnega načela enakosti pred zakonom tudi navedene dohodke obravnavati enako in jih umestiti med dohodke, ki so oproščeni plačila dohodnine.

Za konsistentno ureditev področja dohodkov invalidov v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi, pa je treba na enak način, torej v poglavje oprostitev plačila dohodnine, v ZDoh-2 prenesti tudi Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17, v nadaljnjem besedilu: ZIMI), ki prav tako ureja pravice invalidov do določenih ugodnosti v obliki storitev ali drugih ugodnosti v naravi.

- Spremembe na področju družinske zakonodaje

Z dnem 15. 4. 2019 se je v celoti začel uporabljati Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18-ZN Org in 22/19; v nadaljevanju: DZ), ki prinaša novosti na področju roditeljske pravice (prej) oziroma starševske skrbi (v skladu z DZ). Starševska skrb je staršem dana na temelju 54. člena Ustave Republike Slovenije, v skladu s katerim imajo starši pravico in obveznost vzdrževati, izobraževati in vzgajati svoje otroke. S pojmom otroka se v skladu z ustavnimi določbami in Konvencijo o človekovih pravicah šteje človeško bitje, mlajše od 18 let (razen če se polnoletnosti ne pridobi že prej). Roditeljska pravica zato praviloma preneha s polnoletnostjo, po njej pa se polnoletni osebi ne nudi več posebnega družbenega varstva, ki gre otroku. Po polnoletnosti oseba, ki zaradi svoje šibkosti ni sposobna sama varovati svojih pravic, uživa posebno varstvo na temelju pravic, ki jih država zagotavlja v okviru splošne socialne funkcije. Zato je bil z DZ ukinjen institut podaljšanje roditeljske pravice, vključno z ukinitvijo bremena preživljanja nepreskrbljene osebe z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, in so bile uvedene druge rešitve za polnoletne, ki same ne morejo varovati svojih pravic. Z ukinitvijo instituta podaljšanja roditeljske pravice je tako odpadlo tudi razlikovanje obveznosti staršev do preživljanja polnoletnih otrok glede na to, ali gre za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali ne. Breme preživljanja se je v skladu z zakonodajo, ki ureja socialno vključevanje invalidov, preneslo na državo, ki ga le-ta zagotavlja z ZSVI.

Zaradi navedene odprave razlikovanja nepreskrbljenih polnoletnih otrok glede na to, ali gre za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali ne, je treba v določeni meri v pogojih približati tudi pravico do uveljavljanja posebne olajšave za vzdrževane družinske člane za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Razlikovanje med njimi pa ostaja, saj se tudi z davčno politiko zasleduje posebna družbena skrb za osebe z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

- Spremembe na področju nevladnih organizacij

Zakon o nevladnih organizacijah (Uradni list RS, št. 21/18, v nadaljevanju: ZNOrg) je začel veljati v letu 2018. Ta zakon na novo celovito ureja področje nevladnih organizacij, in sicer opredeljuje nevladno organizacijo, določa pogoje za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, pravice in obveznosti nevladnih organizacij ter ureja evidenco organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu.

Zakon o dohodnini (ZDoh-2) v 142. členu ureja namenitev dela dohodnine za donacije, pri čemer po veljavni ureditvi določa tudi splošno-koristne namene za namene tega člena. Ker po novem ZNOrg določa pogoje za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, ni več potrebe po posebnem določanju namenov za subjekte, ki so upravičeni do dela dohodnine za donacije po ZDoh-2 zgolj za namene ZDoh-2, zato se predlaga, da se 142. člen ZDoh-2 v splošnem veže na subjekte, ki jim je status delovanja v javnem interesu priznan po ZNOrg. Med upravičenci pa se ohranjajo subjekti s posebnim statusom, to so politične stranke, registrirane verske skupnosti in cerkve ter reprezentativni sindikati.

- Olajšava za študente in dijake

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2L) iz leta 2012 se je posebna osebna olajšava rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znižala z zneska splošne olajšave na znesek 75 % splošne olajšave. Znižanje posebne osebne olajšave od dohodkov iz naslova študentskega dela je pomenil ukrep v smeri zmanjševanja razlik v davčni obravnavi dohodkov iz pogodbenega dela po ZDoh-2 in tudi ukrep zniževanja davčnih potroškov v razmerah finančne in gospodarske krize. Cilj ukrepa je bilo zmanjšati ugodnejši davčni položaj izvajalcev tega dela, torej dijakov in študentov, hkrati pa se je s tem ukrepom tudi povečala skupna obremenitev na neto dohodke od študentskega dela, kar je posredno pomenilo tudi pritisk na povečanje stroškov delodajalcev. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 94/14) je bila uvedena obveznost obračuna in plačila obveznih prispevkov za socialno varnost od dohodkov iz naslova študentskega dela, kar je povečalo stroške dela in tudi pritisk na zmanjšanje distorzij, ki so se pojavile na trgu dela.

Zaradi bistveno spremenjenih razmer in položaja dijakov in študentov, ki delajo, glede na leto 2012, v katerem je bilo sprejeto znižanje posebne osebne olajšave za rezidenta do dopolnjenega 26. leta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, ter zaradi systemskega in transparentnega urejanja davčnih vsebin v davčnih predpisih in zagotavljanja pravne varnosti se je z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2S) z davčnim letom 2018 povečala posebna osebna olajšava za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta, iz 75 % splošne olajšave na 100 % zneska splošne olajšave.

Ker je bila z davčnim letom 2018 navedena olajšava že zvišana, nadalje zvišanje in ohranitev zveznosti te olajšave s splošno olajšavo ne sledi več njenemu namenu, dodatno bi izkrivljalo zaposlitveno sliko na trgu dela in dodatno ugodnejše obravnavanje prekarnega dela, zato se predlaga ohranitev višine posebne osebne olajšave za dijake in študente na višini 3.302,70 eura in ukinitve vezanosti na splošno olajšavo. S tem se tudi izenačuje ta olajšava z ostalimi olajšavami na način, da se jo določi v absolutnem znesku.

Po podatkih odmere dohodnine za leto 2017 je populacija zavezancev, ki so prejeli dohodke iz študentskega dela in so bili upravičeni do posebne osebne olajšave za dohodke od študentskega dela, štela 97.102 zavezancev, ki so skupaj prejeli dohodke v višini nekaj več kot 246 mio eurov. Skupni znesek uveljavljene posebne osebne olajšave za dijake in študente je znašala nekaj manj kot 128 mio eurov.

- Akontacija dohodnine od dohodkov iz delovnega razmerja

V skladu z drugim odstavkom 127. člena ZDoh-2 se za glavnega delodajalca šteje tisti delodajalec, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodkov iz delovnega razmerja. Glavni delodajalec je dolžan akontacijo dohodnine izračunati na način, da uporabi stopnje dohodnine in lestvico iz 122. člena ZDoh-2 in olajšave iz tretjega odstavka 127. člena ZDoh-2, preostali delodajalci pa akontacijo dohodnine (ob določenih izjemah) od dohodkov iz delovnega razmerja izračunajo po stopnji 25 %. V praksi se, predvsem v zvezi z dohodki iz pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pojavljajo problemi glede nesorazmerno visoko izračunane akontacije dohodnine glede na letno odmero dohodnine, tako zaradi delodajalcev, ki niso seznanjeni s svojim statusom, ali se štejejo za glavnega delodajalca ali ne, kot tudi zaradi nezmožnosti upoštevanja olajšav iz tretjega do šestega odstavka 112. člena ZDoh-2 (osebne olajšave v obliki davčnega kredita v višini 13,5 % odmerjenega dohodka) pri izplačevalcu dohodka, ki se ne šteje za glavnega delodajalca. Zato je smiselno dopolniti določbe o glavnem delodajalcu na način, da se zahteva izjava zavezancev o tem, ali je izplačevalec dohodka glavni delodajalec ali ne, kot tudi dodati določbo o upoštevanju olajšav iz tretjega do šestega odstavka 112. člena pri vsakem izplačilu dohodkov, v zvezi s katerimi so določene te olajšave, ne glede na status izplačevalca dohodka.

- Spremembe mednarodnih davčnih pravil

Po zakonu, ki ureja dohodnino, ima dobiček iz kapitala od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot 50 % vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji, vir v Sloveniji. Navedeno pravilo omogoča izvajanje pravic obdavčevanja po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki jih je sklenila Slovenija in vključujejo določbe podobne četrtemu odstavku 13. člena Vzorce davčne konvencije OECD. V Vzorce davčni konvenciji OECD je bil v letu 2017 spremenjen oziroma dopolnjen četrti odstavek 13. člena, tako da je bil v določbo dodan pogoj izhajanja vrednosti deleža iz nepremičnin kadarkoli v določenem obdobju pred odtujitvijo deleža in ne le v času odtujitve deleža. Tovrstna spremenjena določba pa je bila vključena tudi v 9. člen Večstranske konvencije o izvajanju z mednarodnimi davčnimi sporazumi povezanih ukrepov za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička (Uradni list RS-MP, št. 2/18). Zaradi navedenega se predlaga, da se podoben časovni pogoj doda tudi v zgoraj omenjeno pravilo vira dohodka v zakonu, ki ureja dohodnino.

- Dohodki iz kapitala

Po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, se lahko na podlagi družbene pogodbe določi, da so družbeniki po ustanovitvi družbe dolžni poleg osnovnih vložkov vplačati tudi naknadna vplačila. Tovrstna vplačila tvorijo kapitalske rezerve družbe in se izkažejo v bilanci stanja družbe. Naknadna vplačila se družbenikom lahko vrnejo, če niso namenjena kritju osnovnega kapitala ob izgubi. V veljavnem zakonu, ki ureja dohodnino, takšna vplačila oziroma njihova vračila niso posebej urejena. Vrhovno sodišče je (v sodbi X Ips 23/2018 z dne 16. 1. 2019) v konkretnem primeru, v katerem je zavezanec poleg osnovnega vložka v gospodarsko družbo vplačal tudi naknadno vplačilo, presodilo, da se naknadna vplačila v kapital družbe z omejeno odgovornostjo všttevajo v nabavno vrednost kapitala po prvem odstavku 98. člena ZDoh-2. Temelj navedenega stališča sodišča je bil predvsem v splošnem izhodišču, da je pri obdavčitvi treba slediti ekonomski vrednosti dohodka, saj gre za odraz ustavnega načela enakosti javnih bremen. Po presoji sodišča pa je tudi z vidika načela davčne pravičnosti kot enega od vidikov enakosti pred zakonom (14. člen Ustave) treba pri obdavčenju z dohodnino izhajati iz dejansko ustvarjenega povečanja premoženja. Predlaga se, da se naknadna vplačila in njihova vračila v zakonu, ki ureja dohodnino, posebej in celovito uredijo.

Dohodki iz življenjskega zavarovanja, ne glede na to v kakšni obliki in kdaj so doseženi, se po veljavnem zakonu, ki ureja dohodnino, obdavčujejo kot obresti po proporcionalni stopnji dohodnine. Davčna osnova od tovrstnega dohodka, doseženega ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police se ugotavlja kot razlika med prejetim izplačilom in vplačilom. Davčna osnova od drugih tovrstnih dohodkov pa se določa po splošnem pravilu za določanje davčne osnove od dohodka v obliki obresti. Predlaga se, da se jasneje in v enem členu določi davčna osnova od različnih oblik dohodkov, ki so doseženi iz življenjskega zavarovanja.

V praksi so se v zadnjem obdobju začele pojavljati nekatere nove oblike dohodkov, ki izvirajo iz ali so povezane z naložbami zavezancev, a se po veljavnem zakonu, ki ureja dohodnino, ne obdavčujejo kot dohodki iz kapitala po proporcionalnih stopnjah dohodnine, temveč kot drugi dohodek po progresivnih stopnjah dohodnine. Tako se predlaga, da se med dohodke iz kapitala uvrstijo tudi dodatna izplačila, ki so povezana z odsvojitvijo deležev v gospodarskih družbah v primerih, ko se kupec in prodajalec ne moreta sporazumeti o ceni in v pogodbo vključita določbo, po kateri bo kupec prodajalcu v prihodnjem obdobju izplačal taka dodatna izplačila, katerih višina bo odvisna od bodočih poslovno-finančnih ciljev družbe. Podobno se predlaga, da se med dohodke iz kapitala uvrstijo tudi dohodki v obliki nadomestil izgube vloženi sredstev zavezanca, dosežene pri upravljanju premoženja, ki jih upravljavci premoženja plačajo strankam.

Po veljavnih določbah ZDoh-2 se dohodek, ki ga delničar oziroma družbenik doseže v obliki izplačane vrednosti delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe, obravnava kot dohodek iz odsvojitve delnic oziroma deležev, razen če gre za prikrito izplačevanje dobička, kar pa se praviloma ugotavlja v postopkih davčnega nadzora. Davčni organ v praksi izvajanja ZDoh-2 ugotavlja, da se zavezanci (najpogosteje družbeniki enoosebnih družb z osnovnim kapitalom v višini 7.500 eurov) odločajo za odsvojitve deleža svoji družbi za visok znesek/izplačilo, ki ustreza vrednosti prenesenih dobičkov iz preteklih let, pri čemer se navedeni vzorec običajno v določenem časovnem obdobju večkrat ponovi. Po ugotovitvah davčnega organa je v teh primerih razlog za odkup lastnih deležev praviloma ugodnejša davčna obravnava razdeljenih zadržanih dobičkov, saj so dividende obdavčene z dohodnino po stopnji 25 % (oziroma v primeru prejemnikov nerezidentov Slovenije po nižji stopnji iz mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja), stopnja dohodnine od dobička iz kapitala (ki se plačuje od razlike med vrednostjo deležev ob odsvojitvi in vrednostjo deležev ob pridobitvi), pa se z daljšanjem obdobja imetništva kapitala znižuje, pri čemer pa tudi ni zanemarljivo, da se lahko pozitivna davčna osnova iz dobička iz kapitala na letni ravni poračunava z negativno. Upoštevati je tudi treba, da se povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe od začetka leta 2007 ne obdavčuje več z dohodnino kot dividenda družbenikov, za namene ugotavljanja dobička iz odsvojitve tako pridobljenih povečanih deležev družbenikov, pa se običajno šteje, da je nabavna vrednost tako pridobljenega povečanega deleža enaka nič. Zaradi navedenega in upoštevaje visoko tveganje, ki ga na tem področju zaznava davčni organ⁴, se predlaga nova opredelitev načina obdavčitve dohodka, ki ga delničar oziroma družbenik doseže v obliki izplačane vrednosti delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe. Temeljni razlog za predlagane spremembe je torej preprečitev v praksi ugotovljene zlorabe predpisov in zagotovitev obdavčitve tovrstnega dohodka po njegovi ekonomski vsebini.

Po veljavnih določbah ZDoh-2 se normirani stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, pri obdavčevanju dobička iz kapitala priznavajo tako, da se nabavna vrednost kapitala poveča za 1 %, vrednost kapitala ob odsvojitvi pa zmanjša za 1 %, kar pomeni, da se ti stroški priznavajo tudi v primerih, ko je razlika med nabavno vrednostjo kapitala in vrednostjo kapitala ob odsvojitvi pred upoštevanjem tovrstnih stroškov negativna (izguba) in obveznost plačila dohodnine od dobička iz kapitala torej sploh ne nastane. Tako priznavanje stroškov torej poveča dejansko realizirano negativno razliko (izgubo) in zato, ker se po ZDoh-2 v letu, za katero se odmerja dohodnina, izgube poračunavajo z dobički iz odsvojitve kapitala, tudi zmanjšuje pozitivno davčno osnovo (dobička) iz odsvojitve drugega

kapitala. Davčni organ je pri izvajanju ZDoh-2 zaznal izogibanje davku z uporabo posebnih tehnik in infrastruktur, s katerimi zavezanci z visokim številom transakcij, v katerih ne realizirajo izgube, a jo zaradi načina priznavanja normiranih stroškov realizirajo za namen obdavčitve po ZDoh-2, s temi izgubami v letu, za katero se odmerja dohodnina, zmanjšujejo pozitivno davčno osnovo od dobička iz odsvojitve drugega kapitala. Upošteva se navedeno se predlaga sprememba priznavanja normiranih stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, pri ugotavljanju dobička, doseženega z odsvojitvijo kapitala, tako da se v učinku normirani stroški ne bi priznavali v primerih, ko je pri odsvojitvi realizirana izguba.

- Izplačila odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja

Izplačila odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19; v nadaljevanju: ZPIZ-2), se na podlagi 9. točke tretjega odstavka 105. člena ZDoh-2 uvrščajo med druge dohodke. Davčna osnova je skladno s prvim odstavkom 108. člena ZDoh-2 doseženi dohodek. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v sodbi, št. X Ips 225/2016 z dne 17. 10. 2018, odločilo, da tak način ugotavljanja davčne osnove ni ustrezen, kadar posameznik vplača premijo v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki presega znesek najvišje določene davčne olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, saj po mnenju sodišča vodi do dvojne obdavčitve istega dohodka z dohodnino. Sodišče meni, da je predmet obdavčitve pri izplačilih odkupne vrednosti lahko le razlika med vplačili, ki so bila predhodno obdavčena, in prejetim izplačilom, če je do pozitivne razlike prišlo. Navedeno je ocenjeno kot neustrezno zaradi nezmožnosti zagotovitve vseh potrebnih podatkov izplačevalcu dohodka za pravilno izplačilo dohodka, dodatno pa je treba opozoriti tudi na vidik prejetih davčnih ugodnosti in oprostitev plačila prispevkov, ki jih je za spodbudo tej obliki zavarovanja namenila država, kar je treba pri ugotavljanju davčne osnove prav tako upoštevati.

2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

2.1.1. Davčna razbremenitev dohodkov iz dela na temelju prestrukturiranja davčnih bremen

Celoten paket sprememb na davčnem področju ima primarno za cilj doseči razbremenitev dela, ki temelji na prestrukturiranju davčnih bremen med dohodki iz dela in dohodki iz kapitala fizičnih oseb ter dohodki pravnih oseb. S tem se bo okrepila konkurenčnost poslovnega okolja, kar bo vplivalo na vzdržno gospodarsko rast in povečanje mednarodne konkurenčnosti Slovenije na eni strani, na drugi strani pa se bo zagotavljala javnofinančna konsolidacija, da se postopno doseže in ohranja tudi strukturno uravnoteženje javnih financ. Pomemben cilj je torej ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni dejavniki tudi razmere na mednarodnem trgu dela, torej sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre, zato je cilj predvsem v povečanju razpoložljivega dohodka najproduktivnejšega segmenta družbe (srednji dohodkovni razred). Z namenom zagotavljanja javnofinančne konsolidacije se pri ukrepih za nadomestitev izpada zaradi razbremenitve dela na eni strani želi zasledovati tudi cilj pravične delitve bremen na vse segmente družbe in na drugi strani, da bodo ukrepi v čim večji meri zagotavljali pogoje za nadaljnjo rast gospodarstva in posledično blaginjo prebivalstva, s čim bolj primerno davčno strukturo.

Temeljni cilji davčne razbremenitve dohodkov iz dela s prestrukturiranjem davčnih bremen torej so:

- povečati razpoložljivi dohodek delavcev, predvsem najperspektivnejšemu in najproduktivnejšemu kadru za povečanje produktivnosti in gospodarske rasti,
- zmanjšati davčne obremenitve dela – pomembno z vidika mednarodne konkurenčnosti in

ohranitve delavcev v slovenskem gospodarstvu in pridobivanja delavcev slovenskega gospodarstva na globalnem trgu dela,

- povečati konkurenčnost slovenskega gospodarstva z zagotovitvijo stabilnega, predvidljivega in mednarodno primerljivega davčnega okolja,
- zagotavljati stabilne in predvidljive javnofinančne prihodke.

2.1.2. Druge rešitve

Cilj predlaganih sprememb in dopolnitev ZDoh-2 je tudi uskladitev s spremembami zakonodaje na področju prijave prebivališča, družinske zakonodaje, invalidov in nevladnih organizacij ter uskladitve, ki jih narekujejo sodne odločbe, razvoj mednarodnih davčnih pravil in pojav novih poslovnih praks in posledično dohodkov.

2.2 Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona. V predlogu zakona se tako izhaja iz načela splošne davčne obveznosti, načela obdavčitve svetovnega dohodka, enake oziroma primerljive davčne obravnave davčnih zavezancev v enakem oziroma primerljivem položaju in sposobnosti za plačilo davka.

2.3 Poglavitne rešitve

2.3.1. Davčna razbremenitev dohodkov iz dela na temelju prestrukturiranja davčnih bremen

Predlogi za razbremenitev dela so pripravljene v smeri zvišanja splošne in dodatne splošne olajšave in spremembe dohodninske lestvice na način, da se v največji meri razbremeni srednji dohodkovni razred.

Ukrepi v smeri nadomestitve izpada gredo v smeri povečanja obremenitve kapitala. Predlaga se zvišanje stopnje davka na dohodke iz kapitala (dividende, obresti, dobički iz kapitala) ter na dohodke, pridobljene iz oddajanja premoženja v najem. Kot ukrep, ki sledi cilju omejevanja zniževanja davčne osnove po zakonu, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb, se tudi na področju dohodnine pri zavezancih, ki dosegajo dohodke iz dejavnosti in dohodke iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, omejuje zmanjšanje davčne osnove za zavezance, ki v tekočem davčnem letu ne izkazujejo davčne izgube. To zaradi možnosti uveljavljanja olajšav vezanih na osebne okoliščine ne bo nujno privedlo do davčne obveznosti ali povečane davčne obveznosti.

a) Ukrepi za razbremenitev dohodkov iz dela

- Lestvica za odmero dohodnine (21. člen predloga zakona)

Spreminjajo (zvišujejo) se meje vseh davčnih razredov, in sicer:

1. razred – neto letna davčna osnova do 8.500,00 eurov (sedaj do 8.021,34 eurov);
2. razred – neto letna davčna osnova nad 8.500,00 eurov do 25.000,00 eurov (sedaj nad 8.021,27 eurov do 20.400,00 eurov);
3. razred – neto letna davčna osnova nad 25.000,00 eurov do 50.000,00 eurov (sedaj nad 20.400,00 eurov do 48.000,00 eurov);
4. razred – neto letna davčna osnova nad 50.000,00 eurov do 80.000,00 eurov (sedaj nad 48.000,00 eurov do 70.907,20 eurov);
5. razred – neto letna davčna osnova nad 80.000,00 eurov (sedaj nad 70.907,20 eurov).

Spreminjata (znižujeta) se tudi davčni stopnji v 2. davčnem razredu, in sicer s sedanjih 27 % na 26 % in v 3. davčnem razredu s 34 % na 32 %.

Predlog nove lestvice za odmero dohodnine:

Če znaša neto letna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih				
Nad	Do					
	8.500,00			16 %		
8.500,00	25.000,00	1.360,00	+	26 %	nad	8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00	+	32 %	nad	25.000,00
50.000,00	80.000,00	13.650,00	+	39 %	nad	50.000,00
80.000,00		25.350,00	+	50 %	nad	80.000,00

- Splošna olajšava (16. člen predloga zakona)

Splošna olajšava se s 3.302,70 eurov zvišuje na 3.500,00 eurov. Za zavezance s skupnim dohodkom do višine 13.316,83 eurov pa se višina dodatne splošne olajšave določi z enačbo (dodatna splošna olajšava = 18.700,38 eurov – 1,40427 x skupni dohodek), kar pomeni linearno zniževanje dodatne splošne olajšave v odvisnosti od višine skupnega dohodka.

b) Ukrepi za nadomestitev izpada zaradi razbremenitve dohodkov iz dela

- Omejitev znižanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti, ki se všteva v letno davčno osnovo (3. člen predloga zakona)

Uvaja se omejitev višine znižanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v davčnem obdobju za zavezance, ki v tekočem davčnem obdobju ne izkazujejo davčne izgube. Zmanjšanje davčne osnove zaradi uveljavljanja olajšav in pokrivanja prenesene davčne izgube se v davčnem obdobju omejuje na 65 % davčne osnove od dohodka iz dejavnosti. V omejitve so vključena znižanja davčne osnove zaradi:

1. pokrivanja izgub iz preteklih obdobj po 60. členu ZDoh-2;
2. olajšav, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela iz preteklih obdobj po 61. do 66.a členu ZDoh-2;
3. davčnih olajšav in spodbud, ki so določene v drugih zakonih, ki zmanjšujejo davčno osnovo po ZDoh-2.

V omejitve so prav tako vključeni zneski uveljavljanja neizkoriščenih delov davčnih olajšav in izgub iz preteklih davčnih obdobj.

- Omejitev znižanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (5. člen predloga zakona)

Uvaja se omejitev višine znižanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela olajšave iz preteklih obdobj, največ v višini 65 % davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. S tem se omejuje višina znižanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na način, da se ne more določiti pod to višino oziroma se s tem ukrepom preostala davčna osnova vedno določi vsaj v višini 35 % davčne osnove.

- Zvišanje stopnje dohodnine od dohodka iz kapitala (24. člen predloga zakona)

Zvišuje se stopnja dohodnine od dohodkov iz kapitala (obresti, dividende in dobički iz kapitala) s 25 % na 27,5 %. Prav tako se zvišujejo stopnje dohodnine od dobička, doseženega z odsvojitvijo kapitala, ki so odvisne od obdobja imetništva kapitala, tako da znaša stopnja dohodnine:

- po dopoljenih 5 let imetništva kapitala: 20 % (doslej 15 %),
- po dopoljenih 10 let imetništva kapitala: 15 % (doslej 10 %),

- po dopoljenih 15 let imetništva kapitala: 10 % (doslej 5 %).

- Zvišanje stopnje dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem (6. in 26. člen predloga zakona)

Zvišuje se stopnja dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem s 25 % na 27,5 %. Prav tako se zvišuje odstotek normiranih stroškov, ki se priznavajo pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz oddajanja premoženja v najem, z 10 % na 15 %.

2.3.2. Druge rešitve

- Spremembe na področju prijave prebivališča (4. in 19. člen predloga zakona)

Zakonski pogoji za priznanje določenih pravic iz ZDoh-2, ki se je vezal na pravni pojem »skupno gospodinjstvo« se zamenjuje s pravnim pojmom »prijavljeno isto stalno prebivališče«. Gre za določbe na področju pogojev za priznavanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane (polnoletni in nezaposleni otrok, starši oziroma posvojitelji) in na področju pogojev za opredelitev pojma kmečko gospodinjstvo. Pri pogojih za člane kmečkega gospodinjstva se pogoji zožujejo na prijavljeno stalno prebivališče in odpravlja možnost, da se za člana kmečkega gospodinjstva šteje tudi fizična oseba, ki je začasno prijavljena na istem naslovu.

- Spremembe in uveljavitev nove zakonodaje s področja invalidov (2., 18. in 19. člen predloga zakona)

Določbe o oprostitvi plačila dohodnine za dohodke, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi posebnih zakonov, se prilagodijo glede na to, da je prenehal veljati ZDVTDP in namesto njega v veljavno stopil ZSVI. Dodatno se izrecno opredeli še oprostitvev plačila dohodnine za dohodke v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi, ki jih upravičenci prejmejo na podlagi ZIMI. S tem se zagotavlja konsistentna ureditev področja dohodkov invalidov v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi.

ZDVTDP je opredeljeval tudi pravico do nadomestila za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč. ZSVI nadomestilo za invalidnost ohranja, dodatek za tujo nego in pomoč pa je preoblikovan v dodatek za pomoč in postrežbo in izenačen z dodatkom za pomoč in postrežbo po drugih zakonih. Zato se dohodnine oprosti tudi navedenih dohodkov po ZSVI na enak način kot je to veljalo za oprostitve po ZDVTDP.

ZOA pa uvaja nov komunikacijski dodatek, katerega funkcija je podoba funkciji dodatka za pomoč in postrežbo po drugih zakonih, zato se tudi navedeni dodatek dodaja med dohodke, ki so oproščeni plačila dohodnine.

Zaradi spremembe pogojev za pridobitev statusa invalida po ZSVI in sprememb na področju družinske zakonodaje, se prilagodi tudi pravica do uveljavitve posebne olajšave za vzdrževane družinske člane - otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, in sicer se odpravlja pogoj, da je otrok nezmožen za delo, dodatno pa se tudi v določeni meri ta olajšava v pogojih približa posebni olajšavi za vzdrževanega družinskega člana – polnoletnega otroka, ki je nezaposlen, in sicer na način, da se zahteva, da otrok nima lastnih sredstev ali so ti manjši od višine posebne olajšave za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, izvzemši dodatek za pomoč in postrežbo.

- Spremembe na področju družinske zakonodaje (18. in 19. člen predloga zakona)

Z ukinitvijo instituta podaljšanja roditeljske pravice je odpadlo razlikovanje obveznosti staršev do preživljanja polnoletnih otrok, ki se ne šolajo, glede na to, ali gre za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali ne. Breme preživljanja se je v skladu z zakonodajo, ki ureja socialno vključevanje invalidov, preneslo na državo, ki ga le-ta zagotavlja z ZSVI. Zaradi navedene odprave razlikovanja nepreskrbljenih polnoletnih otrok glede na to, ali gre za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali ne, se v določeni meri v pogojih približa tudi pravica do uveljavljanja posebne

olajšave za vzdrževane družinske člane za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, in sicer na način, da se zahteva, da otrok nima lastnih sredstev (izvzemši dodatek za pomoč in postrežbo) ali so ti manjši od višine posebne olajšave za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

Zaradi drugačne ureditve pravice do preživnine na področju družinske zakonodaje, se uvaja tudi dodatna možnost za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane starše ali posvojitelje ob izpolnjevanju pogoja sklenjenega sporazuma o preživnini v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja.

- Spremembe na področju nevladnih organizacij (27. člen predloga zakona)

Po novem se v ZDoh-2 ne določajo več nameni, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci za pridobitev dela dohodnine za donacije, ampak se določajo subjekti, in sicer se le ti v splošnem vežejo na subjekte, ki jim je status delovanja v javnem interesu dodeljen na podlag Zakona o nevladnih organizacijah (ZNOrg). Med upravičenci pa se ohranjajo tudi politične stranke, reprezentativni sindikati, registrirane cerkve in verske skupnosti.

- Olajšava za študente in dijake (17. in 20. člen predloga zakona)

Predlaga se ohranitev višine posebne osebne olajšave za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta, na višini 3.302,70 eura in ukinitev vezanosti na splošno olajšavo. S tem se tudi izenačuje ta olajšava z ostalimi olajšavami na način, da se jo določi v absolutnem znesku. Na enak način kot to velja za vse olajšave, ki so določene v absolutnem znesku, se tudi za navedeno olajšavo določi enak način usklajevanja. To je, da se uskladitev lahko določi z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, ali pa se uskladitev mora določiti, če koeficient rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec avgust tekočega leta v primerjavi z mesecem avgustom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, preseže 1,03.

- Vštevanje dela plače za poslovno uspešnost v letno davčno osnovo rezidenta (15. člen predloga zakona)

Na enak način kot je to določeno za regres za letni dopust, se tudi za dohodek iz delovnega razmerja iz 12. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 (del plače za poslovno uspešnost) določa vštevanje dohodka v letno davčno osnovo z namenom izenačenja vseh zavezancev v primerljivem položaju.

- Akontacija dohodnine od dohodkov iz delovnega razmerja (22. člen)

Dopolnjujejo se določbe o glavnem delodajalcu na način, da se zahteva izjava zavezancev o tem, ali je izplačevalec dohodka glavni delodajalec ali ne. Prvotno bo to naloga delodajalca, da pozove zavezanca na opredelitev o statusu (ali je glavni delodajalec ali ni), vsakokratne spremembe glede statusa delodajalca pa bo moral sporočiti zavarovanec sam.

Dodaja se tudi določba o upoštevanju olajšav iz tretjega do šestega odstavka 112. člena pri vsakem izplačilu dohodkov iz tretjega do šestega odstavka 112. člena.

- Pravilo vira dohodka v obliki dobička iz kapitala od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja – katerih več kot 50 % vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah v Sloveniji – v Sloveniji (1. člen predloga zakona)

Predlaga se širitev omenjenega pravila vira iz drugega odstavka 12. člena ZDoh-2, tako da se v pravilo vira doda pogoj, po katerem za določitev vira takega dobička iz kapitala v Sloveniji zadostuje, da opredeljena vrednost deleža kadar koli v obdobju 365 dni pred odsvojitvijo izhaja kot navedeno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji. Z dodanim obdobjem 365 dni pred odsvojitvijo se rešuje problematika situacij, ko se primeroma v gospodarsko družbo vložijo premoženje malo pred prodajo deleža v gospodarski družbi, da bi se s tem zmanjšala vrednost deleža, ki izhaja neposredno ali posredno iz nepremičnin v Sloveniji, in s tem preprečila možnost obdavčitve takih kapitalskih dobičkov v Sloveniji, kadar bi bili taki dobički v Sloveniji lahko obdavčeni v skladu z

veljavno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ali kadar taka pogodba z drugo državo ni sklenjena. Sprememba sledi razvoju mednarodnih davčnih pravil na področju obdavčevanja dobičkov iz kapitala od odsvojitve deležev, katerih vrednost izhaja iz nepremičnin, ki so v državi (tj. sprememba četrtega odstavka 13. člena Vzorčne davčne konvencije OECD v letu 2017 in 9. člen Večstranske konvencije o izvajanju z mednarodnimi davčnimi sporazumi povezanih ukrepov za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička (Uradni list RS-MP, št. 2/18)). Predlagana sprememba bo omogočila doslednejše izvajanje pravic obdavčevanja po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki jih je sklenila Slovenija, v katere bodo vključene določbe, podobne v letu 2017 spremenjenemu četrtemu odstavku 13. člena Vzorčne davčne konvencije OECD.

- Naknadna vplačila, ki jih družbeniki vplačajo po ustanovitvi družbe (10. in 12. člen predloga zakona)

Predlaga se celovita ureditev davčne obravnave naknadnih vplačil družbenikov in njihovih vračil, in sicer ne glede na to, ali so vrnjena družbeniku, ki jih je vplačal, ali pa družbeniku, ki jih sam ni vplačal in je pravico do njihovega vračila pridobil (kot univerzalni pravni naslednik) s pridobitvijo deleža.

Ta vplačila predstavljajo alternativni način financiranja družbe in so v primeru gospodarskih družb, ustanovljenih v Republiki Sloveniji, na splošno opredeljena v zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Po predlagani rešitvi se tako naknadna vplačila, ki jih je družbenik vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe in mu pred odsvojitvijo deleža v družbi niso bila vrnjena, ne všteto v nabavno vrednost deleža. Taka možnost (ki jo je Vrhovno sodišče sprejelo v konkretnem primeru s sodbo X Ips 23/2018 z dne 16. 1. 2019) je bila s sistemskega vidika ocenjena kot neustrezna. Po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, se namreč z naknadnimi vplačili ne povečajo osnovni kapital, osnovni vložki in poslovni deleži. Poleg tega pa morajo po veljavnih določbah ZDoh-2 zavezanci v primeru istovrstnega kapitala (torej tudi deleža) voditi evidenco zaloga po metodi zaporednih cen (FIFO), kar pa pomeni, da bi se morala ta metoda uporabljati ne samo za naknadna vplačila, temveč tudi za njihova vračila, kar pa glede na njihovo naravo ne bi bilo primerno. Po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, se namreč družbenikom pod določenimi pogoji vplačana naknadna vplačila lahko tudi vrnejo. Zato se predlaga, da se naknadna vplačila družbenika pod določenimi pogoji všteto med stroške, ki povečujejo vrednost deleža ob pridobitvi, ter da v primeru vračila naknadnega vplačila družbeniku, ki ga sam ni vplačal, tako vračilo pod določenimi pogoji zmanjšuje nabavno vrednost pridobljenega deleža. Prav tako se predlaga, da se vračilo naknadnega vplačila družbeniku, ki ga je vplačal sam, v delu, ki presega vplačano vrednost, obdavči kot dividenda, v primeru vračila družbeniku, ki ga ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža, pa se predlaga, da se obdavči kot dividenda v delu, ki presega vplačano vrednost naknadnega vplačila ali nabavno vrednost pridobljenega deleža, kadar je ta manjša od vplačane vrednosti naknadnega vplačila.

- Dohodki iz življenjskega zavarovanja (8. člen predloga zakona)

Predlaga se, da se jasno in v istem členu v katerem je določena davčna osnova od obresti v obliki dohodka iz življenjskega zavarovanja, doseženega ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police, uredi tudi davčna osnova od drugih dohodkov iz življenjskega zavarovanja. Predlaga se, da se v primerih, ko se zavarovalcu med trajanjem zavarovanja skladno s splošnimi zavarovalnimi pogoji dodelijo zneski na račun udeležbe pri dobičku, in v primerih, ko zavarovalnica na račun zavarovalca vplača zneske dodatnih vplačil, ti zneski (ki se zavezancu ne izplačajo, temveč pripišejo zavarovalni pogodbi, tj. računu zavarovalca) ne obdavčijo v času, ko so doseženi, tj. ko se dodelijo oziroma vplačajo, temveč povečujejo davčno osnovo pri ugotavljanju davčne osnove ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police, tako da se všteto v vplačilo po vrednosti, ki je enaka nič. Prav tako se predlaga, da se v primerih, ko se zavarovancu dodelijo oziroma vplačajo na račun ob sklenitvi zavarovanja druga plačila, ter v primeru drugih dohodkov, ki se plačajo zavarovancem ob sklenitvi zavarovanja ali v času trajanja zavarovanja, ti zneski v času vplačila oziroma plačila, ne glede na ročnost zavarovalne pogodbe, obdavčijo z dohodnino od davčne osnove,

ki je enaka doseženemu vplačilu oziroma plačilu.

Obresti, dosežene z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve (9. in 25. člen predloga zakona)

Predlaga se, da se jasno določi davčna osnova od dohodka, doseženega z odstopom ali poplačilom terjatve, ki jo je zavezanec prevzel od upnika ali prevzemnika. Po poglavju III.6.1. (Obresti) ZDoh-2 se za obresti namreč šteje tudi dohodek, dosežen z odstopom ali poplačilom take terjatve, pri čemer je davčna osnova določena v 83. členu ZDoh-2 kot dosežene obresti. V praksi izvajanja zakona se je izkazalo, da je tako določena davčna osnova nejasna in da bi jo bilo treba jasneje opredeliti.

- Naknadna izplačila, povezana z odsvojitvijo deležev v gospodarski družbi (10. in 25. člen predloga zakona)

Predlaga se, da se med dohodke iz kapitala v obliki dividend uvrstijo tudi dodatna izplačila, ki so povezana z odsvojitvijo deležev v gospodarskih družbah v primerih, ko se kupec in prodajalec ne moreta sporazumeti o ceni in v pogodbo vključita določbo, po kateri bo kupec deleža prodajalcu deleža v prihodnjem obdobju izplačal taka dodatna izplačila, katerih višina bo odvisna od kriterijev uspešnosti poslovanja družbe v prihodnosti, opredeljenih v pogodbi o odsvojitvi deleža. Tovrstni dohodek se po veljavnih določbah ZDoh-2 ne obdavčuje kot dohodek iz kapitala po proporcionalnih stopnjah dohodnine, temveč kot drugi dohodek po progresivnih stopnjah dohodnine. Glede na to, da je tovrstni dohodek povezan z odsvojitvijo kapitala (deleža) posameznika, je bilo ocenjeno, da je primerneje, da se obdavčuje z dohodnino kot dohodek iz kapitala in sicer kot dividenda.

- Dohodek iz odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe (10. člen predloga zakona)

Predlaga se, da se dohodek, ki ga delničar oziroma družbenik doseže v obliki izplačane vrednosti delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe, razen v primeru, ko družba pridobiva lastne delnice prek borze, obdavči kot dividenda v celotnem izplačanem znesku. Po predlogu pa se lahko taka transakcija, kadar je pridobivanje lastnih delnic oziroma deležev družbe opravljeno iz utemeljenih poslovnih razlogov in ne z namenom pridobitve ugodnejše davčne obravnave dohodka družbenika, obravnava po poglavju III.6.3. ZDoh-2 (torej kot dobiček iz kapitala), če je davčni zavezanec pri davčnem organu preden je družba pridobila lastne delnice oziroma deleže vložil zahtevek za tovrstno obravnavo in je davčni organ ob upoštevanju vseh ustreznih dejstev in okoliščin transakcije takemu zahtevku ugodil. S predlagano spremembo se želi preprečiti v praksi ugotovljene zlorabe predpisov in zagotoviti obdavčitev tovrstnega dohodka po njegovi ekonomski vsebini.

- Nadomestilo za pokrivanje morebitne izgube pri upravljanju premoženja (7. člen predloga zakona)

Predlaga se, da se med dohodke iz kapitala v obliki obresti uvrstijo tudi dohodki v obliki nadomestil, ki jih upravljavci premoženja davčnih zavezancev zagotavljajo v primeru negativnega rezultata iz upravljanja premoženja strank. V praksi so začeli nekateri upravljavci finančnega premoženja v pogodbe s strankami vključevati obveznost pokritja/nadomestitve morebitnega negativnega rezultata iz upravljanja (tj. izgube vloženi sredstev strank, dosežene z upravljanjem njihovega finančnega premoženja). To pomeni, da strankam, ki bi sicer iz upravljanega premoženja utrpele izgubo, to izgubo nadomestijo. Tovrstni dohodek se po veljavnih določbah ZDoh-2, ne obdavčuje kot dohodek iz kapitala po proporcionalnih stopnjah dohodnine, temveč kot drugi dohodek po progresivnih stopnjah dohodnine. Glede na to, da je tovrstni dohodek vsaj posredno povezan s finančnimi naložbami posameznika, je bilo ocenjeno, da je primerneje, da se obdavčuje z dohodnino kot dohodek iz kapitala in sicer kot obresti.

- Priznavanje normiranih stroškov pri obdavčevanju dobička iz kapitala (11. in 13. člen predloga zakona)

Predlaga se sprememba priznavanja normiranih stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, pri ugotavljanju dobička, doseženega z odsvojitvijo kapitala, in sicer tako da bi se, kadar je

razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi pozitivna, davčna osnova ugotavljala kot taka razlika, zmanjšana za normirane stroške, povezane s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, v višini 2 % od razlike (dobička). Po predlogu pa se normirani stroški ne bi priznavali v primerih, ko je pri odsvojitvi realizirana izguba. Ocenjeno je bilo, da bi se na ta način lahko zajezilo izogibanje davku z uporabo posebnih tehnik in infrastruktur, s katerimi zavezanci zmanjšujejo pozitivno davčno osnovo od dobička iz odsvojitve drugega kapitala.

- Izplačila odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (14. člen predloga zakona)

Predlaga se sprememba ugotavljanja davčne osnove, na podlagi katere ima zavezanec, ki je prejel izplačilo odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, možnost, da uveljavlja drugačno določitev višine tega dohodka za odmero dohodnine, če vplačane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja niso bile v celoti izključene iz obdavčitve z dohodnino oziroma iz obremenitve s prispevki za socialno varnost.

2.3.3. Podzakonski akti

Predstavljene rešitve zahtevajo spremembe oziroma dopolnitve:

1. podzakonskega akta, izdanega na podlagi ZDoh-2:
 - Uredba o namenitvi dela dohodnine za donacije;
2. podzakonskih aktov, izdanih na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek:
 - Pravilnik o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu;
 - Pravilnik o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine ter obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala in dohodka iz oddajanja premoženja v najem;
 - Pravilnik o davčnem obračunu akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti;
 - Pravilnik o obrazcu informativnega izračuna dohodnine in obrazcu napovedi za odmero dohodnine;
 - Pravilnik o dostavi podatkov za odmero dohodnine;
 - Pravilnik o obrazcih za priglasitev začetka, konca in sprememb ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov;
 - Vloga za uveljavljanje olajšave za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (KMEINVO) – Navodilo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

3.1. Finančni učinek predlaganih rešitev

Na podlagi podatkov odmere dohodnine za leto 2017 in ob nespremenjeni višini dohodkov zavezancev ocenjujemo, da bodo vse predlagane rešitve zakona v letu 2020 znižale prihodke iz naslova dohodnine v skupnem znesku okoli 128 mio eurov. Upošteva vse navedeno predlagane spremembe zakona ne bodo imele neposrednega vpliva na financiranje občin. V letih 2020 in 2021 zaradi načina izračunavanja deleža dohodnine, ki pripada občinam, predlagana sprememba zakona ne bo imela nobenega vpliva na prihodke občin iz naslova dohodnine (ti so odvisni od prihodkov iz naslova dohodnine, odmerjene v letih 2018 oziroma 2019), od leta 2022 dalje pa lahko pride do spremembe v strukturi prihodkov občinskih proračunov. Tako se bo lahko ob nespremenjenih ostalih predpostavkah znižal obseg prihodkov iz naslova dohodnine, ki pripadajo občinam, povečal pa se bo delež prihodkov iz naslova finančne izravnave, ki se občinam zagotavlja iz državnega proračuna z upoštevanjem dogovorjene oziroma določene povprečnine za posamezno leto. To posledično pomeni, da navedene rešitve zakona ne bodo imele neposrednega vpliva na prihodke občinskih proračunov.

Ocenjujemo, da predlog zakona ne bo imel neposrednega vpliva na druga javnofinančna sredstva.

3.1.1. Davčna razbremenitev dohodkov iz dela na temelju prestrukturiranja davčnih bremen

Ukrepi v predlogu zakona v smeri davčne razbremenitve dohodkov iz dela bodo zaradi spremembe dohodninske lestvice, zvišanja splošne olajšave in spremembo mehanizma določitve celotne dodatne splošne olajšave znižali prihodke iz naslova dohodnine za 145 mio eurov. Ocena znižanja prihodkov je pripravljena na podlagi doseženih dohodkov in uveljavljenih davčnih olajšav, upoštevanih pri posameznem zavezancu v odmeri dohodnine za leto 2017.

Predlog zvišanja stopnje dohodnine od dohodka iz kapitala, skupaj s spremembo stopenj dohodnine od dobička, doseženega z odsvojitvijo kapitala, ki so odvisne od obdobja imetništva kapitala bo, ob upoštevanju podatkov odmere dohodnine za leto 2017 in pri nespremenjeni višini dohodkov, zvišalo prihodke iz naslova dohodnine v višini 13,4 mio eurov na letnem nivoju.

Sprememba stopnje dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem s 25 % na 27,5 %, ob sočasni spremenjeni višini normiranih stroškov (zvišanje z 10 % na 15 %), bo zvišala prihodke iz naslova dohodnine za okoli 3,6 mio eurov letno. Navedena ocene je pripravljena ob upoštevanju podatkov o zavezancih, ki so imeli te dohodke v letu 2017.

3.1.2. Druge rešitve

Ocenjujemo, da druge rešitve v predlogu zakona ne bodo imele vpliva na prihodke iz naslova dohodnine.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva, saj so že zagotovljena v okviru predvidenih sredstev Finančne uprave Republike Slovenije.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

V pravnem redu Evropske unije na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb ni posebnih usklajevalnih pravil, zato se obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb ne usklajuje s pravnim redom Evropske unije. Države članice EU svobodno oblikujejo sisteme obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, pri čemer morajo zagotavljati združljivost nacionalne zakonodaje s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

Prikaz ureditve v drugih državah⁵:

5.1. Prikaz ureditve davčne obravnave dohodkov iz zaposlitve, davčne stopnje ter olajšav v drugih pravnih sistemih

5.1.1. Avstrija

Rezidenti so obdavčeni od svetovnega dohodka ne glede na vrsto dohodka (v denarju ali v naravi).

Avstrija je v letu 2015 pripravila davčno reformo in spremenila dohodninsko lestvico. Tako so leta 2016 povečali število dohodninskih razredov na sedem, in sicer: prvi davčni razred je nullti razred,

⁵ Vir: IBFD Tax Research Platform: Country Analyses & Country Surveys, junij 2019, <https://www.ibfd.org/>

nato pa sledijo davčni razredi z mejnimi stopnjami 25 %, 35 %, 42 %, 48 %, 50 % in zadnji davčni razred z mejno stopnjo 55 %. Nulti razred se nanaša na obdavčljivi dohodek do 11.000 eurov. Naslednjih 7.000 eurov je stopnja 25 %, naslednjih 13.000 eurov je stopnja 35 %, naslednjih 29.000 eurov je stopnja 42 %, naslednjih 30.000 eurov je stopnja 48 %, naslednjih 910.000 eurov je stopnja 50 %. Nad en milijon eurov dohodka pa je stopnja 55 % (ta stopnja se bo uporabljala do leta 2020).

Obdavčljivi dohodek je vsota neto zneskov vseh kategorij dohodkov fizične osebe (med temi tudi dohodek iz zaposlitve), zmanjšanih za izgube, posebne stroške, izredne izdatke in nekatere druge olajšave ter dobičkov.

Določena občasna plačila, ki so, poleg redne plače, prejeta enkrat ali v nekaj intervalih, imajo drugačno davčno obravnavo. Najpomembnejša so regres za letni dopust (holiday pay) oziroma 13. plača in božičnica (Christmas allowance) oziroma 14. plača.

Od leta 2013 sta regres za letni dopust in božičnica obdavčena z solidarnostno dajatvijo (solidarity surcharge). Prejet regres in/ali božičnica nista obdavčljiva do 620 eurov letno. Obdavčitev teh dohodkov znaša 6 % za naslednjih 24.380 eurov, 27 % za naslednjih 25.000 eurov, 35,75 % za naslednjih 33.333 eurov in 50 % za zneske, ki presegajo 83.333 eurov.

Davčno osnovo lahko znižujejo nekatere oprostitve in olajšave. Prvi, ničti razred v bistvu pomeni davčno olajšavo in sicer v višini 11.000 eurov. Olajšave lahko koristijo rezidenti in nekateri nerezidenti. Donacije določenim dobrodelnim organizacijam lahko znižujejo letno davčno osnovo do 10 %.

Nekatere skupine zavezancev, ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja, se lahko odločijo za pavšalni odbitek stroškov, namesto za običajni odbitek stroškov, kateri znižujejo davčno osnovo. Pavšalni odbitek stroškov se izračuna kot odstotek od bruto dohodka, brez »preferencialnih« prejemkov (kot npr. regres za letni dopust in božičnica).

Standardni pavšalni odbitek v višini 132 EUR za stroške, povezane z dohodkom, ugotovljenim po metodi neto dohodka, je mogoče uveljavljati brez predložitve dokazil. Če pa so dejanski stroški višji, se jih lahko uveljavlja.

S 1.1.2019 je bil ukinjena možnost odbitka, povezanega z otroci v višini 440 eurov letno. Je pa od tega dne dalje mogoče uveljavljati odbitek davka za družine.

Stroški, povezani z zdravljenjem in stroški izobraževanja se lahko odbijejo le, če za zavezanca predstavljajo izredno obremenitev. Znesek odbitka je odvisen od dohodka davčnega zavezanca. Stroški poklicnega usposabljanja otroka, ki poteka izven kraja bivališča, so v vsakem primeru odbitni v višini 110 eurov mesečno.

Do leta 2019 so bili stroški otroškega varstva odbitni do zneska 2.300 eurov na otroka letno, če je bil otrok mlajši od 10 let, pod pogojem, da so bila taka plačila nakazana na zasebne ali javne ustanove ali osebe, ki ponujajo primerljive pedagoške storitve.

Poročen zavezanec z vsaj enim otrokom je upravičen do odbitka za gospodinjstvo (head of household credit), če dohodek zakonca ne presega 6.000 eurov. Do tega so upravičeni tudi samohranilci (single parent credit). Ta odbitek znaša 494 eurov (1 otrok), 669 eurov (2 otroka) in 220 eurov (za vsakega naslednjega otroka) letno.

Davčni zavezanec, ki prejema pomoči za družine po zakonu o enakosti družin, ki so izvzete iz obdavčitve, je poleg tega dodatno upravičen do letnega odbitka davka v višini 700,80 eurov za vsakega otroka.

Osebe, ki prejemajo dohodek iz zaposlitve, so upravičene do prometnega davčnega odbitka 400 eurov za kritje stroškov prevoza na delo.

Upokojenci lahko prejmejo odbitek v višini 400 eurov letno (764 eurov pod določenimi pogoji). Niso pa upravičeni do pavšalnega odbitka v višini 132 eurov za stroške v zvezi z zaposlitvijo.

Zavezanci, katerih davčna osnova je negativna (»negative tax«), so lahko upravičeni do vračila davka v gotovini, če izpolnjujejo pogoje za prejem odbitka za gospodinjstvo (head of household credit) ali odbitka za samohranilce (single parent credit). Nadalje, nekateri zavezanci, katerih davčna osnova je negativna, lahko 10 % plačanih prispevkov za socialno varnost oz. maksimalno 110 eurov, prenesejo v naslednja davčna leta kot davčni kredit. V primeru, da je zavezanec upravičen do prometnega davčnega odbitka, lahko v naslednja davčna leta prenese 18 % plačanih prispevkov za socialno varnost oz. maksimalno 400 eurov.

Od 1. januarja 2019 dalje je na voljo davčni odbitek v višini maksimalno 1.500 eurov letno za vsakega vzdrževanega otroka, mlajšega od 18 let (ki trajno prebiva v Avstriji, drugi državi članici EU oz. EEA ali Švici). Za vzdrževane otroke, starejše od 18 let, se najvišji znesek odbitka zmanjša na 500 eurov letno. Za otroke, ki prebivajo v drugi državi članici EU oz. EEA ali Švici, se davčni odbitek indeksira z življenjskim stroški v teh državah. Odbitek ni pogojen z višino dohodka zavezanca. Vendar pa je davčni odbitek odobren le, če sta oče ali mati otroka upravičena do prejema družinske pomoči v Avstriji, tj. bodisi mati ali oče otroka ima običajno prebivališče in središče življenjskih interesov v Avstriji in otrok živi v gospodinjstvu zavezanca ali pa zavezanec zagotavlja preživnino za otroka, ki ne živi v istem gospodinjstvu. Davčni odbitek se upošteva oz. odbije pred vsemi drugimi možnimi odbitki davka in ne more rezultirati v povračilu "negativnega davka".

5.1.2. Nemčija

Fizične osebe se med drugim obdavčujejo z dohodnino, povečano s solidarnostnim pribitkom (solidarity surcharge). Rezidenti so zavezanci za dohodnino od njihovega svetovnega dohodka.

Obdavčljivi dohodek je skupni neto znesek vseh kategorij dohodkov. Tak dohodek, zmanjšan za osebne odbitke, predstavlja davčno osnovo, od katere se odmerijo olajšave ter dohodnina po dohodninskih stopnjah.

Dohodnina se odmeri od davčne osnove po spodaj navedenih progresivnih stopnjah iz lestvice, kateri je dodan 5,5 % pribitek (surcharge). Rezičenim zakonskim partnerjem, ki živijo skupaj, se dohodnina odmeri skupaj, razen če se odločijo za ločeno odmero dohodnine.

Prvi davčni razred je nulti razred, nato pa sledijo davčni razredi z mejnimi stopnjami 14 % do 23,97 %, 23,97 % do 42 %, 42 % in zadnji davčni razred z mejno stopnjo 45 %. Nulti razred se nanaša na obdavčljivi dohodek do 9.168 eurov, za obdavčljivi dohodek nad 9.168 eurov do 14.254 eurov je stopnja 14 % do 23,97 %, za obdavčljivi dohodek nad 14.254 eurov do 55.960 eurov je stopnja 23,97 % do 42 %, za obdavčljivi dohodek nad 55.960 eurov do 265.326 eurov je stopnja 42 % in za obdavčljivi dohodek nad 265.326 eurov je stopnja 45 %.

Dohodek iz zaposlitve je vsak znesek v denarju ali v naravi, ki ga zaposleni prejme v zvezi z zaposlitvijo. Regres (Urlaubsgeld) in tudi božičnica (Weihnachtsgeld) spadata med posebne dohodke (Sonderleistungen) in se obdavčijo enako kot drugi dohodki.

Do osnovne olajšave, ki se odšteje od davčne osnove, je upravičen vsak rezident. V letu 2019 znaša 9.168 eurov (9.000 eurov leta 2018) na osebo in 18.336 eurov (18.000 eurov leta 2018) za zakonce oziroma partnerje, če se dohodnina odmeri skupno.

Za vsakega vzdrževanega otroka zavezanca sta v letu 2019 na voljo pavšalni letni odbitek za otroka v višini 2.490 eurov (2.394 eurov v letu 2018) (dvojno, če se dohodnina odmeri skupno); in odbitek za otroško nego, vzgojo in izobraževanje v višini 1.320 eurov (dvojno, če se dohodnina odmeri skupno). Ti odbitki se ne dodelijo, če je otroški dodatek, prejet med letom, višji ali enak oprostitvi zaradi pavšalnih odbitkov. Mesečni otroški dodatek, ki se izplačuje v davčnem letu, znaša 194 eurov (204 eurov od 1. julija 2019) za prvega in enako za drugega otroka ter 200 eurov (210 eurov od 1. julija 2019) za tretjega otroka. Za četrtega in vsakega nadaljnega otroka je nadomestilo 225 eurov (235 eurov od 1. julija 2019) za vsakega otroka. Do otroškega dodatka so upravičeni rezidenti, vendar le v zvezi z njihovimi rezidenčnimi otroki.

Posamezniku, ki je skrbnik v enostarševski družini, se lahko odbije dodaten znesek v višini 1.908 eurov letno, če vsaj en otrok, za katerega je upravičen do zgoraj navedenih otroških dodatkov oziroma odbitkov, živi v njegovem gospodinjstvu. Znesek se poveča za 240 eurov za vsakega dodatnega otroka. Odbitek na splošno ni na voljo, če v gospodinjstvu zavezanca živi druga odrasla oseba.

Starši samohranilci in poročeni pari lahko odbijejo dve tretjini stroškov za nego otroka, do največ 4.000 eurov.

5.1.3. Hrvaška

Dohodki fizične osebe se med drugim obdavčujejo z dohodnino in lokalnimi pribitki na dohodnino (local income tax surcharges). Rezidenti so zavezanci za dohodnino od njihovega svetovnega dohodka.

Hrvaška ima dva davčna razreda, in sicer z mejnima stopnjama 24 % in 36 %. Do 210.000 HRK obdavčljivega dohodka je stopnja 24 %, nad 210.000 HRK obdavčljivega dohodka pa je stopnja 36 %.

Poleg tega nekatere občine lahko naložijo dodatni davek na dohodek, in sicer od 10 % do 30 %, odvisno od števila prebivalcev. Najvišja stopnja tega dodatnega davka znaša trenutno v Zagrebu in sicer 18 %.

Obdavčljivi dohodek zavezanca je izračunan kot vsota vseh dohodkov posameznih kategorij dohodkov (tudi dohodka iz zaposlitve), zmanjšan za priznane stroške in osebne olajšave.

Med plače oziroma dohodek iz zaposlitve med drugim spada tudi nadomestilo za letni dopust oziroma regres.

Davčni zavezanci rezidenti so upravičeni do osebne olajšave v višini 3.800 HRK mesečno. Upokojenci in osebe, ki prebivajo na območjih posebnega nacionalnega pomena (I. in II. kategorija) ter na hribovitih in gorskih območjih, so prav tako upravičeni do olajšave v višini 3.800 HRK.

Rezidenti so upravičeni do dodatne mesečne osebne olajšave, in sicer v višini 1.750 HRK za vzdrževanega zakonca ali drugega ožjega družinskega člana; v višini 1.750 HRK za prvega otroka, 2.500 HRK za drugega otroka, 3.500 HRK za tretjega otroka, 4.750 HRK za četrtega otroka in do 14.750 HRK za devetega otroka; v višini 1.000 HRK za davčnega zavezanca, vsakega vzdrževanega ožjega družinskega člana in vsakega otroka, če gre za invalidne osebe; in v višini 3.750 HRK za davčnega zavezanca, vsakega vzdrževanega ožjega družinskega člana in vsakega otroka, če gre za popolno (100 %) invalidne osebe in/ali so upravičene do nege in pomoči s strani drugih oseb.

5.2. Prikaz ureditve obdavčitve dohodkov iz kapitala

5.2.1. Nemčija

Med dohodek fizičnih oseb iz naložb se po zakonu, ki ureja davek od dohodkov, vštrevajo dividende, obresti, licenčnine, dohodek iz običajnih tihih družb, dohodek iz nepremičnin ter kapitalski dobički iz odsvojitve delnic oziroma deležev (ne glede na obdobje imetništva) in finančnih instrumentov (npr. obveznic, certifikatov, opcij, terminskih pogodb in menjalnih poslov), vključno s posli z izvedenimi finančnimi instrumenti in prodajami na kratko. V primeru dohodka v obliki dividend in obresti se prizna olajšava v višini 801 eurov letno (dvojno, če se opravi skupna odmera dohodnine). Stroški, ekonomsko povezani z dohodkom iz investicij, se ne priznajo.

Dohodek iz zasebnih kapitalskih naložb (dividende in obresti) se na splošno obdavči s končnim davkom po proporcionalni stopnji 25 %, povečani s solidarnostnim pribitkom (5,5 %) na skupno 26,375 %. Če končni davek po proporcionalni stopnji preseže mejno davčno stopnjo zavezanca, se ta lahko odloči za obdavčitev z odmero po progresivnih dohodninskih davčnih stopnjah.

Obresti se obdavčijo po običajnih progresivnih stopnjah če sta posojilodajalec in posojilojemalec povezani osebi, se obresti plačajo v zvezi s posojilom družbenika, ki ima vsaj 10 odstotni delež v kapitalu družbe, ali se obresti plačajo povezani osebi takega družbenika, ali so obresti speljane prek povratnega (angl. 'back-to-back') posojila.

Dohodek iz poslovnega dohodka posameznikov iz naložb v delnice oziroma deleže se obdavči po delnem dohodninskem sistemu (partial-income system; tj. obdavči se 60 % dividend in prizna se samo 60 % ekonomsko povezanih stroškov). Oprostitev v višini 40 % dividend velja, če so se dividende vštrevale v dobiček družbe, ki jih deli.

Kapitalski dobički, doseženi v okviru opravljanja dejavnosti, se obravnavajo kot navadni dohodek iz opravljanja dejavnosti. Kapitalski dobički, doseženi iz zasebnih transakcij, se obdavčijo, če skupni dobički presegajo vsaj 600 eurov v davčnem letu in so doseženi z odsvojitvijo nepremičnega premoženja in pravic na nepremičninah v 10 letih od pridobitve, ali premičnega premoženja, z izjemo delnic oz. deležev in obveznic v 1 letu od pridobitve (oz. v 10 letih, če se z uporabo takega premoženja generira pozitiven dohodek v 1 koledarskem letu). Taki kapitalski dobički se obdavčijo s končnim davkom po proporcionalni stopnji 25 %, povečani s solidarnostnim pribitkom (5,5 %) na skupno 26,375 %.

Kapitalski dobiček iz odsvojitve nepremičnine se ne obdavči, če se je nepremičnina v določenem obdobju uporabljala kot osebno bivališče.

Odsvojitve delnic oziroma deležev v družbi, v katerih družbenik ima ali je imel kadarkoli v preteklih 5 letih, neposredno ali posredno, vsaj 1 % delež v kapitalu družbe, se obdavči kot poslovna transakcija. Dobički iz obdavčljive odsvojitve delnic oziroma deležev se obravnavajo enako kot dividende po delnem dohodninskem sistemu (tj. 40% kapitalskih dobičkov je oproščeno dohodnine).

5.2.2. Avstrija

V dohodek iz naložb se po zakonu, ki ureja davek od dohodkov, vštrevajo dohodek iz kapitala, kapitalski dobički iz naložbenega premoženja, ki prinaša dohodek iz naložb, ter dohodek iz izvedenih finančnih instrumentov. Novi koncept dohodka iz naložb se nanaša tudi na tak dohodek, dosežen iz poslovnih sredstev. Nastali stroški se priznajo, razen če so povezani z dohodkom, od katerega se plačuje končni davčni odtegljaj.

Dividende, prejete od rezidenčnih družb, se obdavčijo kot dohodek iz dejavnosti ali dohodek iz kapitala, in sicer v obeh primerih s končnim davčnim odtegljajem po stopnji 27,5%. Dividende in druge razdelitve dobička fizičnim osebam rezidentom se običajno obdavčijo s končnim davčnim odtegljajem po stopnji 27,5%. Vendar se lahko zavezanec odloči za obdavčitev po progresivnih dohodninskih

davčnih stopnjah (če bi bila taka stopnja nižja od 27,5 %). Dividende, ki jih dosegajo posamezniki, ki imajo v lasti novo izdane delnice (delež) v rezidenčnih družbah (ki niso v lasti države) s proizvodno dejavnostjo, se ne obdavčijo z davčnim odtegljajem ali dohodnino, pod pogojem, da se dividende pripišejo takim delnicam (deležem). Ob pridobitvi takih delnic (deležev) se lahko uveljavlja odbitek za posebne stroške - ta izjema velja samo za novo izdane delnice, pridobljene pred 1. januarjem 2011.

Obresti se obdavčijo kot dohodek iz dejavnosti ali dohodek iz kapitala, na splošno v obeh primerih s končnim davčnim odtegljajem po stopnji 27,5 %. Vendar se lahko zavezanec odloči za obdavčitev po progresivnih dohodninskih davčnih stopnjah (če bi bila taka stopnja nižja od 27,5 %). Izjema velja za obresti iz vrednostnih papirjev, kateri niso izdani z javno ponudbo – v tem primeru veljajo progresivne dohodninske davčne stopnje.

Licenčnine in dohodki iz nepremičnega premoženja se obdavčijo kot dohodek iz dejavnosti ali dohodek iz najemnin, zakupnin in licenčnin po običajnih dohodninskih davčnih stopnjah.

Dobički iz kapitala se obdavčijo, če so doseženi v okviru opravljanja dejavnosti, kot špekulativni dobički, ali kot dobički iz odtujitve delnic ali deležev, ki so del pretežnega lastniškega deleža.

Dobiček iz kapitala, dosežen s prodajo podjetja ali dela podjetja, se izračuna kot presežek prejetega zneska nad knjigovodsko vrednostjo podjetja. Pod določenimi pogoji se davčna obveznost lahko odloži.

Špekulativni dobički so doseženi s prodajo nepremičnine v 10 letih od pridobitve, prodajo drugega premoženja, zlasti vrednostnih papirjev (z določenimi izjemami) v 1 letu od pridobitve, in z izvršitvijo terminskih pogodb in pisnih opcij, ter s trgovanjem z ali s poravnavo menjalnih poslov (pod določenimi pogoji). Dobički iz prodaje poslovnih sredstev v okviru omenjenega 10-letnega ali 1-letnega obdobja se obravnavajo kot špekulativni dobički, razen če se všttevajo v dohodek iz dejavnosti.

Od 1. aprila 2012 se kapitalski dobički, doseženi z odtujitvijo nepremičnin, ne glede na obdobje imetništva, obdavčujejo po proporcionalni davčni stopnji 30 %. Za nepremičnine, pridobljene pred tem datumom, lahko velja nižja davčna stopnja. Ta davek odtegnejo in nakažejo notarji in odvetniki, ki opravljajo transakcije nepremičnin. Pod določenimi pogoji se davka ne plačuje od kapitalskih dobičkov iz prodaje glavnega prebivališča ali zgradb, ki jih je zgradil davčni zavezanec.

Od kapitalskih dobičkov, doseženih iz naložbenega premoženja, ki prinaša dohodek iz naložb, ter od kapitalskih dobičkov iz izvedenih finančnih instrumentov, se plačuje končni davčni odtegljaj po stopnji 27,5 %. Vendar se lahko zavezanec odloči za obdavčitev po progresivnih dohodninskih davčnih stopnjah (če bi bila taka stopnja nižja od 27,5 %).

Od kapitalskih dobičkov, doseženih iz pretežnih lastniških deležev (v višini vsaj 1 %), z obdobjem imetništva vsaj 1 leto, se plačuje končni davčni odtegljaj po stopnji 27,5 %.

Dobički iz prodaje podjetja (v lasti vsaj 7 let) in prodaje zaradi smrti, delovne nezmožnosti ali ob upokojitvi davčnega zavezanca, se obdavčijo po polovici efektivne stopnje davka od zavezančevega skupnega letnega dohodka, izračunanega po progresivni davčni lestvici (sedem razredov, stopnje od 0 do 55 %).

5.2.3. Italija

Dividende, ki jih dosegajo posamezniki v okviru opravljanja dejavnosti, so po zakonu, ki ureja davek

od dohodka, izvzete iz obdavčitve v višini 41,68 % dividende (50,28 % za dividende, izplačane iz dobičkov, doseženih pred letom 2017). Ta delna oprostitve velja tudi za dividende, ki jih dosegajo posamezniki (izven okvira opravljanja dejavnosti), ki imajo več kot 2 % glasovalnih pravic ali 5 % v kapitalu kotirajočih družb, ali več kot 20 % glasovalnih pravic ali 25 % v kapitalu drugih družb, če so dividende izplačane iz dobičkov, realiziranih do konca leta 2017 in napovedane med 1. 1. 2018 in 31. 12. 2022. Druge dividende, vključno s portfeljskimi, ki se razdelijo družbenikom rezidentom Italije, se obdavčijo s končnim davčnim odtegljajem po stopnji 26 %. Pri ugotavljanju davčne osnove od dividend se stroški ne priznajo.

Obresti iz virov v Italiji se običajno obdavčijo s končnim davčnim odtegljajem po stopnji 26 %. Pri ugotavljanju davčne osnove od obresti se stroški ne priznajo. Končni davčni odtegljaj po stopnji 12,5% se uporablja za obveznice, izdane s strani italijanske vlade, držav članic EU ali držav, ki dovoljujejo ustrezno izmenjavo informacij z italijanskimi davčnimi organi. Če obrestna mera za dana posojila ni bila dogovorjena pisno, se obresti od 1. 1. 2019 dalje izračunavajo po zakonski letni obrestni meri 0,8%. Kapitalski dobički iz odsvojitve nepremičnine v Italiji (razen, če so doseženi v okviru opravljanja dejavnosti) se obdavčijo kot drugi dohodek. Vendar so taki dobički davka oproščeni, če je imel prodajalec premoženje dlje od 5 let. Oprostitve ne velja v primeru dobičkov (ki niso doseženi v okviru opravljanja dejavnosti) iz odsvojitve gradbenih parcel, a se lahko zavezanec v takem primeru odloči za obdavčitev z nadomestnim davkom namesto davkom po progresivnih dohodninskih davčnih stopnjah. Zasebni lastniki zemljišč (lastništvo ne izvira iz opravljanja dejavnosti) se lahko s plačilom nadomestnega davka v višini 10 % od ocenjene vrednosti s strani strokovnjaka, do 30. 6. 2019 odločijo za vstopno davčno vrednost (angl. »step-up in the tax value«) na dan 1. 1. 2019.

Davka so oproščeni dobički iz odsvojitve glavnih prebivališč lastnika ali članov njegove družine. Prav tako so oproščeni kapitalski dobički iz zemljišč in stavb, pridobljenih z dedovanjem ali darovanjem.

Dobički iz odsvojitve delnic, finančnih instrumentov, izenačenih z njimi, ter deležev v rezidenčnih ali nerezidenčnih družbah ali partnerstvih, ki jih imajo posamezniki v okviru opravljanja dejavnosti, so pod določenimi pogoji izvzeti iz obdavčitve v višini 41,86 % dobička. Izvzetje velja za udeležbe, ki so bile v imetništvu brez prekinitve od prvega dneva dvanajstega meseca pred odsvojitvijo (uporablja se FIFO metoda), so bile opredeljene kot finančna naložba v prvi bilanci stanja po pridobitvi ter so predmet aktivnega trgovanja ali dejavnosti.

Kapitalski dobički, ki ga dosežejo posamezni delničarji iz udeležb, ki ne izvirajo iz opravljanja dejavnosti, se obdavčijo z nadomestnim davkom po stopnji 26 %. Do 1. 1. 2019 so bili posamezni delničarji, pod določenimi pogoji, upravičeni do delne oprostitve (izvzetje 41,86 % dobička).

Posamezni delničarji z udeležbami, ki ne izvirajo iz okvira opravljanja dejavnosti, se lahko s plačilom nadomestnega davka od ocenjene vrednosti s strani strokovnjaka, do 30. 6. 2019 odločijo za vstopno davčno vrednost udeležb (angl. »step-up in the tax value«) v nekotirajočih družbah v imetništvu na dan 1. 1. 2019. Višina nadomestnega davka znaša 11 % za znatne udeležbe in 10 % za portfeljske udeležbe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagane spremembe zahtevajo tudi spremembe določenih podzakonskih aktov. Seznam je naveden v poglavju 2.3.3. Podzakonski akti. Nadalje bo morala Finančna uprava Republike Slovenije prilagoditi programsko podpora ter navodila in pojasnila davčnim zavezancem na svojih spletnih straneh.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagane spremembe ne prinašajo dodatnih administrativnih obremenitev za zavezance.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

S spremembo dohodninske lestvice, povišanjem splošne olajšave in spremembo mehanizma določitve celotne dodatne splošne olajšave se bo dosegla znatna razbremenitev dohodkov iz dela. S tem se bo posredno vplivalo na večjo produktivnost in učinkovitost podjetij oziroma na izboljšanje poslovnega okolja v Sloveniji. Z zmanjšanjem obremenitve dela se namreč daje manevrski prostor za povečanje razpoložljivega dohodka zaposlenih, kar je eden pomembnih pogojev povečanja produktivnosti in dodane vrednosti podjetij, brez povečanja stroškov dela. Okrepila se bo konkurenčnost poslovnega okolja, saj se bolj razbremeni zavezance, ki imajo primerjalno gledano višjo obremenitev z dohodnino, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast, povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije in podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije. S tem bodo podjetja v Sloveniji bolj konkurenčna na trgu dela ter bodo lažje zadržala oziroma pridobila ustrezne kadre.

Obenem bo imel predlog zakona tudi manjše pozitivne učinke na gospodarstvo z vidika, ker se bo znižal davčni primež zaradi spremembe dohodninske lestvice, kar je pomembno predvsem zaradi konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja in mednarodne primerjave obremenitve dela. Pričakovati je tako, da se bo davčni primež, merjen v skladu z metodologijo OECD, pri minimalni plači znižal za 1 odstotno točko (s 35,2 % na 34,2 %), pri povprečni plači bo to znižanje za 0,6 odstotnih točk (s 43,8 % na 43,2 %), medtem ko bo znižanje davčnega primeža pri višini treh povprečnih plač za 1,4 odstotne točke (z 51,1 % na 49,7 %).

Povečanje razpoložljivega dohodka zaposlenih bo imelo tudi določen vpliv na povečanje oziroma ohranjanje povpraševanja v Sloveniji.

Predlog zakona bo imel v delu, ki se nanaša na omejitev znižanja davčne osnove (davčne olajšave vezane na opravljanje dejavnosti in prenos izgub), potencialno lahko posledice za zelo majhen delež zavezancev, ki dosegajo dohodke iz dejavnosti. Po podatkih za leto 2017 je imelo namreč zgolj 2,5 % teh zavezancev (2.840 zavezancev) znižanje davčne osnove, ki je preseglo 65 % davčne osnove. Poleg tega je treba poudariti, da se omejitev ne nanaša na znižanja davčne osnove na ravni letne odmere dohodnine, kar pomeni učinek še na potencialno manjše število zavezancev. Nadalje bodo tudi zavezanci od dohodka iz dejavnosti, ki se šteje v letno davčno osnovo, deležni razbremenitve s spremembo lestvice za odmero dohodnine in višanja splošne olajšave. Upoštevaje vse navedeno se ocenjuje, da znatnih učinkov praktično ne bo.

Dohodek iz kapitala je v Sloveniji bolj koncentriran v skupini davčnih zavezancev z visokimi dohodki, kar kaže na to, da bo višja stopnja dohodnine od dohodka iz kapitala bolj obremenila to skupino zavezancev. Višje stopnje dohodnine lahko nekatere zavezance spodbudijo, da svoj dohodek iz kapitala preusmerijo drugam. Izpostaviti pa je treba tudi, da bodo nekatere predlagane spremembe na področju obdavčevanja dohodka iz kapitala, ki na novo oziroma bolj jasno določajo davčno obravnavo posameznih vrst dohodka, prispevale k večji gotovosti in predvidljivosti davčne obravnave teh dohodkov.

6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

S spremembo dohodninske lestvice, povečanjem splošne olajšave ter spremembo mehanizma določitve dodatne splošne olajšave se bo razbremenilo prejemnike aktivnih dohodkov. V večji meri se bo razbremenilo bolj strokovne, izobražene in produktivnejše zavezance, ki pomembno prispevajo k dodani vrednosti podjetij.

Navedene spremembe bodo pripomogle k ohranjanju delovnih mest v Sloveniji, saj se razbremenjuje zavezance, ki imajo primerjalno gledano višjo obremenitev z dohodnino, kar bo povzročilo ohranitev in odpiranje delovnih mest na področjih, ki so se zaradi višje davčne obremenitve v Sloveniji selili v tujino, predvsem gre tu za najbolj produktiven in ustvarjalen kader, ki v podjetjih praviloma več prispeva k dodani vrednosti.

Navedene spremembe bodo preprečile učinke na razpoložljivi dohodek prejemnikov minimalne plače, do katerih bi prišlo zaradi sprememb zakona, ki ureja minimalno plačo, ki so se začele uporabljati z davčnim letom 2019 (dvig minimalne plače). Z navedeni spremembami, predvsem pa s predhodno uveljavitvijo ugodnejše obravnave regresa za letni dopust se bo preprečilo, da prejemniki minimalne plače ne bi bili več upravičeni do najvišje dodatne splošne olajšave.

Rešitve v smeri zmanjšanja obremenitve dela bodo vplivale na znižanje davčne obveznosti vseh zavezancev, ki prejemajo dohodke, ki se všttevajo v letno davčno osnovo za odmero dohodnine. Na podlagi teoretičnih izračunov se bo zavezancu, ki prejema dohodek v višini minimalne plače (v letu 2019 ta znaša 10.640 eurov) in uveljavlja samo splošno oziroma dodatno splošno olajšavo znižala davčna obveznost za približno 120 eurov letno (na mesec to pomeni okoli 10 eurov). Prejemnik dohodka v višini povprečne plače (na letni ravni to pomeni v višini okoli 21.200 eurov) bo imel nižjo davčno obveznost za okoli 150 eurov, kar pomeni za okoli 13 eurov na mesec. Zavezanec z dohodkom v višini dveh povprečnih plač pa bo imel na letni ravni odmerjene za nekaj manj kot 700 eurov manj dohodnine (mesečno okoli 58 eurov). Pri zavezancu, ki prejema dohodek v višini 6 povprečnih plač in je obdavčen s stopnjo 50 %, bo njegova davčna obveznost ne glede na to, da se v tem davčnem razredu stopnja davka ne bo spremenila, nižja, in sicer za približno 2.239 eurov (mesečno nekaj manj kot 190 eurov).

Jasno opredeljeni dohodki invalidov, za katere velja oprostitev plačila dohodnine, pripomore k pravni varnosti te ranljive skupine ljudi.

Drugačna opredelitev določenih pogojev za priznavanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane bo lahko vplivalo na spremembo uveljavljanja teh olajšav. V določenem delu se možnosti uveljavljanja navedenih olajšav razširjajo (starši, posvojitelji), v določenem delu pa se le-te prilagajajo zaradi povečevanja pravic na drugih področjih (otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo).

Kot že navedeno zgoraj je dohodek iz kapitala v Sloveniji bolj koncentriran v skupini davčnih zavezancev z visokimi dohodki, kar kaže na to, da bo višja stopnja dohodnine od dohodka iz kapitala bolj obremenila to skupino zavezancev. Glede na to, da se s predlogom ne posega v veljavne oprostitve dohodnine od dohodka iz kapitala (npr. v oprostitve dohodnine od obresti, ki jih dosegajo rezidenti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah in oprostitve za dobičke iz kapitala, dosežene po 20 letih imetništva kapitala), pa predlagane spremembe na splošno ne bodo znatno dodatno davčno obremenile drugih davčnih zavezancev.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

1. Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način zagotovila tudi za obveščanje zavezancev o novostih v predlogu zakona.

2. Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

6.9 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19) se v 12. členu drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Dobiček iz kapitala od odsvojitve nepremičnine iz prvega odstavka tega člena je tudi dobiček iz odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot 50 % vrednosti je kadar koli v obdobju 365 dni pred odsvojitvijo izhajalo neposredno ali posredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji.«.

2. člen

V 21. členu se v 1. točki za besedilom »zakona o vojnih veteranih« doda vejica in se besedilo »in zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb« nadomesti z besedilom »zakona o socialnem vključevanju invalidov, zakona o osebni asistenci, zakona o izenačevanju možnosti invalidov«.

2. točka se spremeni tako, da se glasi:

»2. dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem varstvu in zakonu o socialnem vključevanju invalidov ter komunikacijskega dodatka po zakonu o osebni asistenci;«.

V 3. točki se besedilo »po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb« nadomesti z besedilom »po zakonu o socialnem vključevanju invalidov«.

3. člen

V 67. členu se v naslovu beseda »olajšavami« nadomesti z besedilom »znižanjem davčne osnove«. Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ne glede na 60. do 66.a člen tega zakona in določbe drugih zakonov, ki določajo znižanje davčne osnove za dohodnino od dohodka iz dejavnosti po tem zakonu, se znižanje davčne osnove, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela znižanj davčne osnove iz preteklih obdobj, prizna največ v višini 65 % davčne osnove od dohodka iz dejavnosti.«.

4. člen

V 69. členu se v drugem odstavku besedilo »članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu, ki so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča stalno ali začasno prijavljene na tem naslovu« nadomesti z besedilom »ki imajo na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče«.

5. člen

V 73.a členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za neizkoriščen del olajšave iz prvega odstavka tega člena se lahko znižuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih letih po letu vlaganja.«.

Na koncu se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Znižanje davčne osnove po tem členu, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela olajšave iz preteklih obdobj, se prizna največ v višini 65 % davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.«.

6. člen

V prvem odstavku 77. člena se število »10« nadomesti s številom »15«.

7. člen

V 81. členu se doda nova peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Za obresti po tem poglavju zakona se šteje tudi nadomestilo, ki ga upravljavec premoženja davčnega zavezanca zagotovi v primeru negativnega rezultata iz upravljanja premoženja.«.

8. člen

V 86. členu se dodata novi tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Kadar so se zavarovalcu med trajanjem zavarovanja skladno s splošnimi zavarovalnimi pogoji dodelili zneski na račun udeležbe pri dobičku ali je zavarovalnica na račun zavarovalca vplačala dodatna vplačila, se ta všttevajo v vplačilo iz prvega odstavka tega člena po vrednosti, ki je enaka nič.

(4) Davčna osnova od drugih vplačil, ki se zavarovalcu dodelijo oziroma vplačajo na račun ob sklenitvi zavarovanja, ter od drugih dohodkov, ki se plačajo zavarovancem ob sklenitvi ali v času trajanja zavarovanja, je enaka doseženim vplačilom oziroma plačilom.«.

9. člen

Za 88. členom se doda nov 88.a člen, ki se glasi:

88.a člen

(davčna osnova od obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve)

Davčna osnova od obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom terjatve, ki jo je zavezanec prevzel od upnika ali prevzemnika, je enaka razliki med prejetim nadomestilom oziroma poplačano vrednostjo terjatve in zneskom, ki ga je zavezanec plačal ob prevzemu terjatve.

10. člen

V 90. členu se v četrtem odstavku na koncu 3. točke pika spremeni v podpičje in dodata novi 4., 5. in 6. točka, ki se glasijo:

»4. vrednost vrnjenega naknadnega vplačila družbeniku, ki ga je vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe, v delu, ki presega vplačano vrednost. Če naknadnega vplačila družbenik ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža, se obdavčuje vrednost vrnjenega naknadnega vplačila družbeniku, v delu, ki presega:

- vplačano vrednost naknadnega vplačila ali

- nabavno vrednost pridobljenega deleža, kadar je ta manjša od vplačane vrednosti naknadnega vplačila;

5. dodatno naknadno izplačilo zavezancu, ki je odsvojil delež iz poglavja III.6.3. tega zakona, v zvezi z odsvojitvijo deleža, ki ga izplača pridobitelj deleža in je odvisno od kriterijev uspešnosti poslovanja družbe v prihodnosti, določenih v pogodbi o odsvojitvi deleža;

6. izplačana vrednost delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe, razen v primeru, ko družba pridobiva lastne delnice prek borze.

Kadar je pridobivanje lastnih delnic ali deležev opravljeno iz utemeljenih poslovnih razlogov in ne z namenom pridobitve ugodnejše davčne obravnave doseženega dohodka, se transakcija obravnava po poglavju III.6.3. tega zakona, če je davčni zavezanec pri davčnem organu preden je družba pridobila lastne delnice oziroma deleže vložil zahtevek za tovrstno obravnavo in je davčni organ takemu zahtevku ugodil.«.

11. člen

V prvem odstavku 97. člena zakona se za piko doda stavek, ki se glasi:

»Kadar je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi pozitivna, je davčna osnova razlika, zmanjšana za normirane stroške, povezane s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, v višini 2 % od razlike (dobička).«

12. člen

V 98. členu se v sedmem odstavku 4. točka spremeni, tako da se glasi:

»4. naknadna vplačila, ki jih je družbenik vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe in mu pred odsvojitvijo niso bila vrnjena oziroma ni nastala obveznost njihovega vračila.«.

Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Kadar je družbeniku vrnjeno obvezno naknadno vplačilo, ki ga sam ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža, tako vrnjeno naknadno vplačilo zmanjša nabavno vrednost pridobljenega deleža v višini vplačane vrednosti takega naknadnega vplačila, vendar znesek zmanjšanja ne more preseči nabavne vrednosti.«.

Dosedanji osmi odstavek postane deveti odstavek.

13. člen

V 99. členu se v drugem odstavku na koncu 2. točke podpičje spremeni v piko, 3. točka pa se črta.

14. člen

V 108. členu se na koncu doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Zavezanec, ki je prejel izplačilo odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi plačanih premij izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v drugi državi članici EU, ki je bil odobren in vpisan v register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, lahko na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek, uveljavlja drugačno določitev višine tega dohodka za odmero dohodnine, kot je določena s

prvim odstavkom tega člena, če vplačane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja niso bile v celoti izključene iz obdavčitve z dohodnino oziroma iz obremenitve s prispevki za socialno varnost. Dohodek se določi tako, da se izplačilo odkupne vrednosti zmanjša za vplačane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter poveča za seštevek zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so zavezancu zmanjševale letno davčno osnovo od dohodkov zavezanca za odmero dohodnine ali se niso vštete v davčno osnovo in seštevek zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se niso vštete v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost. Tako ugotovljen dohodek je enak najmanj seštevku zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so zavezancu zmanjševale letno davčno osnovo od dohodkov zavezanca za odmero dohodnine ali se niso vštete v davčno osnovo, in zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se niso vštete v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost.«.

15. člen

V 109. členu se šesti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v letno davčno osnovo od dela plače za poslovno uspešnost ter od regresa za letni dopust všteta vsota teh dohodkov, ki za vsakega od teh dohodkov presega 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, zmanjšana za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom tega zakona. V vsoto dela plače za poslovno uspešnost ter regresa za letni dopust se ne všteta posamezno izplačilo teh dohodkov, za katerega niso izpolnjeni pogoji za davčno obravnavo po 12. oziroma 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona.«.

16. člen

V 111. členu se v prvem odstavku število »3.302,70« nadomesti s številom »3.500«.

Drugi odstavek se črta.

V tretjem odstavku se črta besedilo »presega 11.166,37 eurov in«, besedilo zmanjšanje = 19.922,15 eurov – 1,49601 x skupni dohodek« pa se nadomesti z besedilom »zmanjšanje = 18.700,38 eurov – 1,40427 x skupni dohodek«.

V tretjem odstavku se črta besedilo »drugega in«.

17. člen

V 113. členu se v tretjem odstavku besedilo v znesku, ki je enak znesku splošne olajšave iz 111. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »3.302,70 eurov«.

18. člen

V 114. členu se v tretjem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

» (5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se olajšava, določena v 2. točki prvega odstavka tega

člena, za otroka, ki ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov, prizna ne glede na njegovo starost.«.

V osmem odstavku se besedilo »ali odločba centra za socialno delo v skladu s predpisi o družbenem varstvu duševno ali telesno prizadetih oseb« nadomesti z besedilom »ali odločba centra za socialno delo o pridobitvi statusa invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov«.

19. člen

V 115. členu se v četrtem odstavku besedilo »živi s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu« nadomesti z besedilom »ima po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot starši oziroma posvojitelji«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Ne glede na tretji, četrti, peti in šesti odstavek, se otrok, ki ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov in nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, šteje za vzdrževanega družinskega člana ne glede na njegovo starost. Otrok iz prejšnjega stavka, ki se ne šola, nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti nižji od višine posebne olajšave za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, določene v 2. točki 114. člena tega zakona, se ne glede na četrti odstavek tega člena šteje za vzdrževanega družinskega člana ne glede na njegovo starost. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu, razen dodatek za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem vključevanju invalidov in zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se štejejo tudi starši oziroma posvojitelji zavezanca, če nimajo lastnih dohodkov za preživljanje oziroma so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona, in imajo po predpisih o prijavi prebivališča prijavljeno isto stalno prebivališče kot zavezanec ali so v institucionalnem varstvu v socialno varstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ali imata zavezanec in starši oziroma posvojitelji sklenjen sporazum o preživitvi v obliki izvršljivega notarskega zapisa v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ter pod enakimi pogoji tudi starši oziroma posvojitelji zavezančevega zakonca, če zakonec ni zavezanec za dohodnino. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.«.

20. člen

V 118. členu se v prvem odstavku za besedilom »prvem odstavku 112. člena,« doda besedilo »tretjem odstavku 113. člena,«.

21. člen

V 122. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

Če znaša neto letna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih			
Nad	Do				
	8.500,00			16 %	

25.000,00	50.000,00	5.650,00	+	32 %	nad	25.000,00
50.000,00	80.000,00	13.650,00	+	39 %	nad	50.000,00
80.000,00		25.350,00	+	50 %	nad	80.000,00

».

22. člen

V 127. členu se na koncu drugega odstavka doda besedilo, ki se glasi: »Delodajalec, ki je plačnik davka, pozove zavezanca na opredelitev o statusu po tem odstavku oziroma po šestem odstavku tega člena. Zavezanec delodajalca iz prejšnjega stavka obvešča o spremembi njegovega statusa po tem odstavku oziroma po šestem odstavku tega člena.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva 1/12 zneska olajšave iz prvega odstavka 111. člena, prvega odstavka 112. člena in iz 114. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva tudi 1/12 zneska olajšave, ugotovljenega z uporabo enačbe iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona ob upoštevanju dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, preračunanega na letno raven, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona. Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, upošteva olajšava iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona, o tem obvesti glavnega delodajalca.«

V sedmem odstavku se črta zadnji stavek.

V štirinajstem odstavku se za besedilom »izvzem iz davčne osnove po« doda besedilo »12. oziroma«.

Za štirinajstim odstavkom se doda nov petnajsti odstavek, ki se glasi:

»(15) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodkov, od katerih se prizna zmanjšanje dohodnine v skladu s tretjim do šestim odstavkom 112. člena tega zakona, se ne glede na drugi, tretji in šesti odstavek tega člena upošteva olajšava iz tretjega do šestega odstavka 112. člena tega zakona.«.

23. člen

V 131. členu se v drugem odstavku črta besedilo »iz prvega in drugega odstavka 111. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »iz prvega odstavka 111. člena tega zakona«.

24. člen

V 132. členu se v prvem odstavku število »25« nadomesti s številom »27,5«.

V drugem odstavku se v 1. točki število »15« nadomesti s številom »20«, v 2. točki število »10« nadomesti s številom »15« in v 3. točki število »5« nadomesti s številom »10«.

25. člen

V 134. členu se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, izračun dohodnine od:

- obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve in
- dividend, doseženih z vračilom naknadnega vplačila družbeniku, ki ga ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža,

opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.«.

26. člen

V 135.č členu se število »25« nadomesti s številom »27,5«.

27. člen

142. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Rezident lahko zahteva, da se do 0,5 % dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje upravičencev do donacij iz namenitve dela dohodnine, ki so nevladne organizacije, politične stranke, reprezentativni sindikati in registrirane cerkve in verske skupnosti.

(2) Za nevladne organizacije po prejšnjem odstavku se štejejo tiste nevladne organizacije, ki imajo v skladu z zakonom, ki ureja nevladne organizacije, status nevladne organizacije v javnem interesu.

(3) Upravičenci do donacij iz namenitve dela dohodnine za posamezno leto, za katero se odmerja dohodnina, so upravičenci, ki na dan 31. decembra prejšnjega leta izpolnjujejo pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Subjekti, ki v skladu z zakonom vodijo evidence oziroma registre nevladnih organizacij v javnem interesu, političnih strank, reprezentativnih sindikatov ter registriranih cerkva in verskih skupnosti, Ministrstvu za finance oziroma Finančni upravi Republike Slovenije brezplačno zagotovijo podatke iz navedenih evidenc oziroma registrov, ki so potrebni za določitev seznama upravičencev do donacij po tem členu oziroma za izvajanje tega člena.

(5) Vlada določi podrobnejši način izvajanja tega člena in določi seznam upravičencev do donacij po tem členu.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

28. člen

4. točka sedmega odstavka 98. člena tega zakona se ne uporabi v primeru, kadar je bil delež pridobljen pred 1. januarjem 2003 in se za nabavno vrednost deleža skladno s četrtem odstavkom 152. člena tega zakona šteje tržna ali knjigovodska vrednost na dan 1. januarja 2006, če je bilo naknadno vplačilo vplačano pred 1. januarjem 2006.

29. člen

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2020.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 12., 21., 67., 69., 73.a., 77., 81., 86., 90., 97., 98., 99., 108., 109., 111., 113., 114., 115., 118., 122., 127., 131., 132., 134., 135.č. in 142. člena se uporabljajo

določbe 12., 21., 67., 69., 73.a., 77., 81., 86., 90., 97., 98., 99., 108., 109., 111., 113., 114., 115., 118., 122., 127., 131., 132., 134., 135.č. in 142. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S spremembo se širi pravilo vira dohodka iz drugega odstavka 12. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2). Po veljavnih določbah člena ima dobiček iz kapitala od odsvojitve nepremičnine, ki je v Sloveniji, vir v Sloveniji, pri čemer se za tak dobiček iz kapitala šteje tudi dobiček iz kapitala od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot 50 % vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji.

Po predlogu se v določbo vključuje pogoj, po katerem za določitev vira takega dobička iz kapitala v Sloveniji zadostuje, da opredeljena vrednost deleža kadar koli v obdobju 365 dni pred odsvojitvijo izhaja kot navedeno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji. Z dodanim obdobjem 365 dni pred odsvojitvijo se rešuje problematika situacij, ko se primeroma v gospodarsko družbo vloži premoženje malo pred prodajo deleža v gospodarski družbi, da bi se s tem zmanjšala vrednost deleža, ki izhaja neposredno ali posredno iz nepremičnin v Sloveniji, in s tem preprečila možnost obdavčitve takih kapitalskih dobičkov v Sloveniji, kadar bi bili taki dobički v Sloveniji lahko obdavčeni v skladu z veljavno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ali kadar taka pogodba z drugo državo ni sklenjena.

K 2. členu

S tem členom se spreminja in dopolnjuje 21. člen ZDoh-2. Z dnem 1. 1. 2019 (razen III. poglavja zakona, ki začne veljati dne 1. 1. 2022 in se nanaša na nove socialne storitve socialnega vključevanja) je začel veljati Zakon o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list, št. 30/18, v nadaljevanju: ZSVI). Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb ((Uradni list SRS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A; v nadaljevanju: ZDVDTP). ZDoh-2 v 21. členu dohodke iz (med drugimi) ZDVDTP oprošča plačila dohodnine, in sicer:

- dohodke v obliki povračil stroškov, storitev, drugih ugodnosti v naravi;
- dodatek za tujo nego in pomoč;
- nadomestilo za invalidnost.

Tudi ZSVI vsebuje določene pravice, ki jih invalidi pridobivajo v obliki storitev in drugih ugodnosti v naravi, zato je zaradi vsebine ZSVI v primerjavi z ZDVDTP primerno na enak način zagotoviti oprostitev plačila dohodnine tudi za ugodnosti v naravi, ki jih zagotavlja ZSVI.

ZSVI določa tudi pravico do nadomestila za invalidnost, ki pa se zaradi sprememb v zakonodaji, ki ureja družinska razmerja (sprememba preživninske obveznosti staršev do polnoletnih otrok s posebnimi potrebami) zvišuje glede na višino nadomestila v skladu z ZDVDTP. Ker ima nadomestilo po ZSVI enako vsebino kot nadomestilo za invalidnost po ZDVDTP, je primerno na enak način zagotoviti oprostitev plačila dohodnine tudi za nadomestilo za invalidnost, ki jih zagotavlja ZSVI.

ZSVI določa tudi pravico do dodatka za pomoč in postrežbo (po ZDVTDP dodatek za tujo nego in pomoč), ki se vsebinsko izenačuje z istoimenskim dodatkom, ki je določen kot pravica po drugih zakonih, zato je treba na enak način določiti tudi oprostitev plačila dohodnine za navedeni dodatek.

Z dnem 1. 1. 2019 se je začel uporabljati tudi nov Zakon o osebni asistenci (Uradni list RS, št 10/17 in 31/18, v nadaljevanju: ZOA), ki je uredil pravico do osebne asistence za osebe z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami. Gre za pravico navedenih oseb v obliki pomoči pri vseh tistih opravilih in dejavnostih, ki jih ta oseba ne more izvajati sama in jih vsakodnevno potrebuje za neodvisno in aktivno življenje in za enakopravno vključitev v družbo. ZOA pa določenim upravičencem omogoča, da namesto osebne asistence izberejo denarno nadomestilo – komunikacijski dodatek. Te nove storitve in komunikacijski dodatek pa predstavljajo za te upravičence dohodke, ki so primerljivi z drugimi storitvam v naravi oziroma dohodki, ki so v skladu z 21. členom ZDoh-2 oproščeni plačila dohodnine, zato je treba zaradi ustavnega načela enakosti pred zakonom tudi navedene dohodke obravnavati enako in jih umestiti med dohodke, ki so oproščeni plačila dohodnine, tako, da se storitve in druge ugodnosti v naravi uvrstijo med oprostitve v 1. točki 21. člena ZDoh-2, komunikacijski dodatek pa v 2. točko navedenega člena, saj gre za vsebinsko primerljiv dohodek dodatku za pomoč in postrežbo po drugih, v tej točki navedenih zakonih.

Za konsistentno ureditev področja dohodkov invalidov v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi, pa je treba na enak način v ZDoh-2 prenesti tudi Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17), ki prav tako ureja pravice invalidov do določenih ugodnosti v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi.

K 3. členu

S tem členom se spreminja 67. člen ZDoh-2, in sicer se uvaja omejitev višine znižanja davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v davčnem obdobju za zavezance, ki v tekočem davčnem obdobju ne izkazujejo davčne izgube. Znižanje davčne osnove zaradi uveljavljanja olajšav in pokrivanja prenesene davčne izgube se v davčnem obdobju omejuje na 65 % davčne osnove od dohodka iz dejavnosti. V omejitve so vključena znižanja davčne osnove zaradi:

- pokrivanja izgub iz preteklih obdobj po 60. členu ZDoh-2;
- olajšav, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela iz preteklih obdobj po 61. do 66.a členu ZDoh-2;
- davčnih olajšav in spodbud, ki so določene v drugih zakonih (28. člen Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16), in 5. in 6. člen Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2019 (Uradni list RS, št. 87/09, 82/15 in 27/17)), ki znižujejo davčno osnovo po tem zakonu.

V omejitve so prav tako vključeni zneski uveljavljanja neizkoriščenih delov davčnih olajšav in izgub iz preteklih davčnih obdobj.

Sprememba je vezana na uvedbo omejitve znižanja davčne osnove za zavezance za davek od dohodkov pravnih oseb, ki v tekočem davčnem obdobju ne izkazujejo davčne izgube. S tem se zasleduje čim bolj enako obravnavo zavezancev, poslovnih subjektov, ne glede na statusno organizacijsko obliko, na ravni dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti. Vsebinsko pa se za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in so zavezanci za dohodnino od dohodka iz dejavnosti, ne uvaja minimalne obdavčitve, saj imajo možnost uveljavljati tudi vse osebne olajšave, ki jih lahko uveljavljajo vsi zavezanci za dohodnino.

K 4. členu

S tem členom se spreminja 69. člen ZDoh-2 v delu, kjer je opredeljeno kmečko gospodinjstvo. Razlog za spremembo je ukinjanje gospodinjske evidence v skladu z Zakonom o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZPPreb-1) z dnem 31. 12. 2020. Vezano na razvoj

sistema evidentiranja nepremičnin in opredelitve naslova posameznika tudi do ravni številke stanovanja (če gre za stavbo z več stanovanji), posledično kriterij istega stalnega prebivališča glede na svojo vsebino sam po sebi predstavlja primeren in zadosten kriterij obstoja ekonomske skupnosti za namene določanja obstoja kmečkega gospodinjstva. V členu se opredelitev kmečkega gospodinjstva spreminja tudi s tem, da se za njegovo članstvo uvede izključno kriterij stalnega prebivališča (pred spremembo je zakon sicer dovoljeval tudi pogoj začasnega prebivališča). S tem se odpravlja notranje neskladje člena, ki je sicer za članstvo združeval kriterij prijave začasnega prebivališča in obstoj skupnega gospodinjstva. V skladu z Zakonom o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 111/07 in 52/16 – ZPPreb-1; v nadaljnjem besedilu: ZPPreb) je bila prijava skupnega gospodinjstva vedno vezana na obstoj skupnega stalnega prebivališča. Skupno gospodinjstvo po ZPPreb je bila dejansko opredelitev življenjske (skupno prebivanje) in ekonomske (skupno porabljanje dohodka) skupnosti ljudi. Morebitna prijava začasnega bivališča, ki po ZPPreb in ZPPreb-1 predstavlja naslov, na katerem posameznik prebiva zaradi dela, šolanja ali drugih razlogov, na vsebino stalnega prebivališča (in s tem skupnega gospodinjstva) ne vpliva oziroma ga ne spreminja. Vsebina kmečkega gospodinjstva v skladu z ZDoh-2 se odraža v ekonomski skupnosti posameznikov (torej skupno porabljanje dohodkov, zaradi česar se tudi na strani pridobivanja dohodkov obravnavajo kot celota), ki pa jo je mogoče ustrezno izživeti le preko skupnega prebivanja – torej prijavljenega skupnega prebivališča z vsebino, ki jo določa ZPPreb-1.

K 5. členu

S tem členom se predlaga sprememba 73.a člena ZDoh-2 glede načina uveljavljanja olajšave za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gospodarsko dejavnost tako, da se prizna znižanje davčne osnove, vključno z uveljavljanjem neizkoriščenega dela olajšave iz preteklih obdobj, največ v višini 65 % davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. S tem se omejuje višina znižanja davčne osnove na način, da ta nikoli ne more v celoti izničiti davčne osnove, oziroma se s tem ukrepom preostala davčna osnova vedno določi vsaj v višini 35 % polne davčne osnove.

Sprememba je vezana na uvedbo omejitve znižanja davčne osnove za zavezance za davek od dohodkov pravnih oseb, ki v tekočem davčnem obdobju ne izkazujejo davčne izgube, in za zavezance za dohodnino od dohodka iz dejavnosti. S tem se zasleduje čim bolj enako obravnavo zavezancev, ne glede na statusno organizacijsko obliko, na ravni dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti. Vsebinsko pa se tudi za fizične osebe, ki dosegajo dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, in so zavezanci za dohodnino od dohodka iz dejavnosti, tako kot za druge fizične osebe, zavezanke za dohodnino od dohodka iz dejavnosti, ne uvaja minimalne obdavčitve, saj imajo možnost uveljavljati tudi vse osebne olajšave, ki jih lahko uveljavljajo vsi zavezanci za dohodnino.

K 6. členu

S tem členom se predlaga sprememba 77. člena ZDoh-2, in sicer dvig višine normiranih stroškov, ki se zavezancu priznajo pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Omenjeni normirani stroški se po veljavnih določbah ZDoh-2 priznajo v višini 10 %, po predlogu pa se priznajo v višini 15 %, s čimer bo dosežena določena administrativna razbremenitev tako na strani davčnih zavezancev, kot tudi na strani Finančne uprave Republike Slovenije.

K 7. členu

S tem členom se dopolnjuje 81. člen ZDoh-2 in sicer se na novo opredeljuje način obdavčitve dohodka, ki se je začel pojavljati v praksi v zadnjem času in je povezan z upravljanjem finančnega premoženja posameznikov.

Dohodek, ki ga posameznik dosega iz finančnih naložb, ki jih zanj upravlja nekdo drug, npr. po

pogodbi o gospodarjenju s finančnimi instrumenti strank, v obliki dohodka iz kapitala (dividend, obresti ali kapitalskih dobičkov), se po veljavnih določbah ZDoh-2 obdavči enako, kot da ga je z naložbami dosegel zavezanec sam neposredno. To pomeni, da se tak dohodek obdavči od davčne osnove takega dohodka v času, ko je dosežen, ne glede na to, ali je zavezancu izplačan takoj, ali pa je morebiti reinvestiran ali zavezancu tako izplačan pozneje. Z ZDoh-2 za dohodke, dosežene v okviru upravljanja premoženja, tako ni določena ugodnejša davčna obravnava od obravnave tovrstnega dohodka, ki bi ga zavezanec dosegel sam neposredno (tj. ko sam kupuje in prodaja vrednostne papirje in pri tem dosega obresti, dividende in dobičke iz kapitala), z izjemo možnosti po drugem odstavku 103. člena ZDoh-2, po kateri lahko zavezanec za namene obdavčitve dobička iz odsvojitve kapitala vodi ločeno evidenco zalog istovrstnih vrednostnih papirjev, ki jih ima v gospodarjenju pri borzno-posredniški družbi na podlagi pogodbe o gospodarjenju z vrednostnimi papirji (s čimer se omogoča, da borzno-posredniška družba za stranko izpolnjuje tudi obrazec davčne napovedi).

V praksi so začeli nekateri upravljavci finančnega premoženja v pogodbe s strankami vključevati obveznost pokritja/nadomestitve morebitnega negativnega rezultata iz upravljanja (tj. izgube vloženi sredstev strank, dosežene z upravljanjem njihovega finančnega premoženja). To pomeni, da strankam, ki bi sicer iz upravljanega premoženja utpele izgubo, to izgubo nadomestijo. Tovrstni dohodek se po veljavnih določbah ZDoh-2ne obdavčuje kot dohodek iz kapitala po proporcionalnih stopnjah dohodnine, temveč kot drugi dohodek po progresivnih stopnjah dohodnine. Glede na to, da je tovrstni dohodek vsaj posredno povezan s finančnimi naložbami posameznika, se z 8. členom predloga zakona predlaga, da se tovrstni dohodek obdavčuje kot dohodek iz kapitala in sicer kot obresti. Pojem »negativni rezultat« je treba razumeti široko in sicer zajema kakršno koli zmanjšanje vrednosti vloženi sredstev (premoženja) stranke v upravljanju.

K 8. členu

S spremembami 86. člena ZDoh-2 se jasneje in v enem členu določa davčna obravnava različnih oblik dohodkov, ki so doseženi iz življenjskega zavarovanja, tj. po novem tudi dohodka iz življenjskega zavarovanja, ki ni doseženo ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police, in sicer ne glede na to v kakšni obliki je tak dohodek dosežen. Po veljavnih določbah poglavja III.6.1. (Obresti) ZDoh-2 se za obresti namreč šteje tudi dohodek iz življenjskega zavarovanja, ne glede na to v kakšni obliki in kdaj je dosežen. V 86. členu ZDoh-2 je določena davčna osnova od dohodka iz življenjskega zavarovanja, doseženega ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police, davčna osnova od drugih dohodkov iz življenjskega zavarovanja pa se določa v skladu s splošnim pravilom iz 83. člena ZDoh-2.

S predlaganim novim tretjim odstavkom 86. člena se tako določa, da se v primerih, ko se zavarovalcu med trajanjem zavarovanja skladno s splošnimi zavarovalnimi pogoji dodelijo zneski na račun udeležbe pri dobičku, in v primerih, ko zavarovalnica med trajanjem zavarovanja skladno s splošnimi zavarovalnimi pogoji na račun zavarovalca vplača zneske dodatnih vplačil (npr. zaradi nagrajevanja zvestobe), ti zneski štejejo za del vplačila iz prvega odstavka 86. člena zakona, vendar je njihova vrednost enaka nič. Navedeno pomeni, da se s predlogom določa, da se tovrstni zneski (ki se skladno s splošnimi zavarovalnimi pogoji zavezancu ne morejo izplačati, temveč se morajo pripisati zavarovalni pogodbi, tj. računu zavarovalca) ne obdavčijo v času, ko so doseženi, tj. ko se dodelijo oziroma vplačajo, temveč povečujejo davčno osnovo iz prvega odstavka 86. člena ob zapadlosti zavarovalne police ali ob odkupu vrednosti police.

S predlaganim novim četrtem odstavkom 86. člena ZDoh-2 se določa, da se v primerih, ko se zavarovalcu dodelijo oziroma vplačajo na račun (tj. pripišejo zavarovalni pogodbi) ob sklenitvi zavarovanja druga plačila (npr. v obliki premij ali dela premij, ki bi jih sicer po zavarovalni pogodbi moral vplačati zavarovalec, a jih namesto njega vplača zavarovalnica ali zavarovalniški posrednik v okviru akcij spodbujanja prodaje zavarovalnega produkta in ne v okviru s splošnimi zavarovalnimi

pogoji predvidenih situacij), ter v primeru drugih dohodkov, ki se plačajo zavarovancem ob sklenitvi zavarovanja ali v času trajanja zavarovanja (npr. ko zavarovalnica zavarovancu izplača nagrado za novorojenega otroka), ti zneski v času vplačila oziroma plačila – ne glede na ročnost zavarovalne pogodbe – obdavčijo z dohodnino od davčne osnove, ki je enaka doseženemu vplačilu oziroma plačilu.

K 9. členu

S členom se predlaga nov 88.a člen ZDoh-2 za potrebe jasnejše opredelitve davčne osnove od dohodka, doseženega z odstopom ali poplačilom terjatve, ki jo je zavezanec prevzel od upnika ali prevzemnika. Tak dohodek se po ZDoh-2 šteje za obresti po poglavju III.6.1. (Obresti), davčna osnova pa se določa v skladu s splošnim pravilom iz 83. člena ZDoh-2, tj. kot dosežene obresti. S predlogom se določi, da je davčna osnova od obresti, doseženih z odstopom terjatve, ki jo je zavezanec prevzel od upnika ali prevzemnika, enaka (pozitivni) razliki med prejetim nadomestilom za odstopljeno terjatev in zneskom, ki ga je zavezanec plačal ob prevzemu te terjatve (tj. dobičku). Podobno se določi, da je davčna osnova od obresti, doseženih s poplačilom terjatve, ki jo je zavezanec prevzel od upnika ali prevzemnika, enaka (pozitivni) razliki med prejetim poplačilom terjatve in zneskom, ki ga je zavezanec plačal ob prevzemu te terjatve (tj. dobičku). Pojem »terjatev« je treba razumeti široko in sicer zajema celotno terjatev, ali njen del, kadar zavezanec odstopi samo del terjatve ali terjatev odstopi postopno. Če se terjatev poplača deloma, se znesek, ki ga je zavezanec plačal ob prevzemu terjatve in presega že poplačani znesek terjatve, upošteva pri naslednjem poplačilu te terjatve ali njenega dela.

K 10. členu

S predlagano novo 4. točko četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2 se skupaj s spremenjeno 4. točko sedmega odstavka in predlaganim novim osmim odstavkom 98. člena ZDoh-2 ter prehodno določbo 28. člena predloga zakona, z vidika dohodnine celovito urejajo naknadna vplačila družbenikov. Ta vplačila predstavljajo alternativni način financiranja družbe in so v primeru gospodarskih družb, ustanovljenih v Republiki Sloveniji, na splošno opredeljena v zakonu, ki ureja gospodarske družbe.

S prvim stavkom nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2 se predlaga, da se kot dividende po III.6.3. poglavju zakona obdavčuje tudi vrednost vrnjenega obveznega naknadnega vplačila iz 5. točke sedmega odstavka 98. člena zakona družbeniku, ki je naknadno vplačilo vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe, v delu, ki presega vplačano vrednost, in sicer del vrednosti vrnjenega naknadnega vplačila, ki presega njegovo vplačano vrednost. Podobno se z drugim stavkom nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena Doh-2 predlaga, da se kot dividende po III.6.3. poglavju zakona obdavčuje tudi vrednost družbeniku vrnjenega naknadnega vplačila, ki ga sam ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil (kot univerzalni pravni naslednik) s pridobitvijo deleža, in sicer del vrednosti vrnjenega naknadnega vplačila, ki presega:

- vplačano vrednost naknadnega vplačila (tj. vrednost, ki jo je vplačal predhodni imetnik deleža), ali
- nabavno vrednost deleža, s pridobitvijo katerega je zavezanec, tj. družbenik, pridobil pravico do vračila naknadnega vplačila, kadar je ta nižja od vplačane vrednosti naknadnega vplačila.

Drugi stavek nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2 je povezan z novim osmim odstavkom 98. člena ZDoh-2. Z obema praviloma iz nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2 se tako predlaga določitev davčne obravnave morebitnih presežnih vračil naknadnih vplačil oziroma vračil naknadnih vplačil, ki se niso odražala v nabavni vrednosti deleža, in s tem preprečevanje davčnega izogibanja v zvezi z uporabo omenjenega alternativnega načina financiranja družb.

Z novo 5. točko 90. člena ZDoh-2 se predlaga nova opredelitev načina obdavčitve dohodka, ki se je začel pojavljati v praksi v zadnjem času in je povezan z odsvojitvijo deležev v gospodarskih družbah

v primerih, ko se kupec in prodajalec ne moreta sporazumeti o ceni in v pogodbo vključita določbo, po kateri bo kupec prodajalcu v prihodnjem obdobju izplačal dodatna izplačila, katerih višina bo odvisna od bodočih poslovno finančnih ciljev družbe (ti so običajno določeni v odstotku od bruto prodaje ali prihodkov). Izplačilo tovrstnega dohodka, ki ga kupec deleža izplača prodajalcu deleža, je torej vezano na uspešnost poslovanja družbe v obdobju po odsvojitvi deleža. Tovrstni dohodek se po veljavnih določbah ZDoh-2 ne obdavčuje kot dohodek iz kapitala po proporcionalnih stopnjah dohodnine, temveč kot drugi dohodek po progresivnih stopnjah dohodnine. Glede na to, da je tovrstni dohodek povezan z odsvojitvijo kapitala (deleža) posameznika, se z novo 5. točko 90. člena ZDoh-2 predlaga, da se obdavčuje z dohodnino kot dohodek iz kapitala in sicer kot dividenda. Izpostaviti je treba, da mora biti dodatno naknadno izplačilo doseženo v zvezi z odsvojitvijo deleža; če je doseženo drugače (npr. v zvezi z delom zavezanca, ki je po odsvojitvi deleža ostal zaposlen v družbi ali je član organa vodenja ali nadzora družbe), se obravnava kot dohodek druge ustrezne vrste.

Z novo 6. točko 90. člena ZDoh-2 se predlaga nova opredelitev načina obdavčitve dohodka, ki ga delničar oziroma družbenik doseže v obliki izplačane vrednosti delnic ali deležev v primeru odsvojitve delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe. Po veljavnih določbah ZDoh-2 se tovrstne transakcije obravnavajo kot dohodek iz odsvojitve delnic oziroma deležev, razen če gre za prikrito izplačevanje dobička. Z novo 6. točko 90. člena ZDoh-2 se predlaga, da se tak dohodek, razen v primeru, ko družba pridobiva lastne delnice prek borze, obdavči kot dividenda v celotnem izplačanem znesku. Po predlogu pa se lahko taka transakcija, kadar je pridobivanje lastnih delnic oziroma deležev družbe opravljeno iz utemeljenih poslovnih razlogov in ne z namenom pridobitve ugodnejše davčne obravnave dohodka družbenika, obravnava po poglavju III.6.3. tega zakona (torej kot dobiček iz kapitala), če je davčni zavezanec pri davčnem organu preden je družba pridobila lastne delnice oziroma deleže vložil zahtevek za tovrstno obravnavo in je davčni organ ob upoštevanju vseh ustreznih dejstev in okoliščin transakcije takemu zahtevku ugodil.

K 11. členu

Predlaga se sprememba določanja davčne osnove od dobička iz kapitala, zaradi predlagane spremembe priznavanja normiranih stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala. Dopolnitev prvega odstavka 97. člena ZDoh-2 je povezana s predlagano spremembo 4. točke sedmega odstavka 98. člena ZDoh-2 in predlaganim črtanjem 3. točke drugega odstavka 99. člena ZDoh-2.

Po veljavnih določbah ZDoh-2 se normirani stroški priznavajo tako, da se nabavna vrednost kapitala poveča za 1 %, vrednost kapitala ob odsvojitvi pa zmanjša za 1 %, kar pomeni, da se ti stroški priznavajo tudi v primerih, ko je razlika med nabavno vrednostjo kapitala in vrednostjo kapitala ob odsvojitvi pred upoštevanjem tovrstnih stroškov negativna (izguba) in obveznost plačila dohodnine od dobička iz kapitala torej sploh ne nastane.

Po predlogu se kadar je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi pozitivna, davčna osnova ugotovi kot taka razlika, zmanjšana za normirane stroške, povezane s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, v višini 2 % od razlike (dobička). Po predlogu se normirani stroški torej ne priznavajo v primerih, ko je pri odsvojitvi realizirana izguba, oziroma po predlogu s priznavanjem stroškov za davčne namene ni mogoče realizirati izgube.

K 12. členu

S spremenjeno 4. točko sedmega odstavka 98. člena ZDoh-2 se predlaga, da se naknadna vplačila pod določenimi pogoji štejejo med stroške, ki povečujejo vrednost kapitala ob pridobitvi, in sicer v primeru, če jih je družbenik vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe in mu pred odsvojitvijo deleža v družbi niso bila vrnjena oziroma ni nastala obveznost njihovega vračila (tj.

ni bil sprejet sklep o vrnitvi in izvršena objava o vrnitvi naknadnega vplačila družbenikom). Navedeno pomeni, da se v primeru vrnitve naknadnega vplačila družbeniku, ki ga je vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe, tako naknadno vplačilo ne všteva med stroške iz 4. točke sedmega odstavka 98. člena ZDoh-2.

Po predlagani rešitvi se tako naknadna vplačila, ki jih je družbenik vplačal po ustanovitvi družbe skladno z določili družbene pogodbe in mu pred odsvojitvijo deleža v družbi niso bila vrnjena, ne vštevajo v nabavno vrednost deleža in kot taka ne vodijo v evidenci zalog kapitala iz 103. člena ZDoh-2, ki se sicer vodi po metodi zaporednih cen (FIFO).

Naknadna vplačila družbenikov po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, tvorijo kapitalske rezerve družbe in se tako izkažejo v bilanci stanja družbe. Zato bi se nevrnjena naknadna vplačila praviloma morala odražati tudi v višji nabavni vrednosti deleža zavezanca, ki je pravico do njihovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža, vrnjena naknadna vplačila pa v primeru morebitne kasnejše odsvojitve deleža v nižji vrednosti deleža v prodajni pogodbi. Z novim osmim odstavkom 98. člena ZDoh-2 se tako predlaga, da – v primeru, ko je družbeniku vrnjeno obvezno naknadno vplačilo, ki ga sam ni vplačal in je pravico do njegovega morebitnega kasnejšega vračila (tj. če in ko se izpolnijo pogoji za vračanje naknadnih vplačil) pridobil (kot univerzalni pravni naslednik) s pridobitvijo deleža – vračilo takega naknadnega vplačila zmanjšuje nabavno vrednost pridobljenega deleža v višini vplačane vrednosti takega naknadnega vplačila, pri čemer pa znesek takega zmanjšanja ne sme preseči nabavne vrednosti deleža. Pojem »naknadno vplačilo« je treba razumeti široko in sicer zajema celotno naknadno vplačilo in tudi njegov del, kadar se zavezancu ta vrne le deloma, ali se mu vrača postopno. V primeru, ko se družbeniku vrne del obveznega naknadnega vplačila, ki ga sam ni vplačal, se v nabavno vrednost deleža, ki se zaradi vračila zmanjša, všteva nabavna vrednost, ki je sorazmerna vrnjenemu delu obveznega naknadnega vplačila.

Določba novega osmega odstavka je povezana s predlaganim drugim stavkom nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2, po kateri se vrnitev takega naknadnega vplačila obdavči kot dividenda v delu, ki presega vplačano vrednost naknadnega vplačila ali nabavno vrednost pridobljenega deleža, kadar je ta manjša od vplačane vrednosti naknadnega vplačila.

K 13. členu

Sprememba je povezana s spremembo načina priznavanja normiranih stroškov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo kapitala, iz 12. in 13. člena predloga zakona.

K 14. členu

Izplačila odkupne vrednosti iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja sklenjenega v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17 in 28/19) se na podlagi 9. točke tretjega odstavka 105. člena ZDoh-2 uvrščajo med druge dohodke. Davčna osnova je skladno s prvim odstavkom 108. člena ZDoh-2 doseženi dohodek oziroma v tem primeru celotno izplačilo odkupne vrednosti. Na ta način se praviloma določa osnova pri tovrstnem dohodku. V sodbi X Ips 225/2016 z dne 17.10.2018 je Vrhovno sodišče Republike Slovenije odločilo, da tak način ugotavljanja davčne osnove ni ustrezen, kadar posameznik vplača premijo v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki presega znesek najvišje določene davčne olajšave po 117. členu ZDoh-2, saj vodi do dvojne obdavčitve istega dohodka z dohodnino. Po mnenju sodišča so lahko predmet obdavčitve samo premije, ki so bile predmet davčne olajšave. Sodišče je predlagalo rešitev, da se po principu obdavčevanja obresti pri izplačilih odkupne vrednosti obdavči le razlika med vplačili, ki so bila predhodno obdavčena in prejetim izplačilom, če je do pozitivne razlike prišlo. Predlagana rešitev je bila ocenjena kot neustrezna, saj je pri prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za razliko od obresti, kjer se upošteva zgolj donos, pri obdavčevanju izplačila odkupne vrednosti iz

prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja treba upoštevati tudi davčne ugodnosti in oprostitve plačila prispevkov, ki jih je ta oblika zavarovanja deležna. Ugodnejša obravnava je namenjena spodbujanju posameznikov k varčevanju v tej obliki zavarovanja za obdobje po upokojitvi, in sicer v obliki pokojninske rente in ne enkratnih izplačil, saj rente zagotavljajo redni dohodek skozi daljše časovno obdobje, nadomeščajo izpad dohodka iz aktivnega obdobja in zagotavljajo boljšo socialno varnost prejemnika takega dohodka.

V 108. členu se dodaja nov sedmi odstavek, ki predstavlja izjemo od navedenega pravila iz prvega odstavka tega člena. V skladu z novim določilom lahko zavezanec, ki je prejel tovrstni dohodek, na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek, uveljavlja drugačno določitev višine tega dohodka za odmero dohodnine, če vplačane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja niso bile v celoti izključene iz obdavčitve z dohodnino oziroma iz obremenitve s prispevki za socialno varnost. Dohodek se določi tako, da se izplačilo odkupne vrednosti, ki se določi skladno s prvim odstavkom 108. člena ZDoh-2 (celotno izplačilo odkupne vrednosti), zmanjša za vplačane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter poveča:

- za seštevek zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so zavezancu na podlagi olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po 117. členu ZDoh-2 zmanjševale letno davčno osnovo od dohodkov zavezanca za odmero dohodnine oziroma se skladno z 2. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2, na podlagi katere se premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki jih za račun delojemalca plačuje delodajalec, in sicer največ do relativnega in absolutnega letnega zneska, določenega z zakonom, niso vštete v davčno osnovo, in
- za seštevek zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se niso vštete v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost.

Pri tem pa je tako ugotovljen dohodek enak najmanj seštevku zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so zavezancu zmanjševale letno davčno osnovo od dohodkov zavezanca za odmero dohodnine ali se niso vštete v davčno osnovo in zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se niso vštete v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost. Tako določena davčna osnova ni odvisna od donosa tovrstnega zavarovanja. Bistvo je, da se upoštevajo premije, ki so bile deležne davčnih ugodnosti oziroma premije, ki so bile oproščene plačila prispevkov za socialno varnost, saj namen, zaradi katerega so bile premije ugodneje obravnavane, z enkratnim izplačilom odkupne vrednosti ni bil dosežen. Ta namen je v zagotavljanju socialne in materialne varnosti posameznika po upokojitvi, ki se ga zasleduje s spodbujanjem izplačil v obliki pokojninskih rent, saj zagotavljajo dohodek za starost v obliki rednega dohodka skozi daljše časovno obdobje. Na ta način si država delno povrne, kar je prek ugodne davčne obravnave premij oziroma z oprostitvijo plačila prispevkov za socialno varnost namenila za navedeni cilj, ki pa ni bil realiziran. S tem namenom se pri določanju davčne osnove po tem odstavku upošteva tako seštevek premij zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so zavezancu zmanjševale letno davčno osnovo od dohodkov zavezanca za odmero dohodnine ali se niso vštete v davčno osnovo, in tudi seštevek zneskov vplačanih premij prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki se niso vštete v osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost.

K 15. členu

S tem členom se spreminja šesti odstavek 109. člena ZDoh-2, v skladu s katerim se bo na letni ravni zagotavljalo ustavno načelo enakosti pred zakonom tudi za dohodek iz naslova dela plače za poslovno uspešnost na enak način kot je to določeno za regres za letni dopust. V skladu z 12. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 se namreč ugodnejša davčna obravnava dohodkov iz naslova dela plače za poslovno uspešnost zagotavlja pri vsakem delodajalcu posebej. S spremenjenim šestim odstavkom 109. člena ZDoh-2 pa se bo na letni ravni zagotavljalo, da bodo vsi zavezanci, tako prejemniki dohodka v obliki regresa za letni dopust (že v veljavi) kot tudi dohodka v obliki dela

plače za poslovno uspešnost upravičeni do izvzema iz davčne osnove na podlagi enake skupne vsote teh dohodkov. S tako rešitvijo bodo v enakem davčnem položaju delavci, ki imajo tako enega kot tudi tisti, ki imajo več delodajalcev. Taka rešitev je potrebna tudi zaradi tega, ker zaradi zakonodaje s področja varovanja osebnih podatkov ni možno zahtevati koordinacije delodajalcev glede skupne višine izplačil dela plače za poslovno uspešnost ali regresa za letni dopust za posameznega delavca, ki ima pri več delodajalcih sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas ali pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo.

V letno davčno osnovo se bo na podlagi spremenjenega šestega odstavka 109. člena ZDoh-2 vštevala tudi vsota dohodkov iz naslova dela plače za poslovno uspešnost, ki presegajo 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, in sicer na enak način kot je že v veljavi za regres za letni dopust. Letna davčna osnova od navedenih dohodkov se bo zmanjšala za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom ZDoh-2. Podatek o povprečni letni plači zaposlenih v Sloveniji pa se črpa iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije. V vsoto dela plače za poslovno uspešnost pa se ne všteta posamezno izplačilo teh dohodkov, za katerega niso izpolnjeni pogoji za davčno obravnavo po 12. točki prvega odstavka 44. člena ZDoh-2. V letno davčno osnovo rezidenta se bodo tako vštevali samo dohodki, ki izpolnjujejo pogoje iz 12. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 (primeroma, da gre pri dohodku iz dela plače za poslovno uspešnost za dohodek, ki je pri enem izplačevalcu izplačan le enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati).

K 16. členu (splošna olajšava – 111. člen)

S predlagano spremembo prvega odstavka 111. člena ZDoh-2 se splošna olajšava iz 3.302,70 eurov zvišuje na 3.500,00 eurov. Navedena sprememba bo povzročila razbremenitev vseh zavezancev za dohodnino, ki dosegajo dohodke, ki se vštevajo v letno davčno osnovo.

Zaradi določitve enotnega mehanizma določanja dodatne splošne olajšave z linearno enačbo, ki se ureja s spremembo tretjega odstavka 111. člena, je treba črtati drugi odstavek 111. člena ZDoh-2. Črtanje drugega odstavka in sprememba tretjega odstavka 111. člena ZDoh-2 bosta povzročila, da bodo vsi zavezanci, ki prejemanjo skupne dohodke do višine 13.316,83 eura, upravičeni do dodatne splošne olajšave, ki se znižuje linearno v odvisnosti od višine skupnega dohodka.

K 17. členu

Predlaga se sprememba tretjega odstavka 113. člena ZDoh-2, ki ureja posebno osebno olajšavo za dohodke rezidentov, ki imajo status dijaka ali študenta, za opravljeno delo na podlagi napotnice. Zaradi bistveno spremenjenih razmer in položaja dijakov in študentov, ki delajo, glede na leto 2012, v katerem je bilo sprejeto znižanje posebne osebne olajšave za rezidenta do dopolnjenega 26. leta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, ter zaradi sistemskega in transparentnega urejanja davčnih vsebin v davčnih predpisih in zagotavljanja pravne varnosti, se je z letom 2018 povečala posebna osebna olajšava za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta iz dotedanjih 75 % splošne olajšave na znesek takratne splošne olajšave (v višini 3.302,70 eura). Rezidenti dijaki in študentje, ki prejemanjo dohodek za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijaku ali študentu, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, so bili tako v letu 2018 deležni povišanja splošne olajšave zaradi spremenjenih razmer glede na leto 2012, zato nadalje zvišanje in ohranitev vezanosti te olajšave s splošno olajšavo ne bi sledilo njenemu namenu in bi dodatno izkrivljalo zaposlitveno sliko na trgu dela in dodatno ugodnejše obravnavanje prekarnega dela, zato se predlaga ohranitev višine posebne osebne olajšave za dijake in študente na višini 3.302,70 eura in ukinitve vezanosti na splošno olajšavo. S tem se zagotovi tudi primerljivost navedene olajšave z ostalimi olajšavami v ZDoh-2, ki so določene v absolutnem znesku.

K 18. členu

S tem členom se spreminja 114. člen v delu, ki se nanaša na pogoje za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, in sicer v delu, ki opredeljuje pogoje v zvezi z vzdrževanimi družinskimi člani - otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Spremembe so potrebne zaradi prenehanja veljavnosti ZDVDTP in uveljavitve ZSVI, ki ga nadomešča. Spremembe so potrebne zato, ker se pravice v skladu z ZSVI razširjajo, prav tako pa se razširja krog oseb, ki so do njih upravičene. Z ZSVI se zasleduje ustavna kategorija socialne države in podrobneje posebna človekova pravica do posebnega varstva invalidov. Spremembe na področju posebne olajšave za vzdrževane družinske člane – otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, so potrebne tudi zaradi novega Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18-ZNOrg in 22/19; v nadaljevanju: DZ), ki v skladu s socialno funkcijo države staršem jemlje breme preživljanja nepreskrbljenega otroka z motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki se ne šola več redno (z novim DZ je bila odpravljena podaljšana roditeljska pravica). Ustrezna finančna sredstva za te otroke zagotavlja država, tudi z uveljavitvijo novega ZSVI, starši otrok z motnjo v telesnem in duševnem razvoju pa niso več v neenakopravnem položaju glede preživljanja nasproti staršem zdravih otrok.

V 114. členu se v tretjem odstavku 3. točka spremeni na način, da se navedba predpisa o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb zamenja z navedbo ZSVI, ukinja pa se navedba, da je otrok za delo nezmožen. Razlog je v tem, da je spremenjena vsebina ZSVI v primerjavi z ZDVDTP, po katerem je bila telesno in duševno prizadeta oseba zgolj tista, ki se ni mogla usposobiti za samostojno življenje in delo. V skladu z ZSVI so invalidi osebe, ki (med drugim) ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb in si zagotavljati sredstev za preživljanje. Prav tako iz vsebine 5. člena ZSVI izhaja, da so invalidi upravičeni do pravice do denarnega nadomestila v zmanjšani obliki, če sklenejo delovno razmerje, pravico v polnem znesku pa pridobijo, ko mu delovno razmerje preneha. Invalidi so tako v skladu z ZSVI tudi tisti, ki so (še) zmožni za delo, pri tem pa iz zakona ne izhaja, da se v postopku pridobivanja statusa po tem zakonu ugotavlja, ali je taka oseba za delo zmožna ali ne. Na podlagi tega je tako v davčnem postopku neprimerno in nemogoče ohraniti definicijo »za delo nezmožen«, saj davčni organ ne razpolaga s specifičnim znanjem, ki bi ga taka definicija od njega zahtevala, prav tako pa bi bil postopek ugotavljanja takega dejstva prezahteven, preobširen in neekonomičen. Ker so do pravic po ZSVI upravičene osebe, pri katerih je invalidnost nastala pred polnoletnostjo ali v primeru, da se je šolala, najpozneje do 26. leta starosti (izjema so osebe z zmerno do hudo možgansko poškodbo ali okvaro, osebe z avtističnimi motnjami in gluhoslepe osebe, pri katerih invalidnost lahko nastane tudi pozneje, vendar pred prvo zaposlitvijo oziroma, če iz naslova zavarovanja ne pridobijo nobenih pravic), se ocenjuje, da ukinitve navedenega pogoja ne predstavlja možnosti zlorab, zaradi tega, ker gre za osebe, ki po definiciji ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb, zato je primerno ohraniti posebno olajšavo tudi za take otroke, kljub še morebitni preostali delovni zmožnosti.

Peti odstavek 114. člena se spremeni na način, da se uskladi sprememba zakonodaje, in sicer iz predhodnega ZDVDTP na novi ZSVI in ohrani nevezanost na starost otroka.

V osmem odstavku 114. člena se uskladi sprememba zakonodaje, in sicer iz predhodnega ZDVDTP na novi ZSVI, saj tudi ZSVI ohranja pristojnost centrov za socialno delo v zvezi z odločanjem o statusu invalida (oziroma prej status duševno in telesno prizadetih oseb, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo).

K 19. členu

S tem členom se spreminja 115. člen ZDoh-2. V četrtem in devetem odstavku 115. člena ZDoh-2 se spreminja v delu, kjer je bilo priznanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane do spremembe vezano na obstoj skupnega gospodinjstva otroka in staršev oziroma posvojiteljev (četrti

odstavka) oziroma zavezanca in njegovih staršev (deveti odstavek). Razlog za spremembo člena je ukinjanje gospodinjske evidence v skladu z ZPPreb-1 z dnem 31. 12. 2020. Posebna olajšava za vzdrževane družinske člane se priznava davčnim zavezancem, ki vzdržujejo družinske člane. Zakon določa situacije oziroma kriterije, kdaj se šteje, da je pogoj vzdrževanje družinskega člana izpolnjen. V zvezi z določanjem takih kriterijev je bil pred spremembo četrtega in devetega odstavka 115. člena ZDoh-2 kot eden od pogojev določen tudi obstoj skupnega gospodinjstva družinskega člana in zavezanca. Skupno gospodinjstvo po ZPPreb je bilo opredeljeno kot življenjska (skupno prebivanje) in ekonomska (skupno porabljanje dohodka) skupnost ljudi in tako neločljivo povezana s prijavljenim istim stalnim prebivališčem ljudi v skupnem gospodinjstvu. Vezano na razvoj sistema evidentiranja nepremičnin in opredelitve naslova posameznika tudi do ravni številke stanovanja (če gre za stavbo z več stanovanji) posledično kriterij istega stalnega prebivališča glede na svojo vsebino sam po sebi predstavlja primeren in zadosten kriterij za vzpostavitev domneve preživljanja družinskega člana (t.j. obstoj ekonomske skupnosti zavezanca in družinskega člana), skupaj z izpolnjenimi drugimi pogoji pa tudi za priznanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane.

Sedmi odstavek 115. člena se spremeni na način, da se uskladi sprememba zakonodaje, in sicer iz predhodnega ZDVDTP na novi ZSVI. V prvi vrsti se otroci, ki po 18. letu nadaljujejo šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, priznajo za vzdrževane družinske člane ne glede na pogoje iz četrtega do šestega odstavka 115. člena. Ne zahteva se npr. neprekinjenost šolanja, omejitev lastnih dohodkov, šolanje do 26. leta. Otroci, ki pa se ne šolajo, pa se štejejo za vzdrževane družinske člane, ne glede na četrty odstavek 115. člena (torej ne zahteva se npr. pogoj stalnega prebivališča, prijava pri službi za zaposlovanje), ob dodanem pogoju, da nimajo lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti nižji od višine posebne olajšave za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, določene v 2. točki 114. člena ZDoh-2. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu, razen dodatek za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem vključevanju invalidov in zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S tem se ti pogoji približujejo pogojem za vzdrževanega otroka po 18. letu starosti, ki je za delo zmožen. Z navedeno spremembo se vsebina prilagodi namenu DZ, to je, da se izenačuje preživitinska obveznost staršev do polnoletnih otrok, ne glede na to, ali gre za otroka s posebnimi potrebami ali ne, odpravlja se podaljšanje roditeljske pravice in uvaja posebno skrb države za polnoletne osebe, ki zaradi svojih šibkosti niso sposobne same varovati svojih pravic, in sicer v okviru splošne socialne funkcije države. V navedeno skrb države sodi tudi nov ZSVI, ki zvišuje prejemke teh oseb. Iz tega razloga je treba v določeni meri izenačiti posebno olajšavo za polnoletne otroke, ki se ne šolajo in niso zaposleni. Razlika med njimi pa ostaja v tem, da se za uveljavljanje posebne olajšave za polnoletne otroke s posebnimi potrebami, ki se ne šolajo, ne zahteva, da prebivajo na istem naslovu, kar tudi do sedaj ni bil pogoj za uveljavljanje olajšave za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, ne zahteva se pogoja, da ni zaposlen, in višina lastnih sredstev za preživljanje je višja, in sicer se prilagodi višini posebne olajšave za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo. Razlog za izvzem dodatka za pomoč in postrežbo iz lastnih dohodkov pa je v izenačitvi vseh otrok s statusom invalida po zakonu o socialnem vključevanju invalidov.

Deveti odstavek 115. člena se spreminja oziroma razširja tudi v delu, ki se nanaša na možnost uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane starše ali posvojitelje. V skladu s 131.a Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US, 15/17 – DZ in 30/18 – ZSVI) je imel preživljavec pravico, da sam izbere, na kakšen način bo poskrbel za preživljanje osebe, ki preživljanje od njega lahko zahteva, na to pa je bila vezana tudi omejena pravica do uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane starše ali posvojitelje. DZ pa vsebinsko primerljive določbe ne vsebuje več. Ustava Republike Slovenije ne vsebuje obveznosti otrok, da skrbijo za svoje nepreskrbljene starše, zato je dolžnost preživljanja staršev oziroma posvojiteljev postavljena pod določene pogoje, dodatno pa imajo določeni upravičenci v skladu z DZ prednost pred preživljanjem

staršev oziroma posvojiteljev. Iz navedenih razlogov se v določeni meri razširja možnost uveljavljanja posebne olajšave za starše oziroma posvojitelje, hkrati pa se jo zaradi svoje pogojne in podredne obveznosti omejuje na način, da mora biti obveznost preživljavca deklarirana tudi navzven, in sicer na način kot to omogoča DZ, to je v obliki izvršljivega notarskega zapisa v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja (t.j. DZ). V kolikor bodo preživninske pogodbe sklenjene na podlagi druge zakonodaje (npr. Obligacijskega zakonika, ki omogoča sklepanje pogodb o dosmrtnem preživljanju, pogodba o preužitku), le-te ne bodo zadoščale kriteriju, uvedenem v določbi spremenjenega devetega odstavka 115. člena zakona.

K 20. členu

Prvi odstavek 118. člena ZDoh-2 se spreminja zaradi ukinitve vezanosti (sprememba 113. člena) posebne osebne olajšave rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, za dohodke za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom ali študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, na višino splošne olajšave. Zaradi tega je treba na enak način, kot to velja za ostale olajšave, ki so v zakonu določene v absolutnem znesku, to so splošna olajšava, osebna olajšava za invalida s 100 % telesno okvaro, posebne olajšave za vzdrževane družinske člane in olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko olajšavo, urediti tudi usklajevanje posebne osebne olajšave za dijake in študente, glede na to, da se s spremembo 113. člena ZDoh-2 na novo določa znesek olajšave v absolutnem znesku.

K 21. členu

Predlaga se sprememba 122. člena ZDoh-2 tako, da se spreminjajo (zvišujejo) meje v vseh davčnih razredih:

1. razred – za neto letno davčno osnovo do 8.500,00 eurov (sedaj do 8.021,34 eurov);
2. razred – za neto letno davčno osnovo nad 8.500,00 eurov do 25.000,00 eurov (sedaj nad 8.021,27 eurov do 20.400,00 eurov);
3. razred – za neto letno davčno osnovo nad 25.000,00 eurov do 50.000,00 eurov (sedaj nad 20.400,00 eurov do 48.000,00 eurov);
4. razred – za neto letno davčno osnovo nad 50.000,00 eurov do 80.000,00 eurov (sedaj nad 48.000,00 eurov do 70.907,20 eurov);
5. razred – za neto letno davčno osnovo nad 80.000,00 eurov (sedaj nad 70.907,20 eurov).

Spreminjata (zmanjšujeta) se tudi davčni stopnji v 2. davčnem razredu, in sicer iz sedanjih 27 % na 26 % in v 3. davčnem razredu iz 34 % na 32 %.

Navedene spremembe bodo povzročile razbremenitev vseh davčnih zavezancev, ki dosegajo dohodke, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, najbolj pa se bo z novo lestvico enakomerno razbremenil sloj, ki prejema aktivne dohodke in je pod strmo progresijo, pri čemer v bistvu zajame visoko strokovne in najproduktivnejše zavezance, ki praviloma več prispevajo k dodani vrednosti podjetij.

K 22. členu

V drugem odstavku 127. člena se dodaja obveznost delodajalca, da za pravičen izračun in obračun akontacije dohodnine od zavezanca pridobi podatek o tem, ali mu je glavni delodajalec ali ne. Za glavnega delodajalca se v skladu z drugim odstavkom 127. člena ZDoh-2 šteje delodajalec zavezanca, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodka iz delovnega razmerja. Glavni delodajalec mora namreč pri izračunavanju akontacije dohodnine upoštevati stopnje dohodnine in lestvico iz 122. člena ZDoh-2 kot tudi tretji odstavek 127. člena ZDoh-2, kar vključuje tudi upoštevanje morebitnih olajšav, do katerih je upravičen zavezanec. V kolikor pa delodajalec, plačnik davka, ni glavni delodajalec, mora pri izračunavanju upoštevati šesti odstavek 127. člena ZDoh-2 (razen v izjemah, določenih v 127. členu ZDoh-2), kar pomeni izračunavanje akontacije dohodnine

po stopnji 25 % od davčne osnove in brez upoštevanja olajšav po tretjem odstavku 127. člena ZDoh-2. Zavezancu pa se dodaja obveznost, da delodajalca obvesti o vsakokratni spremembi, ki vpliva na to, ali je izplačevalec dohodka iz delovnega razmerja glavni delodajalec ali ne.

Sprememba tretjega odstavka 127. člena je deloma redakcijske narave (zaradi črtane olajšave iz drugega odstavka 112. člena ZDoh-2 že z davčnim letom 2014), deloma zaradi sprememb 111. člena (spremembe na področju izračunavanja dodatne splošne olajšave za vse zavezance, ki dosegajo skupne dohodke do višine 13.316,83 eura), deloma pa zaradi novega petnajstega odstavka 127. člena ZDoh-2 (ki uvaja spremembo za izračunavanje akontacije dohodnine za vse dohodke iz tretjega do šestega odstavka 112. člena ZDoh-2 in je zato besedilo zadnjih dveh stavkov v tretjem odstavku 127. člena ZDoh-2 postalo nepotrebno).

V sedmem odstavku 127. člena ZDoh-2 se črta zadnji stavek zaradi uvedbe novega petnajstega odstavka, ki razširja uporabo olajšav iz tretjega do šestega odstavka 112. člena ZDoh-2 na vse delodajalce, izplačevalce dohodkov iz tretjega do šestega odstavka 127. člena ZDoh-2. Zaradi navedenega je zadnji stavek v sedmem odstavku postal nepotreben in se ga črta zaradi jasnosti prepisa. S tem se ne spreminja obravnava, ki je določena z sedmim odstavkom 127. člena ZDoh-2.

Štirinajsti odstavek 127. člena ZDoh-2 omogoča zavezancu, ki ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja upošteva izvzem iz davčne osnove po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona, da o svoji odločitvi obvesti delodajalca. Zavezancu se navedena možnost daje zaradi šestega odstavka 109. člena ZDoh-2, ki v letno davčno osnovo všteva dohodek od regresa za letni dopust v višini, ki presega 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, v povezavi s 13. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2. Na enak način, kot je to določeno za regres za letni dopust, se v spremembi šestega odstavka 109. člena ZDoh-2 določa letna davčna osnova tudi za del plače za poslovno uspešnost, saj tudi 12. prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 pri obračunu akontacije dohodnine upošteva vsak delodajalec, izplačevalec dela plače za poslovno uspešnost oziroma regresa za letni dopust. Delavec ima lahko v posameznem letu več kot enega izplačevalca teh dohodkov, ki med sabo ne izmenjujejo informacij o izplačevanju dohodkov, niti se z davčno zakonodajo v povezavi z zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov tega ne želi predpisati. Ker se bo tudi za del plače za poslovno uspešnost v skladu s spremenjenim šestim odstavkom 109. člena ZDoh-2 zaradi načela enakosti pred zakonom na letni ravni ugotavljala skupna višina dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, je treba zavezancu omogočiti, da se tudi ob izplačilu dela plače za poslovno uspešnost lahko izreče o neupoštevanju davčno ugodnejše obravnave navedenega dohodka, predvsem v oziru na to, ali je do teh dohodkov upravičen pri več delodajalcih in ali lahko pričakuje, da bo skupna letna vsota prejetega dohodka iz naslova dela plače za poslovno uspešnost presejala 100 % letne povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, kar bi utegnilo privedi do povečane obveznosti doplačila dohodnine na letni ravni.

V skladu z novim petnajstim odstavkom 127. člena ZDoh-2 se bo pri izračunu akontacije dohodnine od dohodkov, od katerih se prizna zmanjšanje dohodnine v višini 13,5 % odmerjenega dohodka (v skladu s tretjim do šestim odstavkom 112. člena ZDoh-2), vedno upoštevala navedena osebna olajšava, ne glede na to, ali dohodek izplačuje glavni delodajalec (delodajalec, pri katerem je zavezanec dosegel pretežni del dohodka iz delovnega razmerja) ali ne. Gre za naslednje dohodke:

- pokojnina iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja in
- nadomestilo iz obveznega invalidskega zavarovanja za delovne invalide,
- poklicne pokojnine iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

V skladu z veljavno zakonodajo je namreč osebne olajšave iz tretjega do šestega odstavka 112. člena ZDoh-2 pri izračunu akontacije dohodnine lahko upošteval zgolj glavni delodajalec (in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ob pogojih iz sedmega odstavka 127. člena ZDoh-2). V

kolikor ima zavezanec več izplačevalcev navedenih dohodkov, na podlagi veljavne zakonodaje prihaja do večjih odstopov med izračunano in odtegnjeno akontacijo dohodnine in letno odmero dohodnine na način, da so zavezanci na medletni ravni glede na letno odmero dohodnine preveč obremenjeni z akontacijo dohodnine. Ker gre pri osebnih olajšavah iz tretjega do šestega odstavka 112. člena ZDoh-2 za drugačen princip olajšav, in sicer gre za davčni kredit, v odstotkih vezan na višino vsakega dohodka (ne gre za absolutni znesek zmanjšanja davčne osnove kot je to urejeno pri drugih olajšavah), je možno in po preučitvi dejanskega stanja na področju izračunavanja akontacij dohodnine od navedenih dohodkov tudi priporočljivo in smotrno urediti tudi drugačen način uveljavljanja navedenih osebnih olajšav, in sicer tako, da se navedene osebne olajšave upoštevajo pri izračunavanju akontacije dohodnine za vsa izplačila navedenih dohodkov, ne glede na to, ali jih zavezanec dosega pri glavnem delodajalcu ali ne.

K 23. členu

Sprememba drugega odstavka 131. člena ZDoh-2 je redakcijske narave zaradi črtanja drugega odstavka 111. člena ZDoh-2.

K 24. členu

S predlagano spremembo prvega odstavka 132. člena zakona se spreminja višina stopnje dohodnine od dohodka iz kapitala (tj. od obresti, dividend in dobička iz kapitala). Po predlogu se dohodnina od dohodka iz kapitala izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.6. poglavja (dohodek iz kapitala) zakona, po stopnji 27,5 % (*op.* po veljavnem zakonu je stopnja 25 %), in se tako kot doslej šteje kot dokončen davek.

S predlaganimi spremembami drugega odstavka se spreminja stopnja dohodnine od dobička iz kapitala, ki je odvisna od trajanja obdobja imetništva kapitala, in sicer se predlaga, da se dohodnina v primeru dopolnjenih petih let imetništva kapitala plačuje po stopnji 20 % (doslej po stopnji 15 %), v primeru dopolnjenih desetih let imetništva kapitala po stopnji 15 % (doslej po stopnji 10 %) in v primeru dopolnjenih petnajstih let imetništva kapitala po stopnji 10 % (doslej po stopnji 5 %).

K 25. členu

Z novim sedmim odstavkom 134. člena se predlaga, da se v primeru dohodka v obliki obresti, doseženih z odstopom ali poplačilom prevzete terjatve (tj. dohodka, katerega davčna osnova je natančneje določena v novem 88.a členu ZDoh-2) in dohodka v obliki vrnjenega naknadnega vplačila družbeniku, ki ga ni vplačal in je pravico do njegovega vračila pridobil s pridobitvijo deleža (tj. dohodka iz drugega stavka nove 4. točke četrtega odstavka 90. člena ZDoh-2), izračun dohodnine ne opravi in dohodnina na plača na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem, temveč izračun dohodnine opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca in je zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine zavezanec sam.

K 26. členu

S predlagano spremembo 135.č člena zakona se spreminja višina stopnje dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Po predlogu se dohodnina od dohodka iz oddajanja premoženja v najem izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.5.1. poglavja (dohodek iz oddajanja premoženja v najem) zakona, po stopnji 27,5 % (*op.* po veljavnem zakonu je stopnja 25 %), in se tako kot doslej šteje kot dokončen davek.

K 27. členu

Predlaga se sprememba 142. člena ZDoh-2 kot posledica uveljavitve Zakona o nevladnih organizacijah (ZNOrg), ki celovito ureja področje nevladnih organizacij, določa pa tudi status nevladnih organizacij v javnem interesu. Navedeni ureditvi v ZNOrg sledi tudi sprememba 142. člena ZDoh-2, in sicer pri določitvi upravičencev sledi upravičencem, ki so kot nevladne organizacije v javnem interesu določeni v skladu z ZNOrg, še vedno pa ohranja določene upravičence, ki so bili kot

upravičenci določeni že v veljavni ureditvi, in sicer politične stranke, reprezentativne sindikate, registrirane cerkve in verske skupnosti.

Za upravičence tekočega leta se štejejo tisti upravičenci, ki so izpolnjevali pogoje oziroma pridobili status nevladne organizacije v javnem interesu najkasneje na dan 31. decembra preteklega leta.

S predlagano spremembo se spreminja tudi način posredovanja podatkov o upravičencih, in sicer bo po novem podatke o nevladnih organizacijah v javnem interesu zagotavljala Agencija za javnopravne evidence in storitve (AJPES), ki vodi evidenco nevladnih organizacij v javnem interesu, medtem ko bodo podatke o političnih strankah, reprezentativnih sindikatih in registriranih cerkvah in verskih skupnostih zagotavljali pristojni organi, ki vodijo registre teh subjektov, torej pristojna ministrstva.

Namen ureditve 142. člena ZDoh-2 se glede na veljavno ureditev ne spreminja, kar pomeni, da bodo zavezanci še vedno del svoje dohodnine (do 0,5 %) namesto proračunu namenili eni izmed nevladnih organizacij v javnem interesu, politični stranki, reprezentativnemu sindikatu, registrirani cerkvi ali verski skupnosti.

Podrobnejše postopke za izvajanje tega člena in določitev seznama bo določila vlada.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 28. členu

S členom se predlaga, da se 4. točka sedmega odstavka 98. člena tega zakona ne uporabi v primeru, kadar je bil delež pridobljen pred 1. januarjem 2003 in se za nabavno vrednost deleža skladno s četrnim odstavkom 152. člena tega zakona šteje tržna ali knjigovodska vrednost na dan 1. januarja 2006, če je bilo naknadno vplačilo vplačano pred 1. januarjem 2006. V navedenih primerih bi se vrednost takega naknadnega vplačila, ki družbeniku ni bilo vrnjeno, morala namreč odražati v tržni ali knjigovodski vrednosti deleža.

K 29. členu

S prvim odstavkom tega člena se določata uveljavitev in začetek uporabe tega zakona. Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2020.

Z drugim odstavkom tega člena se določa uporaba posameznih členov ZDoh-2, veljavnega do uveljavitve tega zakona, še do začetka uporabe tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

12. člen

(vir dohodka od nepremičnin in od dohodka iz kmetijske in gozdarske dejavnosti)

(1) Dohodek od nepremičnine in pravic na nepremičnini, vključno z dobičkom iz kapitala od odsvojitve nepremičnine, ki je v Sloveniji, ima vir v Sloveniji.

(2) Dobiček iz kapitala od odsvojitve nepremičnine iz prvega odstavka tega člena je tudi dobiček iz kapitala od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, katerih več kot 50% vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki so v Sloveniji.

(3) Dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se opravlja na zemljiščih in v čebeljih panjih, ki so v Sloveniji, ima vir v Sloveniji.

21. člen

(dohodki, tudi v obliki povračil stroškov, storitev in drugih ugodnosti, po posebnih zakonih)

Dohodnine se ne plača od:

1. dohodkov, ki jih v obliki povračil stroškov, storitev ali drugih ugodnosti v naravi prejmejo upravičenci na podlagi zakona o vojnih invalidih, zakona o žrtvah vojnega nasilja, zakona o posebnih pravicah žrtev vojne za Slovenijo, zakona o popravi krivic, zakona o vojnih veteranih in zakona o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in zakona o republiških priznavalninah, razen prejemkov, ki predstavljajo redni dohodek;

2. dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih in zakonu, ki ureja socialno varstvo, ter dodatka za tujo nego in pomoč po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

3. invalidnine, invalidskega dodatka in dodatka za posebno invalidnost po zakonu o vojnih invalidih in nadomestila za invalidnost po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb;

4. doživljenjske mesečne rente, ki jo posameznik prejme po zakonu o žrtvah vojnega nasilja in zakonu o posebnih pravicah žrtev v vojni za Slovenijo 1991;

5. veteranskega dodatka po zakonu o vojnih veteranih.

67. člen

(omejitve v zvezi z olajšavami)

(1) Določbe 61. do 66.a člena tega zakona se ne uporabljajo za uveljavljanje davčnih olajšav, vključno s prenosom neizkoriščenega dela olajšav iz preteklih obdobij zavezanca, kateremu se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtim, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona.

(2) Davčne olajšave iz 61. do 66.a člena tega zakona, vključno s prenosom neizkoriščenega dela olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj in neizkoriščenega dela olajšave za investiranje, se priznajo skupaj največ do višine davčne osnove.

69. člen

(splošno o dohodku iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti)

(1) Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu.

(2) Kmečko gospodinjstvo po tem zakonu je skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu, ki so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o

prijavi prebivališča stalno ali začasno prijavljene na tem naslovu, niso najeta delovna sila (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.

(3) Kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost se šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru.

(4) Kot osnovna kmetijska dejavnost se šteje tudi pridelava posebnih kultur, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in evidentirana pri Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se kot osnovna kmetijska dejavnost ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja ter grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja ter pridelava okrasnih rastlin.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje tudi čebelarstvo, določeno s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka, vezano na panje, evidentirane v registru čebeljakov.

(7) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost šteje tudi pridelava na kmetijskih in gozdnih zemljiščih izven Slovenije.

(8) Kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo se šteje dohodek od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki se štejejo za pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če se člani kmečkega gospodinjstva tako prostovoljno odločijo in to priglasijo davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, in so izpolnjeni naslednji pogoji:

- člani kmečkega gospodinjstva, poleg predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov v izdelke iz devetega odstavka tega člena, ne opravljajo sami ali preko povezanih oseb, druge dejavnosti na kmetiji, ki se v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, lahko šteje za dopolnilno dejavnost na kmetiji, razen dopolnilne dejavnosti predelave rastlinskih odpadkov ter proizvodnje in prodaje energije iz obnovljivih virov, storitev s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročnim delom ali svetovanja in usposabljanja v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo,

- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove v skladu z drugim odstavkom 47. člena tega zakona in

- v davčnem letu pred davčnim letom, za katero priglašajo obravnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave, prihodki od te dejavnosti ne presegajo 3.500 eurov.

(9) Za izdelke prve stopnje predelave iz osmega odstavka tega člena se štejejo: nerazkosane in razkosane klavne živali, moka in drugi mlevski izdelki, vsi brez dodatkov, maslo, kislina in sladka smetana, kislina mleko, pinjenec, sirotka, jogurt, kefir, skuta in siri, vsi brez dodatkov, kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava, sadni in vinski mošt, sadno vino, sadni in zelenjavni sok in sirup, sadni in vinski kis, jedilna olja razen oljčnega ter smola in oglje.

(10) Ne glede na osmi in deveti odstavek tega člena se kot dohodek v zvezi z osnovno kmetijsko dejavnostjo šteje tudi dohodek od predelave lastnega grozdja v vino na površinah, ki se ocenijo na podlagi obsega proizvodnje vina, evidentiranega pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, ali

priglašene pri davčnem organu, če gre za vino iz pridelka grozdja izven Slovenije, če:

- člani kmečkega gospodinjstva ne ugotavljajo davčne osnove v skladu z drugim odstavkom 47. člena tega zakona in

- imajo člani kmečkega gospodinjstva v lasti ali uporabi vsaj 0,3 hektara vinograda za predelavo grozdja v vino iz lastnega pridelka grozdja.

Za oceno površine vinogradov za proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja se šteje, da se v povprečju na hektar proizvede 4.600 litrov vina.

(11) Član kmečkega gospodinjstva po tem členu, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek, mora v roku, določenem z zakonom, ki ureja davčni postopek, davčnemu organu priglasiti prenehanje obravnave dohodkov od malega obsega prve stopnje predelave kot dohodkov v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo. Priglasitev učinkuje od začetka davčnega leta, za katero je član kmečkega gospodinjstva opravil priglasitev pri davčnem organu.

(12) Ne glede na določbo enajstega odstavka tega člena se dohodki iz osmega odstavka tega člena v davčnem letu po davčnem letu, v katerem niso več izpolnjeni pogoji iz osmega in devetega odstavka tega člena, ne štejejo več za dohodke v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo po tem zakonu.

(13) Šteje se, da v okviru kmečkega gospodinjstva opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost člani kmečkega gospodinjstva, ki so na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, vpisani v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru kot lastniki, zakupniki ali imetniki pravice uporabe kmetijskega ali gozdnega zemljišča (v nadaljevanju: zemljišča) na podlagi drugega pravnega naslova.

(14) Če zemljišče dejansko uporablja oseba, ki je član kmečkega gospodinjstva, v katerem noben član nima pravice do uporabe tega zemljišča na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, se za namene tega zakona ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku zemljišča, na podlagi prijave dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč pri davčnem organu ali na podlagi ugotovitve davčnega organa o dejanskem uporabniku.

(15) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki je kot lastnik ali uporabnik panjev na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja, evidentirana v registru čebelnjakov.

(16) Šteje se, da osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost opravlja tudi fizična oseba, ki so ji v letu, na katero se obdavčitev nanaša, izplačani drugi dohodki v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

73.a člen

(olajšava za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost)

(1) Kadar je mogoče z računi dokazati vlaganje sredstev članov gospodinjstva oziroma agrarne skupnosti v osnovna sredstva in opremo v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo v okviru kmečkega gospodinjstva ali agrarne skupnosti, se v davčnem letu vlaganja prizna olajšava v višini 40% vložene zneska.

(2) Olajšave za investicije po tem členu se v delu, ki so financirane iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev, ne priznajo.

(3) Za vlaganje iz prvega odstavka tega člena se ne štejejo vlaganja v:

1. nakup zemljišč,

2. nakup ali gradnjo stavb,

3. nakup motornih vozil razen traktorjev in druge kmetijske in gozdarske mehanizacije.

(4) Olajšava se priznava največ do višine davčne osnove. Neizkoriščen del olajšave iz prvega odstavka tega člena lahko zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih letih po letu vlaganja, vendar zmanjšanje ne sme presegati davčne osnove.

(5) Olajšava se prizna zavezancu v sorazmernem deležu glede na skupno število zavezancev v kmečkem gospodinjstvu oziroma glede na njegov pripadajoči solastniški ali sorazmerni delež v agrarni skupnosti.

(6) V primeru odtujitve osnovnega sredstva oziroma opreme, za katero je bila uveljavljena olajšava, prej kot v treh letih po letu vlaganja, se znesek davčne osnove v letu odtujitve poveča za znesek izkoriščene olajšave, morebitnega neizkoriščenega dela olajšave pa v naslednjih letih po odtujitvi ni mogoče uveljaviti.

77. člen **(davčna osnova)**

(1) Davčna osnova je dohodek iz oddajanja premoženja v najem, zmanjšan za normirane stroške v višini 10% od dohodka, doseženega z oddajanjem premoženja v najem.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, lahko zavezanec namesto normiranih stroškov uveljavlja dejanske stroške vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja (v nadaljnjem besedilu: dejanski stroški vzdrževanja), če jih v času oddajanja premoženja v najem za navedeno premoženje plačuje sam. Dejanski stroški vzdrževanja se priznajo na podlagi računov. Minister, pristojen za finance, lahko podrobneje določi dejanske stroške vzdrževanja za namene tega člena.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je davčna osnova od dohodka, ki ga zavezanec doseže z oddajanjem kmetijskega ali gozdnega zemljišča v najem, dosežen dohodek.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je davčna osnova od dohodka, ki ga najemnik doseže z oddajanjem premoženja v podnajem, dohodek, dosežen na podlagi podnajema, zmanjšan za najemnino in drugo nadomestilo, ki ga navedeni najemnik plačuje za najem tega premoženja.

(5) Davčna osnova se pri vzajemnem oddajanju premoženja v najem določi za vsako stran posebej, in sicer glede na primerljivo tržno ceno najemnine od premoženja, ki ga fizična oseba odda v najem, upoštevaje stroške po prvem in drugem odstavku tega člena.

(6) Zavezanec lahko kot dejanske stroške vzdrževanja iz drugega odstavka tega člena uveljavlja tudi dejansko porabljeni sredstva rezervnega sklada za vzdrževanje večstanovanjske stavbe. Zavezancu se prizna znesek njemu pripisanih porabljenih sredstev rezervnega sklada, ki so bila vplačana v zvezi z nepremičnino, oddano v najem, in sicer na podlagi obvestila upravnika, ki nastale stroške vzdrževanja porazdeli med etažne lastnike po vnaprej določenih kriterijih in sestavi razdelilnik oziroma obračun teh stroškov.

81. člen **(obresti)**

(1) Obresti po tem poglavju so obresti od posojil, obresti od dolžniških vrednostnih papirjev, obresti od denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah ter drugih podobnih finančnih terjatev do dolžnikov, dohodek iz oddajanja v finančni najem, dohodek iz življenjskega zavarovanja ter dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov investicijskega sklada v obliki obresti.

(2) Kot obresti se po tem poglavju obdavčuje vsako nadomestilo, ki ne predstavlja vračila glavnice iz finančno dolžniškega razmerja, vključno z nadomestili za tveganje ali za zmanjšanje vrednosti glavnice iz finančno dolžniškega razmerja zaradi inflacije, če ni s tem zakonom drugače določeno. Kot obresti se obdavčujejo tudi diskonti, bonusi, premije in podobni dohodki iz finančno dolžniškega razmerja ali dogovora, ki se nanaša na finančno dolžniško razmerje.

(3) Za dohodek iz življenjskega zavarovanja iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi dohodek iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki ni vpisan v poseben register, in dohodek iz prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

(4) Za dolžniške vrednostne papirje iz prvega odstavka tega člena se štejejo tudi zamenljivi dolžniški vrednostni papirji.

86. člen

(davčna osnova od dohodka iz življenjskega zavarovanja)

(1) Davčna osnova od dohodka iz življenjskega zavarovanja je razlika med prejetim izplačilom in vplačilom.

(2) Vrednost vplačila iz prvega odstavka tega člena se v primeru obročnih vplačil določi kot seštevek vseh obročnih vplačil. Če izplačilo iz prvega odstavka tega člena ni prejeta v enkratnem znesku, temveč obročno, se vplačilo oziroma seštevek vseh obročnih vplačil porazdeli enakomerno med obdobja izplačevanja obročnih izplačil. Če celotno obdobje izplačevanja obročnih izplačil v pogodbi o življenjskem zavarovanju ni določeno, se kot celotno obdobje izplačevanja obročnih izplačil upošteva razlika med zavezančovo starostjo v času, ko prvič prejme obročno izplačilo, in pričakovano življenjsko dobo zavezanca, ki se določi glede na podatek Statističnega urada Republike Slovenije o pričakovanem trajanju življenja ob rojstvu v Sloveniji, in sicer kot povprečje pričakovanega trajanja življenja ob rojstvu moškega in ženske.

90. člen

(dividende)

(1) Dividende po tem poglavju so dividende in drugi dohodki, doseženi na podlagi lastniškega deleža.

(2) Za lastniški delež po prvem odstavku tega člena se šteje vsak delež, ki ga ima fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: imetnik deleža) na podlagi vloženi sredstev v gospodarski družbi, zadrugi in drugih oblikah organiziranja, vključno s premoženjskim vložkom tihega družbenika v podjetje nosilca tihe družbe in premoženjskim vložkom fizične osebe v katerokoli drugo obliko organiziranja, ki ima pretežno naravo lastniškega kapitala (v nadaljnjem besedilu: plačnik).

(3) Kot dividenda se po tem poglavju obdavčuje vsaka razdelitev dohodka imetniku deleža iz premoženja plačnika oziroma povezane osebe (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika na podlagi njegovega lastniškega deleža v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža, vključno z razdelitvijo v obliki delnic ali zamenljivih obveznic ter pripisom dobička kapitalskemu deležu družbenika. (delno razveljavljen)

(4) Kot dividende se po tem poglavju obdavčuje tudi:

1. prikrito izplačilo dobička, določeno v zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb;
2. dobiček, ki se razdeli v zvezi z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki zagotavljajo udeležbo v dobičku plačnika;
3. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve dobička, čistega dobička ali prihodkov

investicijskega sklada, ki niso zajeti z 81. členom tega zakona.

97. člen (davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dobička iz kapitala je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi.

(2) Kadar je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve negativna (izguba), se lahko v letu, za katero se odmerja dohodnina, za navedeno izgubo zmanjšuje pozitivna davčna osnova za dobiček iz kapitala po tem poglavju, vendar ne več, kot znaša pozitivna davčna osnova.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena, lahko zavezanec neizkoriščeni del negativne razlike (izgube) v letu, za katero se dohodnina odmerja, ki jo doseže pri odsvojitvi delnic ali deležev oziroma osnovnih vložkov, ki jih je pridobil pred pridobitvijo novih delnic ali deležev oziroma osnovnih vložkov pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, prenaša v naslednja davčna leta in zmanjšuje pozitivno davčno osnovo za dobiček iz kapitala v naslednjih davčnih letih, vendar ne več, kot znaša pozitivna davčna osnova. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun prenesenega neizkoriščenega dela negativne razlike (izgube) se pozitivna davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščeni del negativne razlike (izgube) starejšega datuma.

(4) V primerih, ko se pozitivna davčna osnova, zmanjšana z izgubami iz drugega in tretjega odstavka tega člena, nanaša na različna obdobja imetništva kapitala, se dohodnina odmeri od skupne letne pozitivne davčne osnove, ki se razdeli med posamezna obdobja imetništva kapitala iz drugega odstavka 132. člena tega zakona upošteva sorazmerne deleže. Sorazmerni deleži se ugotovijo kot razmerje med pozitivno davčno osnovo posameznega obdobja imetništva kapitala in seštevkom pozitivnih davčnih osnov posameznih obdobja imetništva kapitala v davčnem letu.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena, negativna razlika (izguba), ki je dosežena z odsvojitvijo kapitala iz 2. in 3. točke 93. člena tega zakona, ne zmanjšuje pozitivne davčne osnove po tem poglavju:

1. če zavezanec v roku 30 dni pred ali po odsvojitvi kapitala pridobi vsebinsko istovrstni nadomestni kapital, ali pridobi pravico do nakupa ali obveznost nakupa istovrstnega kapitala ali

2. če zavezanec odsvoji kapital in zavezančev družinski član ali pravna oseba, v kateri ima zavezanec lastniški delež ali pravico do lastniškega deleža v višini najmanj 25% v obliki vrednosti vseh deležev ali v obliki glasovalne pravice na podlagi lastniških deležev v konkretni osebi, neposredno ali posredno pridobi istovrstni kapital.

98. člen (vrednost kapitala ob pridobitvi)

(1) V vrednost kapitala ob pridobitvi se vštevna nabavna vrednost kapitala in stroški, ki so določeni s tem členom.

(2) Za nabavno vrednost kapitala iz prvega odstavka tega člena se šteje v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost kapitala v času pridobitve. Če kapital ni pridobljen na podlagi pogodbe ali če vrednost kapitala v času pridobitve ni razvidna iz pogodbe, se za nabavno vrednost kapitala šteje vrednost kapitala v času pridobitve, ki jo zavezanec dokazuje z ustreznimi dokazili. Če je bil kapital pridobljen po 1. točki 95. člena tega zakona ali na podlagi darilne pogodbe, se za nabavno vrednost kapitala v času pridobitve šteje vrednost, od katere je bil odmerjen davek na dediščine in darila, če davek ni bil odmerjen, pa primerljiva tržna cena kapitala v času pridobitve, ki jo zavezanec dokazuje

z ustreznimi dokazili.

(3) Kadar zavezanec pridobi delnice ali drug kapital na način, določen v četrtem odstavku 43. člena tega zakona, se za nabavno vrednost delnice ali drugega kapitala šteje primerljiva tržna cena delnice ali drugega kapitala na dan, ko je bila pravica izvršena oziroma na dan, ko je zavezanec pridobil delnice ali drug kapital.

(4) Kadar zavezanec pridobi delnico ali povečani delež oziroma osnovni vložek pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, se šteje, da je nabavna vrednost tako pridobljene delnice ali pridobljenega povečanega deleža oziroma osnovnega vložka enaka nič.

(5) Kadar zavezanec pridobi kapital s prenosom sredstev iz podjetja zavezanca v svoje gospodinjstvo ali s prenehanjem opravljanja dejavnosti, se za nabavno vrednost prenesenega sredstva šteje primerljiva tržna cena sredstva na dan prenosa oziroma na dan prenehanja opravljanja dejavnosti.

(6) (razveljavljen)

(7) Stroški iz prvega odstavka tega člena so:

1. vrednost na nepremičnini opravljenih investicij in stroškov vzdrževanja, ki povečuje uporabno vrednost nepremičnine, če jih je plačal zavezanec;
2. znesek davka na dediščine in darila in davka na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob pridobitvi kapitala;
3. stroški, ki jih je plačal zavezanec v zvezi s cenitvijo pridobljene nepremičnine, ki jo je opravil pooblaščen cenilec v skladu z obstoječo metodologijo, kadar je cenitev potrebna, ker se vrednost nepremičnine ne da ugotoviti na drug način; stroški cenitve se priznajo v višini dejanskih stroškov, vendar ne več kot 188 eurov;
4. normirani stroški, povezani s pridobitvijo kapitala, v višini 1% od nabavne vrednosti kapitala.

(8) Nabavna vrednost in stroški v tuji valuti iz prvega odstavka tega člena se preračunajo v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan pridobitve kapitala oziroma na dan nastanka stroškov.

99. člen

(vrednost kapitala ob odsvojitvi)

(1) Za vrednost kapitala ob odsvojitvi se šteje v prodajni ali drugi pogodbi navedena vrednost kapitala ob odsvojitvi. Če kapital ni odsvojen na podlagi pogodbe, ali če vrednost kapitala ob odsvojitvi ni razvidna iz pogodbe, ali če iz pogodbe ali drugih dokazil razvidna vrednost kapitala ne ustreza vrednosti kapitala, ki bi se dala doseči v prostem prometu v času odsvojitve, se za vrednost kapitala ob odsvojitvi šteje primerljiva tržna cena kapitala ob odsvojitvi.

(2) Vrednost kapitala ob odsvojitvi se zmanjša za naslednje stroške zavezanca:

1. znesek davka na promet nepremičnin, ki ga je plačal zavezanec ob odsvojitvi nepremičnine;
2. stroške, ki jih plačal zavezanec v zvezi s cenitvijo odsvojene nepremičnine, ki jo je opravil pooblaščen cenilec v skladu z obstoječo metodologijo, kadar je cenitev potrebna, ker se vrednost nepremičnine ne da ugotoviti na drug način; stroški cenitve nepremičnine se priznajo v višini

dejanskih stroškov, vendar ne več kot 188 eurov;

3. normirane stroške, povezane z odsvojitvijo kapitala, v višini 1% od vrednosti kapitala ob odsvojitvi, brez upoštevanja stroškov iz 2. točke tega odstavka.

(3) Vrednost kapitala ob odsvojitvi in stroški iz drugega odstavka tega člena v tuji valuti se preračunajo v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenija. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan odsvojitve kapitala oziroma na dan nastanka stroškov.

108. člen

(davčna osnova za druge dohodke)

(1) Davčna osnova je doseženi dohodek, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno.

(2) V davčno osnovo se ne vštevata posameznega darila, če njegova vrednost ne presega 42 eurov oziroma če skupna vrednost vseh daril, prejetih v davčnem letu od istega darovalca, ne presega 84 eurov.

(3) V davčno osnovo se ne vštevata dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 eurov.

(4) V davčno osnovo se ne vštevajo prejemki, namenjeni pokritju dokumentiranih stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:

- jo napoti ali pozove državni ali drug organ zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojno izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti, v dejavnostih političnih strank in splošnokoristnih dejavnostih, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez (za sodelovanje se šteje tudi delovanje v organih društev in njihovih zvez), zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev;

in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se v davčno osnovo od dohodka iz četrtega odstavka 105. člena tega zakona poleg prejemkov, ki so navedeni v četrtem odstavku tega člena, ne vštevajo tudi:

1. nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca pod pogojem, da je določeno v posebnih predpisih in internih aktih prostovoljske organizacije, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega prostovoljskega dela in pod pogojem, da je prostovoljska organizacija določila navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato to nadomestilo predstavlja utemeljen in razumen znesek – letno do višine 20 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil;

2. nadomestilo za osebne stroške prostovoljcu, ki je napoten na opravljanje organiziranega prostovoljskega dela iz tujine v Slovenijo ali iz Slovenije v tujino na podlagi dogovora s prostovoljsko organizacijo, ki je osebo napotila in če je ta organizacija za tako izplačilo zagotovila potrebna sredstva sama ali se zagotovijo na podlagi evropskega ali mednarodnega programa, ki poteka na podlagi mednarodne pogodbe, ki jo je sklenila ali k njej pristopila Slovenija:

a) za napotene v Slovenijo – dnevno do višine 20 % dnevnic za službeno potovanje nad 12 do 24 ur v Sloveniji, ki se ne vštevata v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja,

- b) za napotene v tujino – dnevno do višine 20 % dnevnice za službeno potovanje nad 14 do 24 ur v tujino, ki se ne vševa v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja;
3. nagrada, ki jo prostovoljska organizacija izplača prostovoljcu za izjemne dosežke – do višine 50 % finančne nagrade, razpisane za preteklo leto, za državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- a) jo največ enkrat letno v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, izplača prostovoljska organizacija, ki ima v splošnem aktu vnaprej določena merila, ki opredeljujejo izjemne dosežke ter postopek in kriterije za izbor,
- b) ne gre za redni dohodek ali za dohodek za opravljeno delo oziroma storitev in
- c) je bil prejemnik nagrade izbran kot nagrajenec brez lastne aktivnosti oziroma udeležbe v postopku izbora nagrajenca;
4. plačilo prostovoljske organizacije za nezgodno zavarovanje prostovoljca, ki mora biti nezgodno zavarovan v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, za čas opravljanja prostovoljskega dela, če prostovoljsko delo opravlja v pogojih, ki pomenijo nevarnost za zdravje ali življenje prostovoljca ali če je tako dogovorjeno z dogovorom o prostovoljskem delu.

(6) Če se izplačujejo dohodki iz četrtega in iz 1. do 3. točke petega odstavka tega člena v višini, ki presega znesek, naveden v teh odstavkih oziroma točkah kot neobdavčen, se znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, vševa v davčno osnovo.

109. člen

(letna davčna osnova rezidenta)

(1) Letna davčna osnova od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, je vsota davčnih osnov od dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in iz prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se letna davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti zmanjša tudi za obvezne prispevke za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno varnost zavezanca, ki opravlja kmetijsko ali dopolnilno dejavnost na kmetiji, in jih plačuje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu s predpisi, v višini razlike med obveznimi prispevki za socialno varnost, ki jih zavezanec plačuje iz naslova opravljanja kmetijske in dopolnilne dejavnosti in delom obveznih prispevkov za socialno varnost iz tega naslova, ki so upoštevani pri izračunu davčne osnove od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Razlika iz prejšnjega stavka se prizna v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

(3) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v 71. členu tega zakona, vključno z oprostivami iz 73. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca, za pristojbine, uvedene s predpisi o gozdovih in za stroške delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, določene na podlagi predpisov o kmetijskih zemljiščih.

(4) Če je na letni ravni ugotovljena davčna osnova iz 71. člena tega zakona negativna, se šteje, da je davčna osnova enaka nič.

(5) Letna davčna osnova se ob izpolnjevanju pogojev iz 116. člena tega zakona lahko ugotavlja tudi za rezidente držav članic EU oziroma EGP.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se v letno davčno osnovo od regresa za letni dopust šteje vsota tega dohodka, ki presega 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na

mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, zmanjšana za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom tega zakona. V vsoto iz prejšnjega stavka se ne šteje posamezno izplačilo tega dohodka, za katerega niso izpolnjeni pogoji za davčno obravnavo po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona.

111. člen
(splošna olajšava)

(1) Vsakemu rezidentu se prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3.302,70 eurov letno, pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

(2) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, ne presega 11.166,37 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini 3.217,12 eurov letno.

(3) Poleg olajšave, določene v prvem odstavku tega člena, se rezidentu, katerega skupni dohodek iz naslova dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov – razen dohodka, ki je oproščen plačila dohodnine oziroma se ne všteva v davčno osnovo – v letu, za katero se odmerja dohodnina, presega 11.166,37 eurov in ne presega 13.316,83 eurov, prizna zmanjšanje letne davčne osnove. Zmanjšanje se prizna v višini, določeni v odvisnosti od višine skupnega dohodka, in se izračuna po enačbi:
$$\text{zmanjšanje} = 19.922,15 \text{ eurov} - 1,49601 \times \text{skupni dohodek}.$$

(4) Za dohodek iz dejavnosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se šteje dobiček, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove, razen razlike v obrestih.

(5) Glede uskladitve in načina objave zneskov skupnega dohodka, ki so določeni v drugem in tretjem odstavku tega člena, se uporablja 118. člen tega zakona.

113. člen
(posebna osebna olajšava)

(1) Rezidentu, ki samostojno opravlja specializiran poklic na področju kulturne dejavnosti in je vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se pod pogojem, da gre za poklic, ki je značilen samo za področje kulturne dejavnosti in pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 25.000 eurov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(2) Rezidentu, ki samostojno opravlja novinarski poklic in je vpisan v razvid samostojnih novinarjev, se pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 25.000 eurov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(3) Rezidentu, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, se do dopolnjenega 26. leta starosti prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi

napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, v znesku, ki je enak znesku splošne olajšave iz 111. člena tega zakona. Navedena olajšava se prizna tudi osebi, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejša od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer za dodiplomski študij za dobo največ šest let od dneva vpisa in za podiplomski študij za največ štiri leta od dneva vpisa.

(4) Rezidentu, ki samostojno opravlja poklic športnika in je vpisan v razvid poklicnih športnikov, se pod pogojem, da nima sklenjenega delovnega razmerja in da ne opravlja druge dejavnosti, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15% prihodkov letno, do zneska 25.000 evrov njegovih prihodkov iz dejavnosti v letu, za katero se odmerja dohodnina.

(5) (črtan)

114. člen (posebna olajšava)

(1) Rezidentom, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove, ki znaša:

1. za prvega vzdrževanega otroka 2.066 evrov letno, ali
2. za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo 7.486 evrov letno;
3. za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana 2.066 evrov letno.

(2) Za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se olajšava iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena poveča, in sicer:

1. za drugega vzdrževanega otroka za 180 evrov,
2. za tretjega vzdrževanega otroka za 1.680 evrov,
3. za četrtega vzdrževanega otroka za 3.180 evrov,
4. za petega vzdrževanega otroka za 4.680 evrov,
5. za šestega in vse nadaljnje vzdrževane otroke za 1.500 evrov glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

(3) Za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo iz 2. točke prvega odstavka tega člena se šteje otrok, ki:

1. ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih,
2. ima pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali
3. je skladno s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb za delo nezmožen.

(4) Olajšava, določena v 2. točki prvega odstavka tega člena, se prizna za otroka do dopolnjenega 18. leta starosti, za starejšega otroka pa, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti. Olajšava se prizna tudi za otroka po tej starosti, če traja njegovo šolanje na visoki stopnji pet ali šest let, ali če otrok zaradi daljše bolezni ali poškodbe ni končal šolanja v predpisanem roku. Priznavanje olajšave se v navedenih primerih podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi navedenih razlogov podaljšalo.

(5) Ne glede na četrti odstavek tega člena, se olajšava, določena v 2. točki prvega odstavka tega člena, za otroka, ki je skladno s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb za delo nezmožen, prizna ne glede na njegovo starost.

(6) Olajšava, določena v 1. točki prvega odstavka tega člena, se ne priznava zavezancu, katerega otrok je v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. V tem primeru se

olajšava prizna za dobo, za katero center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do otroškega dodatka.

(7) Olajšava, določena v 2. točki prvega odstavka tega člena, se ne prizna zavezancu, katerega otrok je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu, razen če dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. V primeru, da ima zavezanec pravico do dodatka za nego otroka, se olajšava prizna za dobo, za katero mu center za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, prizna pravico do dodatka za nego otroka.

(8) Za uveljavljanje posebne olajšave iz 2. točke prvega odstavka tega člena se uporablja odločba centra za socialno delo o priznanju dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, odločba Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije o priznanju dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali odločba centra za socialno delo v skladu s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

(9) Če zavezanec ni vse leto vzdrževal družinskega člana, se za priznanje olajšave upošteva le čas, ko je zavezanec takega člana dejansko preživljal.

(10) Za istega vzdrževanega družinskega člana se v davčnem letu prizna posebna olajšava samo enemu zavezancu, drugemu pa le morebitna razlika do celotne višine olajšave.

(11) Če se zavezanci ne morejo sporazumeti, kdo izmed njih bo uveljavljal posebno olajšavo za istega vzdrževanega družinskega člana, se prizna vsakemu zavezancu sorazmerni del olajšave.

(12) Za otroka, za katerega zavezanec na podlagi sodne odločbe, sporazuma ali dogovora o preživljanju, sklenjenega po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, prispeva za njegovo preživljanje, lahko zavezanec uveljavlja posebno olajšavo. Če je prispevek zavezanca manjši od njemu pripadajočega dela posebne olajšave ali če zavezanec ne prispeva za preživljanje otroka, se razlika do njemu pripadajočega dela ali celotni del njemu pripadajoče posebne olajšave prizna staršu, kateremu je otrok zaupan.

115. člen

(vzdrževani družinski člani)

(1) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje zakonec, ki ni zaposlen ter ne opravlja dejavnosti, nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona in razvezani zakonec zavezanca, če mu je s sodbo oziroma dogovorom, sklenjenim po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, priznana pravica do preživnine, ki jo plačuje zavezanec. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.

(2) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje tudi otrok do 18. leta starosti.

(3) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se šteje tudi otrok do 26 leta starosti, če:

- neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji,
- ni zaposlen,
- ne opravlja dejavnosti, in
- nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu, razen družinske pokojnine, dohodka za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda

Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, štipendije in dohodki otroka, oproščeni plačila dohodnine po 22. in 29. členu tega zakona.

Za vzdrževanega družinskega člana se šteje tudi otrok, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega stavka in je starejši od 26 let, če se vpiše na študij do 26. leta starosti, in sicer največ za dobo šestih let od dneva vpisa na dodiplomski študij in največ za dobo štirih let od dneva vpisa na podiplomski študij.

(4) Za vzdrževanega družinskega člana se šteje tudi otrok, starejši od 18 let, ki se ne izobražuje in je za delo sposoben, če je prijavljen pri službi za zaposlovanje in živi s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu ter nima lastnih dohodkov za preživljanje oziroma so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.

(5) Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena, se otrok, ki ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, šteje za vzdrževanega družinskega člana za obdobje, v katerem ima pravico do dodatka za nego otroka v skladu z zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena, se za vzdrževanega družinskega člana šteje tudi otrok, ki ima pravico do dodatka za pomoč in postrežbo v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, do 26. leta starosti, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, po 26. letu starosti pa, če traja njegovo šolanje na visoki stopnji pet ali šest let, ali če otrok zaradi daljše bolezni ali poškodbe ni končal šolanja v predpisanem roku. Obdobje, v katerem se otrok šteje za vzdrževanega družinskega člana, se v navedenih primerih podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi navedenih razlogov podaljšalo.

(7) Ne glede na tretji, četrti, peti in šesti odstavek tega člena, se otrok, ki je v skladu s predpisi o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb za delo nezmožen, šteje za vzdrževanega družinskega člana ne glede na njegovo starost.

(8) Za otroka se šteje lasten otrok, posvojenec, pastorek oziroma otrok zunajzakonskega partnerja. Za otroka se šteje tudi vnuk, če ima zavezanec pravico do posebne olajšave za enega od njegovih staršev ali če vnuk nima staršev ali če zavezanec skrbi zanj na podlagi sodbe sodišča. Za otroka se šteje tudi druga oseba, če zavezanec zanjo skrbi na podlagi sodbe sodišča.

(9) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se štejejo tudi starši oziroma posvojitelji zavezanca, če nimajo lastnih dohodkov za preživljanje oziroma so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona, in živijo z zavezancem v skupnem gospodinjstvu ali so v institucionalnem varstvu v socialno varstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ter pod enakimi pogoji tudi starši oziroma posvojitelji zavezančevega zakonca, če zakonec ni zavezanec za dohodnino. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.

(10) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca, katerega pretežni del dohodka je iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, se šteje tudi član kmečkega gospodinjstva, če sodeluje pri doseganju dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in če nima lastnih dohodkov za preživljanje oziroma so ti manjši od posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona, in pod pogojem, da njegov otrok, zakonec, starši ali posvojitelji zanj ne uveljavljajo posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. V takem primeru se kot vzdrževani družinski član zavezanca šteje tudi otrok člana kmečkega gospodinjstva, ki se po tem odstavku šteje za vzdrževanega družinskega člana. Za otroka po tem odstavku se šteje otrok, kot je določen v drugem do osmem odstavku tega člena. Za lastne dohodke

iz prvega stavka tega člena se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.

(11) Za vzdrževanega družinskega člana po tem členu se šteje oseba, ki izpolnjuje v prejšnjih odstavkih tega člena določene pogoje in ima prijavljeno bivališče v Sloveniji, je državljan Slovenije oziroma države članice EU ali je rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, ki omogoča izmenjavo informacij zaradi izvajanja domače zakonodaje.

118. člen

(uskladitev olajšav)

(1) Z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, se lahko, upošteva cilje ekonomske politike vlade, določi koeficient, s katerim se uskladijo zneski olajšav, določeni v 111. členu, prvem odstavku 112. člena, prvem in drugem odstavku 114. člena ter v prvem odstavku 117. člena tega zakona. Navedeni koeficient se mora določiti, če koeficient rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec avgust tekočega leta v primerjavi z mesecem avgustom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, preseže 1,03.

(2) Zneske olajšav iz prejšnjega odstavka ter enačbo za določitev olajšave iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona določi minister, pristojen za finance, najpozneje v decembru tekočega leta za naslednje leto, če je z zakonom o izvrševanju proračuna za naslednje leto določena uskladitev.

122. člen

(stopnje dohodnine)

(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

Če znaša neto letna osnova v €		znaša dohodnina v €				
Nad	do					
	8.021,34			16%		
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+	27%	nad	8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+	34%	nad	20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+	39%	nad	48.000,00
70.907,20		22.943,46	+	50%	nad	70.907,20

(2) Z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna, se lahko, upošteva cilje ekonomske politike vlade, določi koeficient, s katerim se uskladijo zneski neto letnih davčnih osnov iz prvega odstavka tega člena; temu ustrezno se zneski dohodnine izračunajo. Navedeni koeficient se mora določiti, če koeficient rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji za mesec avgust tekočega leta v primerjavi z mesecem avgustom prejšnjega leta, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, preseže 1,03.

(3) Zneske iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za finance, najpozneje v decembru tekočega leta za naslednje leto, če je z zakonom o izvrševanju proračuna za naslednje leto določena uskladitev.

127. člen

(akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve se izračuna in plača od dohodka iz zaposlitve od davčne osnove iz 41. do 45.a člena tega zakona.

(2) Od dohodka iz delovnega razmerja, doseženega pri delodajalcu, pri katerem zavezanec dosega

pretežni del dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: glavni delodajalec), se akontacija dohodnine izračuna tako, da se za posamezni dohodek uporabijo stopnje dohodnine in lestvica iz 122. člena tega zakona, preračunana na 1/12 leta.

(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva 1/12 zneska olajšave iz prvega odstavka 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena in iz 114. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva tudi 1/12 zneska olajšave iz drugega odstavka 111. člena tega zakona, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz drugega odstavka 111. člena tega zakona oziroma 1/12 zneska olajšave, ugotovljenega z uporabo enačbe iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona ob upoštevanju dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, preračunanega na letno raven, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona. Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, upošteva olajšava iz drugega oziroma tretjega odstavka 111. člena tega zakona, o tem obvesti glavnega delodajalca. Pri izračunu akontacije dohodnine od pokojnine se upošteva tudi olajšava iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki jih prejema delovni invalidi po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki jih za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se upošteva tudi olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od poklicne pokojnine se upošteva tudi olajšava iz šestega odstavka 112. člena tega zakona.

(4) Če se dohodek iz delovnega razmerja, ki se nanaša na mesečno obdobje, izplača v več delih, se ob izplačilu zadnjega dela dohodka iz delovnega razmerja ugotovi višina mesečnega dohodka iz delovnega razmerja in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov dohodka iz delovnega razmerja.

(5) Če se dohodek iz zaposlitve, ki se vštevava v davčno osnovo, izplača za več mesecev skupaj, se akontacija dohodnine izračuna od celotnega izplačila navedenega dohodka, po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine od enomesečnega dohodka, se prejeti dohodek, ki se nanaša na več mesecev, razdeli na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanaša, vendar ne več kot na 12 mesecev.

(6) Če delodajalec ni glavni delodajalec zaposlenega, se akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja izračuna po stopnji 25% od davčne osnove iz prvega odstavka tega člena in brez upoštevanja olajšav po tretjem odstavku tega člena.

(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se izračun akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid, od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine uživalcu pokojnine, ki začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine, ki jo v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, opravi v skladu s šestim odstavkom tega člena, če prejemnik navedenega dohodka hkrati prejema tudi plačo ali nadomestilo plače. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja se upošteva olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona, pri izračunu akontacije dohodnine od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine pa se upošteva olajšava iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona.

(8) Ne glede na sedmi odstavek tega člena se lahko akontacija dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid, od polovice oziroma

sorazmernega dela pokojnine uživalcu pokojnine, ki začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine, ki jo prejema upravičenec po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(9) Ne glede na šesti odstavek tega člena se lahko akontacija dohodnine od pokojninske rente, kot je odmerjena v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in od primerljive pokojninske rente, ki je prejeta iz tujine, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(10) Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se izračuna in plača od davčne osnove iz četrtega in petega odstavka 41. člena tega zakona po stopnji 25%.

(11) Ne glede na deseti odstavek tega člena se akontacija dohodnine od dohodka verskega delavca ne plača, če se izračunava od dohodka, ki je enak znesku, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji.

(12) Ne glede na deseti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka rezidenta, ki glede starosti in statusa izpolnjuje pogoje za priznanje olajšave iz tretjega odstavka 113. člena tega zakona, za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščenice organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, ne izračuna in ne plača, če posamezen dohodek ne presega 400 eurov.

(13) Če se regres za letni dopust izplačuje v več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa za letni dopust, ki se všteva v davčno osnovo, in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov regresa za letni dopust.

(14) Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, upošteva izvzem iz davčne osnove po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona, o tem obvesti delodajalca.

131. člen

(akontacija dohodnine od drugih dohodkov)

(1) Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se izračuna in plača po stopnji 25% od davčne osnove iz drugega odstavka 106. člena in iz 108. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od drugega dohodka, ki se prejema redno za mesečno obdobje, izračuna tako, da se za posamezni dohodek uporabijo stopnje dohodnine in lestvica iz 122. člena tega zakona, preračunana na 1/12 leta, in se upošteva 1/12 zneska olajšave iz prvega in drugega odstavka 111. člena tega zakona oziroma 1/12 zneska olajšave iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona, ugotovljenega z uporabo enačbe iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona ob upoštevanju drugega dohodka iz tega člena zakona, preračunanega na letno raven, prvega in drugega odstavka 112. člena in iz 114. člena tega zakona, pod pogojem, da zavezanec ne prejema drugega dohodka, od katerega se akontacija dohodnine izračunava na način, kot je določeno v tem stavku. Za takšen način izračuna akontacije dohodnine od drugih dohodkov se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka.

(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od priznavalnine po zakonu o republiških priznavalninah in zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, ki jo za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se upošteva osebna olajšava iz petega odstavka 112. člena tega zakona.

132. člen

(stopnja dohodnine od dohodka iz kapitala)

(1) Od dohodka iz kapitala se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.6. poglavja tega zakona, po stopnji 25% in se šteje kot dokončen davek.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se stopnja dohodnine od dobička iz kapitala znižuje vsakih pet let imetništva kapitala in znaša po dopolnjenih:

- petih letih imetništva kapitala: 15%,
- desetih letih imetništva kapitala: 10%,
- 15 letih imetništva kapitala: 5%.

134. člen

(izračun in plačilo dohodnine od obresti in dividend)

(1) Dohodnina od obresti in dividend se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Izračun dohodnine od obresti in dividend se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmero dohodnine. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona. Izračun dohodnine z odmero opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(3) Plačilo dohodnine od obresti in dividend se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem ali odmere dohodnine. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti plačnik davka. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, se dohodnina od obresti, ki jih doseže rezident, na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, izračuna in plača na letni ravni.

(5) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena izračun dohodnine od obresti na vrednostne papirje, katerih izdajateljica je Republika Slovenija in so izdani na podlagi zakona, ki ureja javne finance, opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

(6) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena, izračun dohodnine od obresti na dolžniške vrednostne papirje, ki jih izda gospodarska družba, ki je ustanovljena v skladu s predpisi v Sloveniji, če:

1. ne vsebujejo opcije zamenjave za lastniški vrednostni papir (oziroma ne vsebujejo opcije imetnikov, z uresničitvijo katere dosežejo zamenjavo za lastniški vrednostni papir, če je izdajatelj dolžniškega vrednostnega papirja banka), in
2. so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja v državi članici EU ali OECD,

razen v primeru dolžniških vrednostnih papirjev, ki so izdani za plačilo odškodnin v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo, opravi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Zavezanec za plačilo dohodnine na podlagi odločbe o odmeri dohodnine je zavezanec sam.

135.č člen

(stopnja dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem)

Od dohodka iz oddajanja premoženja v najem se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.5.1. poglavja tega zakona, po stopnji 25 % in se šteje kot dokončni davek.

142. člen

(namenitev dela dohodnine za donacije)

(1) Rezident lahko zahteva, da se do 0,5% dohodnine, odmerjene po tem zakonu od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno-koristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov.

(2) Za splošno-koristne namene po tem členu se štejejo humanitarni nameni (vključno z varstvom človekovih pravic), nameni varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, invalidski, dobrodelni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in drugi nameni, ki se opravljajo v okviru dejavnosti rezidentov Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti kot nepridobitnih dejavnosti, in katerim je s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona, zaradi opravljanja te dejavnosti priznan poseben status ali določeno, da je njihova dejavnost v javnem interesu ali da je dobrodelna. Za rezidente iz prejšnjega stavka se ne štejejo rezidenti pravne osebe, ki so jih ustanovile ali katerih člani so pravne osebe javnega prava.

(3) Vlada določi podrobnejši način izvajanja prvega odstavka tega člena in objavlja seznam upravičencev do donacij po tem členu.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM
POSTOPKU**

VI. PRILOGE

- Poročilo o prejetih pripombah, predlogih in mnenjih na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ter o njihovem upoštevanju - zainteresirana javnost

**Poročilo o prejetih pripombah, predlogih in mnenjih
na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini ter njihovem upoštevanju - zainteresirana javnost**